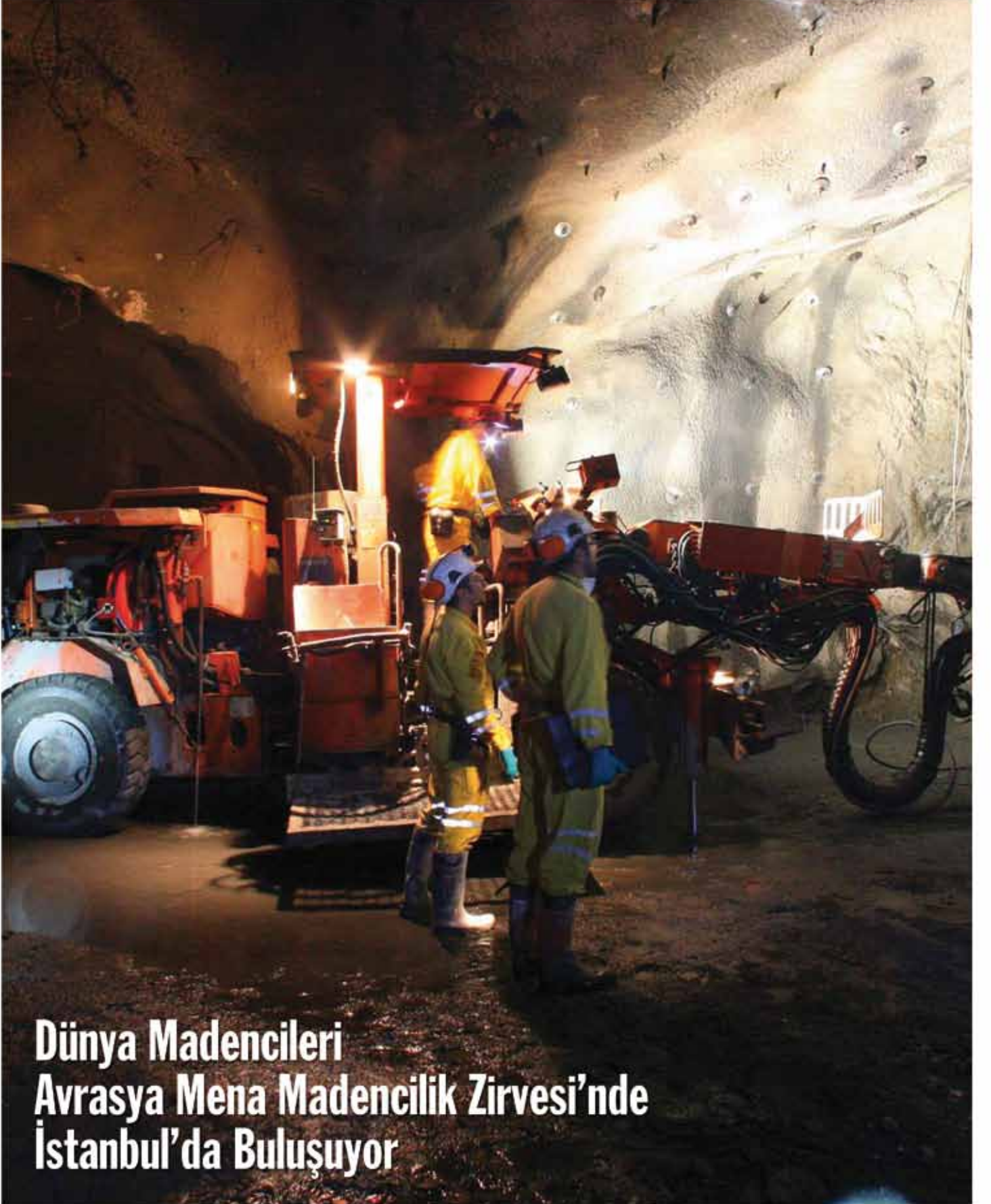

SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

**Dünya Madencileri
Avrasya Mena Madencilik Zirvesi'nde
İstanbul'da Buluşuyor**

EMNİYET BİZİM İÇİN BİR YAŞAM BİÇİMİ

Çalışanlarımızın mutluluğunu gözlerinden okumak mümkün. Çünkü Çayeli Bakır İşletmeleri'nde iş emniyeti kurallarına uluslararası standartlarda uyuluyor ve bu konuda asla taviz verilmiyor.

INMET
MINING

Sondaj Riske Gelmez!

Boart Longyear Q-Enhanced Serisi Karotlu Sondaj Tijleri

- Isıl İşlemin Üzerine Yüzey Sertleştirme Uygulanan Benzersiz Tij Üretim Teknolojisi
- Sondaj Sektörü Tarafından Standart Olarak Kabul Gören Orijinal Q Diş Yapısı
- Derin Sondajlarda ve Zorlu Formasyonlarda Zincirin En Güçlü Halkası

mapek

Via Tower İş Merkezi, Nergiz Sok. No: 7/13 Söğütözü 06530 - Ankara / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 219 0 219 • Fax: +90 (312) 219 0 218

**BOART
LONGYEAR™**

www.mapek.com
mapek@mapek.com

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ:
MADENCİLİK SEKTÖRÜ
BAŞKANLAR KONSEYİ BİRLİĞİ
VE EUROMİNES
(AVRUPA MADEN ENDÜSTRİLERİ
BİRLİĞİ) ÜYESİDİR.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

TMD ADINA SAHİBİ ve YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mustafa SÖNMEZ

YAYIN KURULU
H. Can ÇOKER
Melih TURHAN
M. Mete YEŞİL

EDİTÖR
Evren MECİT ALTIN

YAYIN TÜRÜ
Yerel Süreli Yayın

YÖNETİM YERİ
İstiklal Cad. Tunca Apt. No: 233 - 1 / 1
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 245 15 03 Fax: 0212 293 83 55
info@turkiyemadencilerderneği.org.tr
www.turkiyemadencilerderneği.org.tr

Kasım 1992'den beri yayımlanan
Sektörden Haberler Bülteninin tirajı
2000 adet olup, Madencilik Sektörü
ile ilgili firmalara, Bakanlıklara,
TBMM üyelerine, ilgili kamu kuruluşlarına,
üniversitelere, dernek ve
vakıflara gönderilmektedir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
İmzalı yazılardaki görüş ve düşünceler
yazarlarına aittir.
Derneği ve bülteni sorumlu kılmaz.

YAYINA HAZIRLAYAN VE
BASKI HİZMETLERİ
Berr Ajans ve Organizasyon
Matbaa Hizmetleri
Mecidiyeköy Mah. Şehit Ertuğrul Cad.
Canitez İş Merkezi No: 3/13 Mecidiyeköy
Şişli / İSTANBUL
Tel : 0212 272 05 60
Fax : 0212 272 05 60
www.berrajans.com
info@berrajans.com

İçindekiler

MAKALE 4	MİNERAL VE METALLERİN GÜNLÜK KULLANIMI 36
Masanın Diğer Tarafına Geçmeden	
AVRASYA MENA NİSAN TOPLANTISI 8	MADENCİLİK VE EKONOMİ 38
Dünya Madencileri "Avrasya Mena Madencilik Zirvesi"nde İstanbul'da Buluşuyor	Madencinin Resmi İşlemleri ve Masrafları
MESLEKİ EĞİTİM 10	MADENCİLİK VE ÇEVRE 40
Eğitim Programımızı Genişlettik	V. Çevre Birimi Toplantısı Yapıldı
4 ARALIK DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ 12	MADENCİLİK VE HUKUK 42
4 Aralık Dünya Madenciler Günü İstanbul'da Kutlandı.	• Yeni Türk Ticaret Kanunu Işığında Maden Ruhsatlarının Şirketlere Sermaye Olarak Konulması • Madencilikte Önemli Bazı Ülkelerde Maden Hukuku ve İlgili Mevzuat: Çin
AVRASYA MENA ŞUBAT AYI TOPLANTISI 16	MAKALE 57
"Türkiye'de Madencilik Yatırımları" İçerikli Akşam Yemeğinin İkincisi Düzenlendi.	6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Getirdikleri ve Madencilik
ÜYELERİMİZDEN HABERLER 18	DÜNYA'DAN MADENCİLİK HABERLERİ
• Kazan'ın Soda Külünü Ciner Grubu Çıkaracak • Akçansa Çevreci Ürünü Safkan Çimento ile • ISO Çevre Ödülü'nü Kazandı • İÇDAŞ'a Çevre Ödülü • Kardeş Kurum, Kardeş Okul – Çiçekli İlköğretim Okulu • Esan Nano ile Dönüşüm Başlıyor	200 Ton Yeni Altın Rezervi Bulundu.....61 • Nijer'deki Uranyum Madeni Fransa'nın Koruması Altında
TÜRKİYE'DEN MADENCİLİK HABERLERİ	ANILARLA MADENCİLİK 64
3. Avrasya Demir Çelik Zirvesi, 22-23 Ocak Tarihleri Arasında İstanbul'da Düzenlendi!...24	Susurluk Sultançayırı "Pandermit" Madeni Anıları
"Mehmet Kemal Dedeman Araştırma ve Geliştirme Proje Yarışması" Ödülleri Sahiplerini Buldu.....26	DUYURULAR 80
RÖPORTAJ 28	• Mersem 2012 • Türkiye 23. Uluslararası Madencilik Kongresi ve Sergisi • MINEX 5. Madencilik, Doğal Kaynaklar ve Teknolojileri Fuarı • 4. Maden Makinaları Sempozyumu • 2013 Uluslararası İş Makinaları Kongresi • Marble 2013
'Madencilik'in Merkezi' Migem'in Hedefi Büyük; Uluslararası Düzeye Çıkmak	KAPAK FOTOĞRAFI Çayeli Bakır İşletmeleri

www.turkiyemadencilerderneği.org.tr

**İNTERNET SİTEMİZİ
ZİYARET ETTİNİZ Mİ ?**

Önsöz

Değerli Dostlar

Öncelikle, 2013 yılının ilk sayısında da sizlerle buluşmaktan ve madencilik sektöründe yaşananları paylaşmaktan son derecede mutlu ve heyecanlı olduğumuzun bilinmesini isterim.

Derneğimize ve yayınlarımıza olan yakın ilgi ve destekleriniz sayesinde, hem sektörden hem de diğer kesimlerden aldığımız olumlu geri dönüşlerin bize verdiği güçle, dergimizin içeriğini çeşitlendirmeyi ve yayın sayısını da arttırarak sizlerle daha yakın bağlar kurmayı hedef aldık. Bu yıldan itibaren yayın sayımızı beşe çıkartıyoruz. Amacımız sizleri, hem yurt içinde hem de yurtdışındaki gelişmelerden zamanında haberdar etmektir. Ayrıca, Derneğimizin mevcut web sitesi güçlendirilirken, sosyal medya kanalıyla da interaktif bir haberleşme ortamı yaratmaya çalışmaktayız. Bu vesileyle başta Yayın Kurulumuza, yazılarıyla dergimize katkıda bulunan dostlarımıza, maddi manevi destekleri ile gücümüze güç katan firmalarımıza ve çok özverili çalışmalarından ötürü mesai arkadaşlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli dostlarımız, Derneğimizin bu yıl içerisinde rutin faaliyetler dışında programına aldığı etkinliklerin oldukça ilgi çekeceğine ve sektörel açıdan da çok faydalı olacağına inanmaktayız. Detayları dergi içeriğinde görülebilecek olan etkinliklerimiz:

- 09 Nisan 2013 tarihinde Londra Büyükelçiliğimizin ev sahipliğinde, Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı ile birlikte düzenlenen, ülkemizdeki madencilik firmaları ile İngiltere'deki madenci ve finans gruplarını bir araya getirecek olan toplantı. Bu toplantı, daha sonra yine Londra'da yapmayı planladığımız finans etkinliğimizin alt yapısını oluşturacaktır.

- Yine, 24-26 Nisan 2013 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilecek olan, **2. Avrasya-MENA Madencilik Zirvesi** etkinliğimiz. Bu etkinlikte, konularında dünya çapında uzman konuşmacılar yanında; madencilik firmalarımızın, dünyanın ileri gelen finans, arama, işletme, teknoloji, çevre, hukuk ve ticaret konularındaki uzmanlar ve kuruluşlarla karşılıklı olarak bir araya geleceği, bire bir görüşme ve anlaşmalar yapabileceği bir etkinlik olması sebebiyle de ayrıcalıklı bir özelliğe sahip olacaktır.

Bu etkinliğe madencilik firmalarının üst düzeyde ve yoğun katılımı, firmalarımız ve sektörümüz açısından hayati önem taşımaktadır.

- Bilindiği gibi sektörün öncelikli sorunlarından bir de, madencilik kamuyuundaki yanlış algısıdır. Bu nedenle, madencilik insan ve ülke açısından hayati öneminin, bölgesel istihdama katkısı ile üretildiklere bölgelerde sosyal ve ekonomik yaşama etkilerinin anlatıldığı, "madenler olmasaydı yaşamımız nasıl olurdu?" sorusuna verilecek cevapların, çevresel değerlerin korunabilmesi için yapılanların ve yapılacakların anlatılacağı haftada bir yayınlanacak olan "İnsan, Madencilik ve Çevre" adlı bir televizyon programının hazırlıkları da son aşamaya gelmiştir.

Bu ve benzeri etkinliklerimizi zaman içinde sizlerle paylaşmaya devam etmeyi planlıyoruz. Sizlerin de görüş, öneri ve desteklerinizi bizlerden esirgemeyeceğinizden eminiz.

* Değerli okurlarımız, Geçen yılı 4 Aralık Dünya Madenciler Günü etkinlikleri ile kapatırken sektörde yaşanan olumsuzlukları aşabilmenin gayreti içinde olduk. Ancak ne var ki, 16 Haziran 2012 tarihli Başbakanlık Genelgesi'nin olumsuzlukları yılın son aylarında madencilikteki büyümeyi ciddi bir boyutta etkilemiştir. Sadece 2012'nin Aralık ayında, sektördeki küçülme bir önceki döneme göre % 10 civarında gerçekleşmiş olup, ne yazık ki bu menfi durum, 2013 yılı ilk aylarında da devam etmektedir. Beklentimiz, hem sektörümüz hem de ülkemiz ekonomisi açısından hayati önem taşıyan bu olumsuzluğun en kısa sürede ortadan kaldırılmasıdır. Bu konuda her türlü girişimde bulunmaya ısrarla devam ettiğimiz bilinmesini isteriz.

Güzel yarınlar ve yayınlarda buluşmak üzere.

Saygılarımla.

Mustafa SÖNMEZ

Yönetim Kurulu Başkanı

Masanın Diğer Tarafına Geçmeden

Doç. Dr. Y.Suha NİZAMOĞLU

Maden Yüksek Mühendisi

Bu yazı, gerçek ve ileri olmayan demokrasilerdeki her konuyu kapsasa da, özellikle madencilik ve onunla ilgili alanlarda Devlet adına çalışan yani kural koyan, uygulayan, yürüten kesime hitaben yazılmıştır. Önce konuyla ilgili bazı düşüncelere yer verelim:

•İleri ve güncel bir ülkede devlet ülkenin içinde değil, dışındadır. Zira devlet içeride varsa onu yürüten memurlar ve onun dışında olan uyruklar vardır. Osmanlı İmparatorluğunda olduğu gibi. Bu memurlar giderek Devleti, uyruklara karşı, korumaya da başlarlar ve hatta bir kısmı, belki de çoğunluğu, kendini Devletle özdeşleştirir, kendisini Devlet zannetmeye başlar, dolayısıyla yaptığı görev onun bu durumundan etkilenir. Bu düşüncelerin ışığında hemen görülüyor ki Devlet içeride değil dışarıda olmalıdır. İçeride ise, ileri demokrasilerde görüleceği gibi, Kamu (toplum), Kamu (toplum) yararı ve kamu görevlisi olmalıdır. Anlaşılacağı gibi, böyle bir yapıda, uyruk yoktur. Uyruk Kamu (toplum) olmuştur ve görevli, kendisine verilen kurallar çerçevesinde ve tarafsız olarak, Devlete değil topluma hizmet verir. Kendisinin de hizmet verdiği toplumun (kamonun) bir parçası olduğunu aklından çıkarmaz, başına buyruk olarak yorum yapmaz. Kural üretimini de ilgililerine bırakır.

•Kural yani yasa yönetmelik vb üretimi politikanın olmalıdır. İçeride kamuyu, dışarıda Devleti yönetmeye soyunan bir politikacı gurubu yani siyasal parti bu işi nasıl yapacağını programına açık ve ayrıntılı olarak yazmalı, seçilirse de ona mutlak bağlı kalmalıdır. Öngörülmemiş nadir konular için Halk oylaması yoluna gidilmesi en doğrusudur.

•Kamu, Yurttaş, Vatandaş olarak tanımlanan, bireylerden oluşur. Her birey Kamuya olan katkısını tartışmasız yerine getirir. Buna karşılık yaşadığı Kamuda hakkı olan hizmeti düzgün, düzenli, tarafsız ve ilan edilmiş kurala uygun olarak alır. Tartışmasız bilgi edinme ve sorgulama özgürlüğü vardır. Kamu görevlileri bunun için de hizmet verirler. Devlet sırrı vb. gibi kavramlarla bu özgürlüğü sınırlayamazlar.

Yukarıdaki düşüncelere büyük bir çoğunluğun katılacağına inanarak, bağımsız bir ülkenin iç, Kamu ve dış, Devlet düzeni ve yönetimi adı **Anayasa** olan Kamu sözleşmesi, Anayasada ana hatları belirtilmiş konuları düzenleyen **yasa** ve yasanın uygulanmasını açıklayan **yönetmelik** adlı belgeler ile sağlanıp yapıldığını, ancak yönetmelikler yasada olmayan, yasalar Anayasada olmayan hükümleri içermeyeceğini, getiremeyeceğini vurgulamak istiyorum. Bunu da iyi niyetli büyük, belki de salt çoğunluğun onaylayacağına inanarak mevcut kurallar dizisinin en başında bulunan Anayasamızın yeraltı zenginlik ve kaynaklarımızı düzenleyen 168. maddesini bilgi ve incelemelerinize sunuyorum:

ANAYASA Madde 168

Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzel kişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletilmesinin, Devletin gerçek ve tüzel kişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzel kişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.

Metinden, ilk algılama olarak, Ülke sınırları içindeki yeraltı zenginliklerinin sahibi, benim dışımda ama görünmeyen, adı Devlet olan bir kavramın varlığını, onun, bana, konulacak belli kurallar çerçevesinde, yeraltındaki kaynakları değerlendirme yetkisini ve/veya hakkını devredebileceğini, hatta benimle ortaklık yapabileceğini, beni bu işler sırasında gözetip denetleyeceğini ve konulmuş kurallara göre gerekirse yaptırımda bulunabileceğini öğreniyorum.

Yine ilk izlenim olarak metin, Ülkenin ortak malı kabul edilen bir yeraltı mülkiyetinin değerlendirilmesi açısından uygun gibi görünse de, Devletin yetkilendirebileceği tarafın hakları ile ilgili herhangi bir kayıt veya görüş barındırmamakta, ana ortağın, yani Devletin, mutlak yetki sahibi olduğunu belirtmekte ve kanımca çıkar çelişkisi getirecek bir ortaklık yapısı ortaya koymaktadır. Yani mutlak yetki sahibi ortağa karşı diğer ortak sürekli teyakkuz halinde, diken üstünde ve mücadele içinde olacaktır. Zira tam deyim ile yatırım davulu onun sırtındadır.

Bilinenleri tekrarlamamak açısından

kısaca Devlet işleri seçilmiş politikacılar ile atanmış memurlar tarafından yürütülmektedir. Hepimiz biliriz ki o insanlarca “Devletin âli menfaati” her şeyin üzerindedir, hatta kendilerinin yürütmeye yetkilendirildikleri “Devlet menfaati” diğer “Devlet menfaatleri”nin bile üzerindedir, ta ki kendi “âli menfaati” veya hiyerarşide kendinden güçlü bir makam ve onun “âli menfaati” ile karşılaşılıp çelişinceye kadar. Buna örnek olarak “Çevre ve Orman Ali menfaatleri” ne karşı “Yeraltı zenginlikleri âli menfaati”ni ya da özelleştirme “âli menfaati”ne karşı o kuruluşun mesela genel müdürünün “âli menfaati”ni gösterebiliriz.

Buradan, yukarıda 1 nolu bölümde yazdıklarımı hatırlatarak, mevcut Devlet, Devlet âli menfaatleri ve elle dokunulması bile yasaklanmış Devlet memuru kavram ve anlayışının hüküm sürdüğü bir ortamda yeraltı kaynağı değerlendirmesine soyunan özel kişi ve kurumların çok da önemli olmadıkları, yönetim ve mevzuat ortamını uygun bulmuyorlarsa Madencilik sektörüne hiç girmemeleri gerektiği, Devlet memurlarının bu işi herkesten iyi bildikleri, zaten bilmeselrde orada olmayacakları, yeraltı zenginlikleri bu nedenlerle zamanında değerlendirilemiyorsa bunun da önemli olmadığı, zaten Anayasa metninde Devleti bu yönde bağlayıcı bir ibare bulunmadığı, ayrıca Devlet ve onu yürütenlerin bir bildiğinin olduğu gibi sonuçlar çıkarılabilir.

Hatta bir meslek kuruluşumuza göre, neredeyse ilk günlerinden beri sürdürdüğü görüşüne göre, yeraltı zenginliklerinin değerlendirilmesi Devletçe yapılmalı, çaresizlik ve liberal kapitalist baskılar olmasa özel kişi ve kuruluşlar, yarım yamalak da olsa, böyle bir hakka hiç sahip olmamalıdır.

Kendim de dâhil olmak üzere, son iki paragrafta tanımladığım ortamda bulunan tüm politikacı ve memurlar, **masanın diğer tarafına geçince** diğer bazı doğruları da, yani dikkate alınması,

korunması, teslim edilmesi gereken bazı başka hakların da olduğunu, görmeye başlarlar. Yine de bu onların kişisel hatalarından kaynaklanmaz. Kendilerinin de içinde buldukları çalışma ve düşünce ortamları, ne yazık ki, Devletin hantal ve verimsiz, biraz da keyfi çalıştığını, özel kişi ve kurumların yatırım yüklerini, rekabetçiliğini, dinamizmini ve ekonominin maalesef yenilmez kuralları olduğunu görmelerine, idrak etmelerine engel olur.

Ülkemizin, yukarıda mümkün olduğu kadar basitleştirerek anlatmaya çalıştığım, madencilik temel mevzuatı ve onun uygulanması ortamında, özel kişi ve kurumların gösterdikleri çaba, yaptıkları yatırım, üretim ve getirdikleri istihdam ve katma değer her türlü takdirin üzerindedir. Bu kişi ve kurumlar yıllardır bıkmadan usanmadan **kendilerinin zannettikleri bir sektörü** geliştirmek için sivil toplum örgütleri kurmuşlar, emek, zaman, kaynak harcamışlar ve madencilik yatırım ortamını iyileştirebileceklerini zannetmişlerdir. Fakat artık kabul etmek lazım ki bu koşullar altında mevcut durumdan daha iyiye gitmek pek olası değildir. Tüm gayretler bir yap boz ile sonuçlanmaktadır. Yani bir iyileşme sağlandığında başka bir arıza baş gösterebilmektedir.

Özel kişi ve kurum adına özeleştirme yapmak gerekirse, bence yapılan en büyük hata iyi sonuç vermeyeceği belli olan ortam yapısına yeteri kadar karşı çıkmayıp, suyuna giderek idare etmiş olmaktır. Diğer bir hata ise ortamı iyileştirecek düzgün, yeterli, nitelikli ve çelişkisiz bilgileri yasamaya götürmesi için yürütmeye iletememiş olmaktır. Özel sektör gerekli yatırımları yapmıyor eleştirisi bir safsatadır ve bu eleştiriyi yöneltmeden önce Ülke sermaye yapısına ve madencilik yatırım ortamına bakmak lazımdır.

Peki bütün bunlar nasıl değiştirilebilir? Bunun birinci koşulu yazının başlığında bulunmaktadır. Yani bütün bu yazdıklarımı şu anki ilgililer, masanın diğer tarafına geçmeden, idrak etmelidirler. Ondan sonra sıra işin felsefesine gelmelidir. Bu felsefede şu öğeler yer alabilir:

- Bir Ülkenin yeraltı zenginlikleri, o ülke yurttaşlarının ortak malıdır.
- Bu ortak zenginlik yurttaşların refahını artıracak şekilde ekonomiye kazandırılmalıdır.
- Devlet, bizatihi onu yürütenlerin eksiklikleri ve ağır denetim altında olmak zorunlulukları yüzünden, edilgen olduğundan kendi yapmaz, ancak kuralları koyar, yaptırır ve denetler.
- Konulan kurallar önce Ülke refahının yükselmesini hedefler, sonra da işin taraflarının haklarını adilce düzenler.

Anayasanın 168. Maddesini bu felsefeye göre söyle teklif etmek mümkündür:

“Yeraltı zenginlikleri toplumun ortak malıdır. Bu zenginlik toplumun refahını artırma yolunda kullanılır ve ekonomiye kazandırılır. Gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak bu kazandırma ve toplum adına yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve yaptırımlar kanunla açıkça düzenlenir.”

Yukarıdaki tüm düşünceler yazarın öğretim üyeliği, bürokrasi ve özel sektör çalışma hayatı deneyimleri olarak bu yazıya aktarılmıştır. Yazının bir amacı da bu konuları tartışmaya açmak ve daha yüksek deneyim birikimleri olanların katkılarını talep etmektir. Böylelikle örneğin Devlet hakkının yüzde iki veya dördünü tartışmak yerine sorunun kaynağına ulaşabiliriz inancındayım. Peki sorunun kaynağı bulununca çözüm de bulunabilir mi? İşte bu çözümün ancak **masanın diğer tarafına geçmeden** bulunabileceğini idrak etmek lazım.

İNTERNET SİTEMİZ YAYINDA...

www.turkiyemadencilerderneği.org.tr

TÜRKİYE Madenciler Derneği
SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

İstiklal Cad. Tunca Apt. No: 233 - 1/1
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 245 15 03
Fax: 0212 293 83 55
info@turkiyemadencilerderneği.org.tr

ÇİMENTO ve MADEN SANAYİ

- Değirmenler
Bilyalı ve Çubuklu değirmenler
- Dik valsli değirmenler
- Seperatörler
- Konik kırıcılar
- Komple mikronize öğütme tesisleri
(Çimento, Bakır, Kalsit, Krom, Çinko, Kuvars, vb.)
- Çevre ve pinyon dişliler
- Özel Redüktörler
- Değirmen astarları
- Kırıcı astarları

Tel: +90 (262) 658 13 40 (5 hat)
ersel@ersel.com

www.ersel.com

Dünya Madencileri “Avrasya Mena Madencilik Zirvesi’nde İstanbul’da Buluşuyor

Malumunuz olduğu üzere senelerce, parasal imkânların madencilik sektörüne uzak ve ilgisiz kalışlarından yakındık, nedenlerini tartıştık. Ancak bu tartışmayı hep sektör olarak kendi içimizde yaptık. Sektör dışına taşan bazı girişim ve tartışmalar hep kısır kaldı.

Son bir kaç senedir maden yatırımı ve finans piyasalarının Türkiye madencilik sektörüne yakın ilgi gösterdiğini görüyoruz. Bunun nedeni; madenciliğin ülkemizde önem kazanması; başta demir, bakır, çinko, kurşun, altın, gümüş, nikel, mangan gibi temel madenlerin yanında bor, endüstriyel hammaddeler, enerji hammaddeleri (kömür, toryum) ve nadir toprak mineralleri rezervlerinde ciddi artışlar görülmesidir. Bu ilginin ülkemiz menfaatleri açısından, sektörümüzce karşılıksız bırakılmaması gerekmektedir.

Bu nedenle Türkiye Madenciler Derneği sektörün; öncelikle finans dünyası ile karşılaşmasını sağlayan ilk adımlardan birisini atarak EBY International Summit ile ortaklaşa 24-26 Nisan 2013 tarihlerinde İstanbul Ataköy Sheraton Otel’de “Avrasya MENA Madencilik Zirvesi”ni düzenlemektedir.

Avrasya MENA Madencilik Zirvesi; Madencilik, Finans, Enerji, Teknoloji, Lojistik, Uluslararası Hukuk ve Çevre şirketlerini İstanbul’da bir araya getirerek kaynakların etkin ve verimli kullanımına, sektörün ihtiyacı olan konulardaki sorunların giderilmesine

Avrasya MENA Madencilik Zirvesi; Madencilik, Finans, Enerji, Teknoloji, Lojistik, Uluslararası Hukuk ve Çevre şirketlerini İstanbul’da bir araya getirerek kaynakların etkin ve verimli kullanımına, sektörün ihtiyacı olan konulardaki sorunların giderilmesine katkıda bulunmaya, geniş bir coğrafyada yeni yatırım, üretim ve pazarlama ihtiyaçlarını sağlamaya yardımcı olacak uygun bir platform oluşturmayı amaçlamaktadır.

katkıda bulunmaya, geniş bir coğrafyada yeni yatırım, üretim ve pazarlama ihtiyaçlarını sağlamaya yardımcı olacak uygun bir platform oluşturmayı amaçlamaktadır.

Zirveye; Kanada, Avustralya, Hollanda, Amerika, Pakistan, Almanya, İngiltere, İran, Hindistan, Fransa, İtalya, Güney Afrika, Belçika, Kazakistan ve Türkiye’den konularında uzman büyük çoğunluğu yabancı 39 üst düzey konuşmacı katılacaktır.

Zirvede 08.45/16.30 saatleri arasında paneller, 16.30/19.00 saatleri arasında önceden planlanabilecek özel görüşmelerin yapılacağı yuvarlak masa toplantıları ve yuvarlak masa toplantılarına paralel olarak yapılacak

olan workshoplar düzenlenecektir. Zirve 26 Nisan 2013 tarihinde Eczacıbaşı Esan Balya tesislerine yapılacak olan teknik gezi ile tamamlanacaktır.

Derneğimiz her yıl düzenlenecek toplantılar ile dünya madenciliğindeki gelişmelere sektörümüzün en kısa yoldan ve en efektif şekilde ulaşımını sağlamayı amaçlamaktadır.

Toplantıya madenci firmalarımızın üst düzeyde katılımı; kararların alınabilmesi için önemli olduğundan bu ortama yatırım projenizi getirerek tanıtmanız veya katılarak olası finans partnerleri ile tanışmanız, bilgilenenizi ve finansal yatırım çeşitliliğini görmenizi sağlayacaktır.

Londra da Türk Madencilik Sektöründe Fırsatlar Toplantısı

9 Nisan 2013 tarihinde Londra’nın Türkiye Büyükelçiliği rezidansında “Türk Madencilik Sektöründe Fırsatlar Toplantısı” düzenlenecektir. Toplantıya TMD Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Mustafa Sönmez, Yönetim Kurulu Y. Üyesi Sn. A. Safder İplikçioglu, Yönetim Kurulu Y. Üyesi Sn. M. Mete Yeşil katılacaklardır. Avrasya-

Mena Madencilik Zirvesi (24-25 Nisan 2013 Ataköy Sheraton Otel) ve Turkey Mining Finance Investment Summit (26-27 September 2013 Lancaster Hotel London) toplantılarının da tanıtımının yapılacağı toplantıda Türkiye Madenciler Derneği adına Sn. M. Mete Yeşil “Türk Madencilik Sektörü ve Son Gelişmeler” konulu bir sunum yapacaktır.

2. Avrasya - MENA Madencilik Zirvesi

24 - 26 Nisan 2013

Ataköy Sheraton Otel / İstanbul - Türkiye

Türkiye Madenciler Derneği

Birinci Gün - 24 Nisan 2013

07.30 : 08.30 : Kayıt

08.45 Açılış

Mr. Yasar Susek, Chief Executive Officer, EBY Summit
Mr. Alan M. Clegg, Summit Chairman

09.00 : 09.30 Açılış Konuşmaları

Mr. Mustafa Sonmez, President, Turkish Miners Association
Mr. Shawn Steil, Consul & Senior Trade Commissioner, Consulate of Canada
Mr. Lino Strangis, Consul & Senior Trade Commissioner, Australian Consulate General

09.30 : 10.40 Madencilik ve Finans

Dr. Andor Lips, VP Structured Finance, Metals & Mining, ING Bank NV - The Netherlands
Mrs. Caroline Donally, Director, Denham Capital, USA
Mr. Alp Gurkan, Chairman, SOMA Coal, Turkey - An Operators perspective

10.40 : 11.00 Kahve Molası

11.00 : 12.30 Madencilik ve Finans Panel Oturumu

Mr. Imtiaz Lodhi, Consultant, Trade Development Authority of Pakistan - **Panel Chair**
Ms. Vicky Brouillard, Regional Manager, Eastern Mediterranean-Caucasus-Middle East, EDC - Canada
Ms. Andrea Gaunt, Senior Associate, EDC - Canada
Mr. Sertac Fuat Karaagaoglu, Director, Listing Department, Istanbul Stock Exchange
Dr. George Hochwimmer, Private Equity Found, General Research GmbH, Germany

12.30 : 13.30 Öğle Yemeği

13.30 : 14.00 Madencilik ve Hukuk
Mr. Nurhan Aycan, Partner, Gowlings Attorneys, Canada

14.00 : 15.15 Madencilikte Arama ve Kaynakların Geliştirilmesi

Mr. Ulrich Ruppel, Mining Director, IMC-Mountain Consulting GmbH, Germany
Mr. Dirk Wagner, Mining Director, IMC - Mountain Consulting GmbH, Germany
Mr. Steve Williams, PASINEX, Australia
Mr. Egemen Kamber, Exploration Sales Manager, Sandvik Mining, Turkey

15.15 : 15.30 Kahve Molası

15.30 : 16.30 Türkiye ve Bölgesinde Yükselen Madencilik Yatırımları

KIYMETLİ MADENLER
Mr. Iain Anderson, Managing Director, Cayeli Copper Works, Turkey - **Panel Chair**
Mr. Pierre Gratton, President and Chief Executive Officer, Mining Association of Canada
Mr. Han İlhan, Vice President of Projects and County Manager, Alamos Gold, Turkey

16.30 : 19.30 Yuvarlak Masa Görüşmeleri

16.30 : 20.00 İş Geliştirme Çalışmaları (Yuvarlak masa görüşmelerine paralel olarak gerçekleştirilecek sunumlar İngilizce olarak yapılacaktır)
16.30 : 17.30 Madencilik Projelerinin Finansmanı - Özel Sermaye Yatırımları
Actera Private Equity Group

17.30 to 20.00 - Uluslararası Standartlara Uyum ve Raporlama

17.30 to 18.30 - Uyum ve Teknik Raporlama ile Bilim ve Sanat
Mr. Alan M Clegg, Independent Mining Professional and Director of Resource Companies

18.30 : 20.00 NI43-101 Issues

Dr. Edmund Sides, AMEC, UK

20.00 : 20.10 1. Gün Kapanış Konuşması

İkinci Gün - 25 Nisan 2013

07.30 : 08.30 Kayıt

08.45 Açılış Konuşmaları

09.00 : 10.00 Londra Metal Borsası Hedging Paneli
Mr. Robert Fig, Senior Business Development Executive, London Metal Exchange, (Nickel & Copper), UK

10.00 : 11.20 Demir ve Demir Dışı Metaller

Ms. Mehves Ozer, Commercial Director, GOK-ER Metal (World Chrome Market & Stainless Steel Production), Turkey - **Panel Chair**
Mr. Mohammed Hasan Joulazadeh, Iran Iron & Steel Society
Mr. Angus Staines, Manager, UBS, UK (Iron Ore)
Mr. Dhruv Goel, Director, Steel Mint, India

11.20 : 11.35 Kahve Molası

11.35 : 12.25 Nadir Elementler ve Stratejik Metal Yatırımları
Mr. A. Safder İplikçioglu, Vice President, Meta Nickel, Turkey - **Panel Chair**
Dr. Resat Uzman, Extractive Metallurgy Coordinator, AMR Minerals Metal Inc, Turkey
Prof. Atilla Aykol, Independent Consultant (Rare Earth & Strategic Metals), Turkey

12.25 : 13.15 Mineralogy & Atık Yönetimini Geliştirme

Dr. Caner Zambak, Consultant - Environment, Turkish Miners Association
Mr. Bruno Lemiere, International Projects Manager BRGM, France
Prof. Maria Boni, Head of Economic Geology, Naples University, Italy

13.15 : 14.30 Öğle Yemeği

14.30 : 15.45 Fizibilite Çalışmaları ve Maden Dizayını

Dr. Miguel Diaz, Associate Director, AMEC, UK
Mr. Stephan Peters, Head Engineering Geology in Mining, DMT GmbH, Germany
Mr. Ernst - Bernhard Teigler, DMT GmbH, Germany
Mr. Marius Jubert, Business Development Executive, RBS, South Africa

15.45 : 17.00 Proje Yönetimi ve Maden İnşaatı

Dr. Zafer Topper, CEO AME Consulting A.S.
Mr. Chris Brock, CEO Jamieson Group, Australia

17.00 : 17.15 Kahve Molası

17.15 : 19.00 Maden İşleme Ekipmanları, Teknolojileri ve Atık Yönetimi
Ms. Hatice Geredeli, Sales Engineer, FLSmidth, Turkey - **Panel Chair**
Mr. Phil McGoldrick, Contracts & Sustainable Technologies Director, Intergeo Services, UK
Mr. Angus Paterson, MD Paterson & Cooke Consulting Engineers, South Africa
Mr. Martin Van Schoor, MD Jamieson South Africa

19.00 : 20.00 Yuvarlak Masa Görüşmeleri

18.30 : 20.00 İş Geliştirme Çalışmaları (Yuvarlak masa görüşmelerine paralel olarak gerçekleştirilecek sunumlar İngilizce olarak yapılacaktır)
18.30 : 19.15 Kirma Eleme
Workshop Leader from Sandvik

19.15 : 20.00 Projelerin Geliştirilmesi
Unique DMT Engineering and IMC Consulting Service in Turkey

20.00 to 20.10 Kapanış konuşması ve 2014 Programının Sunulması

Üçüncü Gün - 26 Nisan 2013

Eczacıbaşı Esan Balya Maden Ziyareti

Eğitim Programımızı Genişlettik

Türkiye Madenciler Derneği; Tüzüğü'nün 4. Maddesi a, i, k bendeleri uyarınca ülke madenciliğinin gelişmesi ve dünya madenciliği arasında layık olduğu yeri alması için çalışmalar, araştırmalar yapmaya devam etmektedir. Bu vesile ile Türkiye Madenciler Derneği olarak eğitim programlarımızı geliştirerek sürdürdüğümüzü ve programlarımıza yeni eğitimler eklediğimizi Sektörden Haberler Bülteni 44. Sayısında duyurmuştuk.

Eğitimlerimize; 1872'de kurulmuş uluslararası bağımsız bir holding kuruluşu olan sistem - ürün - personel sertifikasyon hizmetleri, yönetim danışmanlığı, değerlendirme - derecelendirme, uluslararası ticarete gözetim hizmetleri, bağımsız tasarım kontrol ve onay hizmeti, proje yönetimi, saha teknik kontrollük ve bağımsız kontrol kuruluşu hizmetleri, eğitim gibi oldukça geniş bir alanda global seviyede lokal ve çokuluslu müşterileri için farklı ihtiyaçlara farklı çözümler sunan TÜV RHEINLAND Grubu ile devam etmeye karar verdik.

TÜV RHEINLAND Grubu 65'den fazla ülkede 500'ü aşkın ofis ve test&analiz laboratuvarları ile yürütmekte olduğu faaliyetlerde kendi alanında dünyanın en köklü kuruluşlarından biridir.

Türkiye Madenciler Derneği olarak alanında en iyi kuruluşlarından biri olan TÜV RHEINLAND Grubu'yla ortaklaşa düzenleyeceğimiz eğitimler ile sektöre değer katmanın yanı sıra; sürdürülebilir iş sağlığı – güvenliği - çevre-sosyal sorumluluk politikaları ile ürün - proses ve hizmetlerin kalitesini artırıcı çözümler sunmayı amaçlamaktayız.

Bilgi birikimimizi dinamik olarak eğitim faaliyetlerimize yansıtan bir perspektif ile almış olduğunuz eğitimler değerini yarınla olan randevunuzda sizleri daha güçlü kılacaktır.

Kurumunuzun stratejik hedeflerine ulaşmasında destek olacak eğitim faaliyetlerimiz; Kalite - Çevre - İş Sağlığı ve Güvenliği - Sosyal Sorumluluk - İnsan Kaynakları Yönetimi - Mühendislik & Projelendirme - Proje Yönetimi gibi sektörü içine alan geniş yelpazeye ulaşmaktadır.

TÜV RHEINLAND Grubu'nun misyonu; bilgi birikimi transferi, yetkinlik gelişimi, davranış yönetimi ve gerek kurum gerekse çalışanları için katma-değer yaratılmasıdır.

Türkiye Madenciler Derneği olarak alanında en iyi kuruluşlarından biri olan TÜV RHEINLAND Grubu'yla ortaklaşa düzenleyeceğimiz eğitimler ile sektöre değer katmanın yanı sıra; sürdürülebilir iş sağlığı – güvenliği - çevre-sosyal sorumluluk politikaları ile ürün - proses ve hizmetlerin kalitesini artırıcı çözümler sunmayı amaçlamaktayız.

Bize ulaşan eğitim ihtiyaçlarınızda; katılımcı profili ve diğer spesifik proje-sahaya özgün detayları da analiz ederek müşteri-proje bazlı eğitim tasarlama konusunda da çalışmalarımızı derinleştirmek arzusundayız.

“Düşünmeden öğrenmenin faydasız, öğrenmeden düşünmenin tehlikeli olduğunu” bize hatırlatan ünlü düşünür Konfüçyüs'ün yolunu takip ederek, eğitime verilen önem ve kaynakların artırılması ile dünya piyasalarında artan rekabet koşullarına daha dirençli kurum ve bireylere sahip olacağımıza inanıyoruz.

İşbirliğimizin daha da güçleneceği; her gün yeni bir şey öğrenmenin heyecanı ve mutluluğu içerisinde başarılarla dolu günler diliyoruz...

Türkiye Madenciler Derneği ve TÜV RHEINLAND Grubu ortaklığı ile ilk etapta verilmesi planlanan eğitimlerimiz aşağıdadır. Eğitimler İ.T.Ü Vakfı Maçka Sosyal Tesisleri Tuzla Salonu'nda düzenlenecektir.

Ödemenin, en geç eğitimden 15 gün önce TÜV Rheinland hesabına havale edilmesi gerekmektedir. Eğitim katılım formu ve banka dekontunun eğitim tarihinden en geç 15 gün önce pinar.konya@tr.tuv.com adresine mail ile gönderilmesi ile kesin kayıt yapılmaktadır. (Herhangi bir durumda kesin kayıt onayınızı içeren mail size ulaşmadığı takdirde, bize mutlaka ulaşın)

TÜV Rheinland HESAP NO:

Banka : Yapı Kredi Bankası

Banka Şubesi : Yeditepe Şubesi,

TL Hesap No : 955 - 60703749

TL IBAN NO : TR44 0006 7010 0000 0060 7037 49

TÜV RHEINLAND Grubu'nun misyonu; bilgi birikimi transferi, yetkinlik gelişimi, davranış yönetimi ve gerek kurum gerekse çalışanları için katma-değer yaratılmasıdır.

Bize ulaşan eğitim ihtiyaçlarınızda; katılımcı profili ve diğer spesifik proje-sahaya özgün detayları da analiz ederek müşteri-proje bazlı eğitim tasarlama konusunda da çalışmalarımızı derinleştirmek arzusundayız.

(Eğitimler hakkında detaylı bilgi için evren.altin@turkiyemadencilerderneği.org.tr ve info@turkiyemadencilerderneği.org.tr adreslerine mail atabilirsiniz)

TÜV RHEINLAND GRUBU - TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ ÖZEL EĞİTİM PROGRAMI	Nisan	Mayıs	Haziran	Katılımcı sayısı	Eğitim gün sayısı	(TMD özel) kişi başı fiyat (KDV hariç)
MEVZUAT						
ÇEVRE MEVZUATI	11-12 Nisan			min 15 - max 20	2	300,00 TL
İSG MEVZUATI	18-19 Nisan			min 15 - max 20	2	300,00 TL
YÖNETİM SİSTEMLERİ İÇ DENETÇİ						
ISO 9001:2008 KALITE YONETİM SİSTEMİ İÇ DENETÇİ EĞİTİMİ	25-26 Nisan			min 15 - max 20	2	300,00 TL
OHSAS 18001:2007 İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ İÇ DENETÇİ EĞİTİMİ		2-3 Mayıs		min 15 - max 20	2	300,00 TL
ISO 14001:2004 ÇEVRE YONETİM SİSTEMİ İÇDENETÇİ EĞİTİMİ		16-17 Mayıs		min 15 - max 20	2	300,00 TL
ISO 10002 MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ VE ŞİKÂyetLERİ YÖNETİM SİSTEMİ İÇ DENETÇİ EĞİTİMİ		10 Mayıs		min 15 - max 20	1	150,00 TL
YÖNETİM SİSTEMLERİ BAŞ DENETÇİ						
IRCA KAYITLI ISO 9001:2008 KALITE YONETİM SİSTEMİ BAŞ DENETÇİ EĞİTİMİ			25-29 Haziran	min 15 - max 20	5	750,00 TL
TEMEL BECERİ EĞİTİMLER						
LİDERLİK		30-31 Mayıs		min 15 - max 20	2	300,00 TL
ETKİLİ İLETİŞİM			14 Haziran	min 15 - max 20	1	150,00 TL
ZAMAN YÖNETİMİ			21 Haziran	min 15 - max 20	1	150,00 TL
STRES YÖNETİMİ			7 Haziran	min 15 - max 20	1	150,00 TL

Not: Eğitim ücretlerinin Tuv Rheinland Grubunun hesabına "Türkiye Madenciler Derneği eğitimi" şeklinde açıklama yaparak yatırılması gerekmektedir

4 Aralık Dünya Madenciler Günü İstanbul'da Kutlandı

İMİB ile birlikte düzenlemiş olduğumuz 4 Aralık Dünya Madenciler Günü etkinliklerimiz, saat 10.00'da Galatasaray Lisesi önünde buluşmamızla başladı. Derneğimizin yaptırmış olduğu ve üzerinde "Dünya Madenciler Günü Kutlu Olsun" yazılı baretler, yağmurluklar tüm katılımcılara ve hatıra olması amacı ile Derneğimiz tarafından yaptırılan atkı ve bereler ile karanfiller yürüyüş sırasında yoldan geçen halka dağıtıldı. İstanbul Belediye Bandosu ile birlikte 4 Aralık için özel hazırlanan pankartlarla Taksim Cumhuriyet Anıtına doğru "Madenci Yürüyüşü" başladı. Taksim Cumhuriyet Anıtına katılan tüm kurumlara ve 4 Aralık Dünya Madenciler Günü etkinliklerine sponsor olan kuruluşlara ait çelenkler konuldu. 1 dakikalık saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın ardından Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği Başkanı Sn. İsmet KASAPOĞLU günün anlam ve önemini belirten basın açıklamasını okudu. Şiddetli yağışa rağmen basının yoğun ilgisi olduğu etkinlikte; katılımcılar akşamki programda buluşmak üzere meydana ayrıldı.

4 ARALIK DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ

Akşamki etkinliklerimiz, Maslak Sheraton Otelinde saat 17.00'de "Geçmişten Günümüze Madencilik Anıları" söyleşisi ile başladı. İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Sn. Prof. Dr. Mahir VARDAR; Çayeli Bakır İşletmeleri Genel Müdürü Sn. Iain ANDERSON ve İstanbul Teknik Üniversiteler Birliği Başkanı Sn. Ömer YENEL'in konuşmacı olarak katıldığı ve Moderatörlüğünü Türk Maden Şirketi Genel Müdürü Sn. Şeyda ÇAĞLAYAN'ın yaptığı söyleşi sıcak bir atmosferde gerçekleşti. Oldukça samimi bir ortamda gerçekleşen söyleşi sonunda katılımcılara teşekkür plaketleri verildi.

Söyleşi sonrası aynı otelde yapılan kokteyl ve 20.00 de başlayan gala yemeğine geçildi. Beklenenden yoğun ve üst düzey katılımın olduğu ve çok yapıcı ve de teşvik edici tepkilerin alındığı gecemiz Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Mustafa SÖNMEZ'in ve İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Mehmet

ÖZER'in açılış konuşmaları ile başladı. Mesleğin duayenlerinden Sn. Mehmet DUMAN'a Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulu İkinci Başkanı Sn. Atılğan SÖKMEN tarafından teşekkür plaketi verildi. Talya Koray Orkestrası ve salsa dans ikilisi gösterisinden sonra Yonca Lodi sahne aldı. Çok sıcak ve eğlenceli geçen gecemiz, gelecek yıl buluşma dilekleri ile son buldu.

Günün fotoğraflarından hazırladığımız 4 Aralık Dünya Madenciler günü hatıra Albümü geceye katılan misafirlerimize, Dernek üyelerine, etkinlik sponsorlarına Şubat ayında dağıtıldı.

“Türkiye’de Madencilik Yatırımları” İçerikli Akşam Yemeğinin İkincisi Düzenlendi

Bu yıl yine EBY International Summit ile ortaklaşa düzenlenecek olan Avrasya-Mena Madencilik Zirvesi (24-25 Nisan 2013 Ataköy Sheraton Otel) ve Turkey Mining Finance Investment Summit (26-27 September 2013 Lancaster Hotel London) toplantılarına hazırlık amacıyla; 12 Şubat 2013 tarihinde Türkiye Madenciler Derneği’nin öncülüğünde ve Sandvik Madencilik Türkiye’nin ev sahipliğinde “Türkiye’de Madencilik Yatırımları” içerikli akşam yemeği İstanbul Hilton Otel’de gerçekleştirildi.

EBY International Summits tarafından organize edilen akşam yemeğinde madencilik sektörünün önde gelen isimlerini bir araya geldi. Yemeğe Türkiye Madenciler Derneği’nin üye şirketlerinin yönetici ve yetkilileri iştirak ederken, Avustralya

Konsoloslugu temsilcileri ile yerli ve yabancı diğer bazı sektör ve şirket temsilcileri katılım gösterdi.

Ziyaretçiler bir açılış kokteyli ile karşılanırken, katılımcıların yemek öncesinde sohbet edebilmesine imkân sağlandı. Ülkemizde hali hazırda

maden üretimi yapan şirketlerin yöneticileri ile maden arayan ve maden sektörüne danışmanlık, sondaj, analiz, uluslararası taşımacılık gibi alanlarda hizmet veren şirketlerin yetkilileri kokteyl bölümünde bir araya geldi.

Türkiye Madenciler Derneği Yönetim

Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Sönmez, EBY Summit CEO’su Yaşar Şuşek ve Sandvik Madencilik Güney Avrupa Müşteri İlişkileri Yöneticisi Ian McDonald tarafından gerçekleştirilen açılış konuşmalarında toplantının amaçları ve gerçekleştirilmesi planlanan sektörel etkinlikler hakkında bilgiler verildi.

Kurulu Başkanı Mustafa Sönmez, EBY Summit CEO’su Yaşar Şuşek ve Sandvik Madencilik Güney Avrupa Müşteri İlişkileri Yöneticisi Ian McDonald tarafından gerçekleştirilen açılış konuşmalarında toplantının amaçları ve gerçekleştirilmesi planlanan sektörel etkinlikler hakkında bilgiler verildi.

Yemek arasında gerçekleştirilen bir diğer konuşmada ise Sandvik Madencilik Türkiye Genel Müdürü Ergun Sokulluoğlu tarafından Sandvik Madencilik Türkiye hakkında genel bilgiler verildi. Sokulluoğlu’nun; Sandvik’in

kuruluşu, ülkemizdeki faaliyetleri ve organizasyon yapısı, şirketin 2012’de yaşadığı önemli gelişmeler, 2013 yılı hedeflerinden bahsettiği konuşmasının ardından yemeğe devam edildi.

Geçtiğimiz Kasım ayında gerçekleştirilen ilk yemeğin ardından, sektörün de talebi ile tekrarlanan buluşmaların geleneksel hale getirilmesi ve çeşitli dönemlerde tekrarlanması planlanıyor.

Not: Haber paylaşımı için Madencilik Türkiye Dergisi’ne teşekkür ederiz.

Kazan'ın Soda Külünü Ciner Grubu Çıkaracak

2009 başında 375 milyon dolar yatırımla Beypazarı'nda soda külü üretimine başlayan Ciner Grubu, Ankara'nın Kazan bölgesindeki 1 milyar 650 milyon tonluk doğal trona rezervinin de işletme ruhsatını devraldı. Bu yeni sahada da üretimin başlaması ile grubun toplam üretiminin önce 2, sonra da 3 milyon tona ulaşması bekleniyor.

Sanayinin 10 ana maddesinden biri

Trona madeninden elde edilen soda külü, sanayinin 10 ana hammaddesinden biri. Cam sanayinde, kimya, tekstil ve kâğıt gibi endüstriler başta olmak üzere 200'e yakın üretimde kullanılan soda külü Türkiye'de

Ciner Grubu, dünya madencilik devi Rio Tinto şirketine ait Ankara Kazan bölgesinde 19 bin 500 hektar büyüklüğündeki saha içerisinde yer alan 1 milyar 650 milyon tonluk doğal trona rezervinin işletme ruhsatına sahip Riotur Madencilik hisselerinin tamamını satın aldı. Halen Ankara Beypazarı'nda 247 milyon tonluk rezervini işletme ruhsatını elinde bulunduran Ciner Grubu, bu devir ile birlikte 1 milyar 897 milyon tonluk rezervin işletmesini almış oldu.

2009 yılı mart ayında 375 milyon dolarlık yatırımla Beypazarı'ndaki soda külü üretim tesislerini hizmete açan Ciner Grubu, Ankara Kazan'daki yeni sahada yeni yatırım için kolları sıvadı. Sahayı alır almaz pilot çalışmalara başladığını belirten Ciner Grubu yetkilileri, bu yılın sonuna doğru yatırıma start vereceklerini ifade etti. Ankara Beypazarı'nda bulunan trona cevherinden tabii yöntemlerle yıllık 1 milyon 100 bin ton tabii soda külü üretimi bulunan Ciner Grubu, Kazan'daki yatırımın ardından bu bölgeden de önce yılda 1 milyon ton, ardından ise yılda 2 milyon ton soda külü üretimi yapmayı planlıyor. Tesisler tamamlandığında Türkiye'nin soda külü üretiminde Avrupa'nın en büyük üreticisi olacağı belirtiliyor.

DAHA ÖNCE HESAPLARDA YOKTU

Ankara Kazan bölgesinde ruhsatı Rio Tinto'da bulunan 19 bin 500 hektar büyüklüğündeki saha, daha önce Türkiye'nin toplam işlenebilir rezervleri arasında görünmüyordu. Söz konusu trona madeninin işlenebilirliği netleştikten sonra Türkiye'nin 247 milyon ton olan "toryum rezervi, Kazan" bölgesindeki toryum madeninin işlenebilir olduğunun belirlenmesinin ardından 1,9 milyar ton düzeyine ulaşmış oldu.

Ankara civarında bulunuyor. Dünyada soda külü tüketiminin yılda 35 milyon ton civarında olduğu, parasal değerinin ise 4,5-5 milyar dolar düzeyinde olduğu ifade ediliyor. Dünyada üretilen soda külünün yüzde 65,4'ü sentetik, kalan bölümü ise doğal sodadan üretiliyor. Dünyadaki talebin daha çok sentetik sodadan doğal soda külüne kaydığı görülüyor.

Yüzde 90'ı ihraç ediliyor

Ciner Grubu'nun Beypazarı'ndaki tesislerinde üretilen soda külünün yaklaşık yüzde 90'ı ihraç ediliyor.

NERELERDE KULLANILYOR?

- * Cam sanayiinde
- * Kimya sanayiinde
- * Deterjan sanayiinde
- * Su tasfiyesinde
- * Selüloz ve kâğıt sanayiinde
- * Fotoğrafçılıkta
- * Tekstil sanayiinde
- * Ve daha birçok yerde ara madde olarak kullanılıyor.

Akçansa Çevreci Ürünü Safkan Çimento ile İSO Çevre Ödülü'nü Kazandı

bir şirket olarak bu alanda yaptığımız yatırımların geri dönüşünü somut olarak görmek bizleri mutlu ediyor. Daha farklı ihtiyaçlara özel çözümler sunarken çevreye katkı sağlayacak şekilde ürün çeşitliliğimizi artırmaya ve ar-ge yatırımları yapmaya devam edeceğiz. Ayrıca fabrikalarımızda bu

Türkiye'nin önde gelen çimento ve hazır beton üreticisi Akçansa, İstanbul Sanayi Odası tarafından düzenlenen 2013 İSO Çevre Ödülleri kapsamında çevreci ve inovatif ürün kategorisinde, çevre dostu ürünü "Safkan Çimento" ile ödüle layık görüldü.

İstanbul Sanayi Odası tarafından 1995 yılından bu yana çevrenin korunmasını, enerjinin ve hammaddenin daha verimli kullanılmasını, daha az atık üretilmesini ve çevre dostu üretime yönlennmeyi teşvik etmek amacıyla verilen İSO Çevre Ödülleri sahiplerini buldu. 2013 İSO Çevre Ödülleri 31 Ocak 2013 tarihinde İSOV Akatlar Mesleki Eğitim Kompleksi'nde gerçekleşen ödül töreni ile kazananlara takdim edildi.

Çimento ve hazır beton üretimindeki önemini yanı sıra sürdürülebilirlik alanındaki yatırımlarıyla da sektöre öncülük eden Akçansa geliştirdiği çevre dostu ürünü ile ödüle layık görüldü. Farklı müşteri ihtiyaçlarına dönük spesifik çözümler sunan Akçansa, yenilikçi ve müşteri odaklı pazarlama anlayışı neticesinde geliştirdiği ve Türkiye'nin en yüksek performanslı

çevreci çimentosu olan "Safkan Çimento" ürünü ile ödül aldı.

Akçansa Genel Müdürü Hakan Gürdal; "Akçansa olarak bu alanda kazandığımız ödül bizim için çok büyük bir öneme sahip. Satış-pazarlamadan satış sonrasında tüm iş süreçlerimizin merkezinde sürdürülebilirlik yaklaşımımız yer alıyor. Tüm faaliyetlerimizde çevre ve insana katkı sağlamayı öncelik kabul eden

Safkan Çimento Hakkında

Safkan Çimento üstün özellikleri sayesinde sürdürülebilir yapılar için en ideal çimento tipi olma özelliğini taşıırken, yüksek performansı ve çevreci yaklaşımıyla sektörde fark yaratıyor. Tüm faaliyetlerini daha yaşanabilir bir dünya hedefiyle sürdürme gerekliliğinin bilincinde

güne dek yaptığımız enerji verimliliği ve atık yönetimi yatırımlarını geliştirmeyi hedefliyoruz.

Yeşil binaların çözüm ortağıyız

Binalarda enerji verimliliği düzenlemeleri, sürdürülebilir konut gibi yeni inşaat yaklaşımlarının Türkiye'de yeni ve önemli bir pazar oluşturduğuna değinen Hakan Gürdal, ürün ve süreç geliştirme çalışmalarıyla doğacak olan talebe çok hızlı yanıt verecek bir konumda olduklarını söyledi. Akçansa'nın hali hazırda yeşil bina projelerinin yüzde 14'ünde çözüm ortağı olduğunu belirten Gürdal, bu oranı 2020 yılında yüzde 30'a yükseltmeyi hedeflediklerini sözlerine ekledi.

hareket eden Akçansa, "Safkan Çimento" ürünü ile yıllık 8 bin ton daha az fosil yakıt kullanıyor. Ayrıca 50 bin ton karbon emisyonunu da önleyerek 2 milyon ağacın saldığı oksijen miktarı kadar çevreye katkı sağlıyor. Sürdürülebilir yapılar için en uygun tercih olan "Safkan Çimento", çevre için önemli bir katma değer yaratıyor.

İÇDAŞ'a Çevre Ödülü

İstanbul Sanayi Odası Çevre Ödülleri töreninde, “Çevre Yönetimi ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk” ödülü İÇDAŞ’ın oldu.

Bu yıl 45 firmanın, "İnovatif Çevre Dostu Ürünler", "Enerji Verimli Ürün", "Çevre Dostu Uygulama", Enerji Verimliliği Uygulama" ile "Çevre Yönetimi ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk" kategorilerinde yarıştığı İstanbul Sanayi Odası (ISO) Çevre Ödülleri Töreni'nde "Çevre Yönetimi ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk" ödülü İÇDAŞ'ın oldu. Ödülü İÇDAŞ Genel Müdürü Bülend Engin, Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'ın elinden aldı. Ödül töreninin ardından değerlendirmede bulunan İÇDAŞ Genel Müdürü Bülend Engin "Bu aldığımız ödül çevreye duyduğumuz saygının bir mükafatıdır. Bizim gibi büyük sanayi firmaları doğamıza sahip çıkacak ki gelecek nesillerimize, çocuklarımıza yaşanabilir güzel bir dünya bırakacağız. Aldığımız ödüllerden bizi en mutlu edenleri hep çevre ile ilgili olanları olmuştur" dedi. Ödül aldıkları "Çevre İzin ve Lisansı alan ilk ve tek Çelik ve Enerji Tesisi olan Değirmencik Tesisi Çevre Yönetimi ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri" projesinin tamamen Çanakkaleli mühendisler tarafından tasarlandığını vurgulayan Engin "Bu ödülü Çanakkaleli mühendislerin

tasarladığı bir proje ile almamız bu ödülü bizim için daha da anlamlı kılıyor. Çanakkale'nin çocukları kendilerini geliştirdikçe memleketlerine yaptıkları maddi katkıların yanında çok özel manevi katkılarda da bulunacaklar" dedi.

"AR-GE Çalışmalarına destek vereceğiz"

Araştırma geliştirme çalışmalarına önem verilmesi gerektiğini ve bakanlık olarak bu konuda destek vereceklerini vurgulayan Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar, "İhracatımızın yüzde 90'ını sanayi ürünlerimiz oluşturmaktadır, sanayinin bu kadar

geliştiği ülkemizde gerçekleştirilecek her sanayi projesi çevreye duyarlı hale gelmelidir. Bakanlık olarak çevre ve benzer konularla ilgili tedbirleri de almaya devam edeceğiz ve çevre kalitesinden taviz vermeyeceğiz" dedi. 81 ilde 161 hava ölçüm merkezi oluşturulduğuna değinen Bayraktar "81 ilde 161 hava ölçüm merkezi oluşturduk, Mavi Bayraklı plaj sayımız 355'e çıkardık, limanlarımızın 211 tanesinde de atık hizmeti verilmekte. Belediyelerimizin atık su arıtma tesislerinin giderlerine destek oluyoruz ve yeni yapılan binalarımızda yaklaşık olarak yüzde 40 civarı enerji tasarrufu sağlanıyor" dedi.

İÇDAŞ'ın Çevre Faaliyetleri

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Güvenliği Yönetim Sistemi belgesine de sahip olan İÇDAŞ'ın Bekirli Termik Santrali, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi'ne sahip olan ilk termik santraldir. 2012'de sürdürülebilir Su Yönetimi Projesi ile Kalkınma Bakanlığı tarafından Türkiye'deki en iyi sürdürülebilirlik uygulamalarından birisi seçilen İÇDAŞ, "Rio+20 Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı"na davet edildi. İÇDAŞ, Bekirli Termik Santrali ile de kömür yakıtlı enerji tesisleri içerisinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan çevre izni alan ilk ve tek kömür yakıtlı Termik Santrali oldu.

İÇDAŞ'ın diğer ödülleri

İÇDAŞ'ın çevreye verdiği önem sayesinde ilk olarak ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi'ni alırken, 2004'te İÇDAŞ elektrik ark ocaklı demir çelik tesisleri içerisinde, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi belgesi almaya hak kazandı ve Türkiye'de ilk ve tek, Avrupa'nın ise sayılı şirketlerinden biri oldu. İÇDAŞ 2005 yılında ISO Çevre Ödülü'nü, 2006'da Kocaeli Sanayi Odası (KSO) Şahabettin Bilgisu Çevre Teşvik Ödülünü aldı. 2008'de AB Çevre Ödülleri

Yönetim Kategorisi'nde Türkiye birincisi olarak Türkiye'ye Avrupa Birliğinde temsil eden İÇDAŞ, 2010 yılı Akdeniz Üniversitesi Türkiye ölçeğinde çevre hizmet ödülünü aldı. 2012'de ISO tarafından verilen Çevre Ödülleri'nde İÇDAŞ Sürdürülebilir Su Yönetimi Projesi ile birincilik ödülünü almaya hak kazandı. İÇDAŞ ayrıca 2012 yılı ortalarında sürdürülebilir kalkınma ve yeşil ekonomi faaliyetleri dolayısıyla Rio'da Türkiye'yi temsil eden birkaç firmadan biri oldu.

Kardeş Kurum, Kardeş Okul – Çiçekli İlköğretim Okulu

Manisa Valiliği'nin başlattığı "Kardeş Okul, Kardeş Kurum" projesi kapsamında, META Nikel Kobalt Madencilik San. Tic. A.Ş., Çiçekli İlköğretim Okulunu "Kardeş Okul" olarak belirlendi.

Proje kapsamında, okulun tüm eksiklikleri belirlenerek, yaz tatili döneminde yapılacak çalışmalar planlanmıştır. Bu kapsamda; okulun bahçesi kilit taşla döşenmiş, tuvaletler yenilenmiş, yemek salonu bakım ve onarımdan geçirilerek modern bir görüntüye kavuşturulmuştur.

Ayrıca, binada ömrünü doldurmuş olan ısıtma tesisatı, elektrik tesisatı ve binanın çatısı tamamen yenilenmiştir. Öğrencilerimizin spor aktivitelerini daha rahat yapması amacıyla, basketbol sahası da yeniden düzenlenmiştir.

Modern eğitimin gereği olan bilgisayarlar, ses sistemi, optik okuyucu cihaz da okul yönetiminin isteği doğrultusunda okulumuzda hazır hale getirilmiştir. Tüm çalışmalar 2012-2013 eğitim-öğretim yılının başında tamamlanarak, ilçe öğrencilerinin kullanımına sunulmuştur.

Esan Nano ile Dönüşüm Başlıyor

Eczacıbaşı Esan, NANOKİL PROJESİ ile Türkiye’de bir ilke imza atıyor..

Geçtiğimiz yıllarda Esan Teknik Hizmetler Direktörlüğü bünyesinde başlayan nanokil üretimi ile ilgili Ar-Ge çalışmaları, önce bir “sanayi-üniversite-sanayi” işbirliği çalışmasına, daha sonra da “TÜBİTAK-TEYDEB” destekli bir proje haline dönüştürüldü. Bu proje kapsamında Tübitak desteği ile kurulan laboratuvar ve pilot tesisinde 2012 yılı içerisinde üretime başlandı. Aynı yıl Temmuz ayı içerisinde Sabancı Üniversitesi ile Türkiye’de sayılı olabilecek “Lisans ve Bilgi Transferi Sözleşmesi” imzalandı. Eczacıbaşı Esan tarafından yapılan bu çalışma ile Türkiye’de ilk defa nanokil üretilmiş ve ilk satış Temmuz ayında gerçekleştirilmiştir.

Dünya’da sayılı firma tarafından üretilen NANOKİL ürünü ile ilgili çalışmalar, Eskişehir-Kütahya Bölgesi’nden çıkarılan “bentonit” ürününün Esan tarafından saflaştırılması, Sabancı Üniversitesi’nden sağlanan bilgi transferi ile modifiye edilmesini kapsıyor. Üretilen nanokil, ülkemizin önde gelen mühendislik plastikleri üreticilerinden Enplast A.Ş. tarafından masterbatch haline getiriliyor. Nanokil katkılı polimer ürünlerin ambalaj, otomotiv, asfalt vb. sektörlerde kullanılması, katkı yapılan polimerlerin, alev geciktiricilik, gaz/nem bariyer ve mukavemet özelliklerini iyileştiriyor.

Eczacıbaşı Esan, bu projenin gerçekleşmesi ile ham olarak satışını yaptığı bentonitten, katma değeri yüksek bir ürün geliştirmiş, yeni bir üretim yöntemi hakkında bilgi birikimi ve deneyim kazanmış ve Tübitak Projesi ile de mevcut altyapısını zenginleştirmiştir. Yapılan toplam harcamanın % 52’sinin hibe olarak Esan’a geri ödendiği bu projede, XRD cihazı (X-ışınları difraktometresi), santrifüj cihazı altyapıları sağlanmış olup, üniversite

Dünya’da sayılı firma tarafından üretilen NANOKİL ürünü ile ilgili çalışmalar, Eskişehir- Kütahya Bölgesi’nden çıkarılan “bentonit” ürününün Esan tarafından saflaştırılması, Sabancı Üniversitesi’nden sağlanan bilgi transferi ile modifiye edilmesini kapsıyor.

tarafından sağlanmış hizmetler, danışmanlık ve personel için yapılan harcamalar da kapsam dahilinde desteklenmiştir. Tübitak desteği ile alınan XRD ve santrifüj cihazları bu projenin yanısıra jeolojik aramalarda ve diğer başka proje çalışmalarında aktif olarak kullanılmaktadır.

Eczacıbaşı Esan’ın hedefi, sağlanan bu kazanımlar ile benzer projelere imza atmak ve modifiye edilmiş endüstriyel hammaddeler alanında yeni bir ürün platformu oluşturmaktır.

NANOKİL PROJESİ

Sanayi - Üniversite
Sanayi İşbirliği

PROJENİN ÇIKIŞ NOKTASI

- Ülke kaynaklarının etkin kullanılması
- Katma değeri yüksek ürün geliştirilmesi

YENİLİKÇİ YÖNÜ

- Firmalar için yeni bir ürün / süreç geliştirilmesi
- Firmalar için yeni bir ürün platformu geliştirilmesi
- Ülke için yeni bir ürün geliştirilmesi

TEMEL ADIMLAR

- ESAN-Jeoloji / Maden / Cevher zenginleştirme
- SABANCI ÜNİVERSİTESİ- Yüzey modifikasyon
- ENPLAST-Polimer Kimyası

ULUSAL KAZANIMLAR

- Ticari anlamda Türkiye’de ilk defa nanokil üretimi
- Doğal kaynaklardan katma değeri yüksek ürün eldesi ve etkin kullanılması
- Ulusal ve uluslararası rekabet gücünün artırılması
- İlleride ithal edilecek ürünlerin yerini alması ve / veya ihraç edilmesi
- Sanayi-üniversite - sanayi işbirliğinin gelişmesi
- Türkiye’de sayılı nitelikte olan Sanayi-Üniversite "Teknoloji Transfer Anlaşması"

3. Avrasya Demir Çelik Zirvesi, 22-23 Ocak Tarihleri Arasında İstanbul'da Düzenlendi

EBY International tarafından düzenlenen 3. Avrasya Demir Çelik Zirvesi, 22-23 Ocak tarihleri arasında İstanbul Ataköy Sheraton Otel'de gerçekleştirildi. Yoğun katılımı gerçekleştiren organizasyonda Türkiye'den ve dünyanın farklı bölgelerinden gelen konuşmacılar; firmaları, ülkeleri ve Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgelerinde yaşanan gelişmelerle ilgili sunumlar yaptılar. 26 ülkeden 314 katılımcının iştirak ettiği zirveye katılan konuşmacılar sektörle ilgili yaşanan gelişmeleri ele aldılar.

Demir Çelik Üreticileri Derneği (DÇÜD) Genel Sekreteri Dr. Veysel Yayan: "Kriz döneminde Türkiye çelik üretimi yaklaşık yüzde 40 büyüdü."

2012 yılı büyüme oranlarına baktığımızda Türkiye demir çelik üretiminde 5,2 büyümeyle üretimini en fazla artıran 10 ülke arasındadır. Dünya ortalaması 1,2 olarak gerçekleşirken Japonya, Brezilya, Almanya ve Ukrayna'nın üretimlerinde düşüş görülüyor. 2007-2011 yılına ait global kriz döneminde de Türkiye çelik üretimi yaklaşık yüzde 40 büyüme gösterdi.

Bu performans dünya performansının 3,5 katına yakın... Buna karşılık ABD, Japonya, Almanya ve Ukrayna'nın üretiminin eksi yönde çıktığı görülüyor. 2012 yılında Türkiye'nin yassı çelikte kapasite kullanım oranı yüzde 56 civarında gerçekleşmiştir. Ancak önümüzdeki yıllarda bunun telefi edileceğini düşünüyoruz. Geçen yıl en yüksek büyümeyi yüzde 12 ile İskenderun bölgesi gerçekleştirdi. Çelik sektörümüzün 2013 yılında yüzde 7 civarında üretim artışı gerçekleştireceğini düşünüyoruz."

Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Başkanı Namık Ekinci: "Düşük fiyat ve kar marjlarına rağmen Türk çelik sektörü 2012 yılında ihracatını arttırmayı başardı."

2011 yılında Euro bölgesindeki borç krizinin derinleşmesi ve Afrika ve Ortadoğu'daki siyasi karışıklıkların etkileriyle küresel pazarlarda ciddi daralmalar yaşandı. Diğer yandan dünya çelik üretimindeki artış, çelik sektöründe kapasite fazlası oluşturmuştur. Neticede dünya çelik sektöründe rekabet daha da yoğunlaşmış ve çelik fiyatları üzerinde ciddi baskılar oluşturmuştur. Bu düşük fiyatlar ve kar marjlarına rağmen Türk çelik sektörü 2012 yılında ihracatını arttırmayı başarmıştır. Sektörümüz bugün dünyanın sekizinci, Avrupa'nın ise üçüncü büyük çelik ihracatçısı konumundadır. 2012 yılında ihracatımız miktarda yüzde 9,6 artışla 19,9 milyon ton, değerinde ise 1,8 artışla 15,6 milyar dolara ulaşmıştır.

MMK Metalurji Satış Direktörü Mehmet Çakmur: "Gelişmekte olan ülkelerde şehirleşme oranı hızla artıyor, bu bize hangi pazarlara yöneleceğimiz konusunda işaretler."

Gelişmekte olan ülkelerde şehirleşme oranı gittikçe artıyor. Bu durum demir çelik tüketimine büyük bir katkı sağlamakta... Gelişmekte olan ülkelerde yüzde 5-6 büyüme beklenirken, gelişmiş ülkelerde çok büyük büyümeler beklenmiyor. Bu da tüketimin gelişmiş ülkelerde artmayacağını Avrupa ve Amerika gibi bizim doğal müşterimiz olan ülkelerde tüketimin çok değişmeyeceğini gösteriyor. 2025'e kadar gelişmiş ekonomilerde beklenen büyüme oranları yüzde 2-3 civarında... Fakat gelişmekte olan ülkelerde bu rakam örneğin Afrika'da yüzde 5-6'lara hatta Uzakdoğu'da yüzde 7'lere çıkıyor. Unesco'nun yaptığı araştırmaya göre kırsal nüfus tüm dünyada yavaş yavaş şehirlere doğru kayacak. En önemli şehirleşme Afrika, Uzakdoğu ve Asya'da yaşanacak. Bu bize hangi pazarlara yöneleceğimiz konusunda bir yol gösteriyor.

Kardemir Genel Müdürü Fadıl Demirel: "Yeni yatırımlarla sıvı ham demir üretim kapasitemiz 3 milyon tona ulaşacak"

Yapılan yatırımlarla üretim seviyesi 1 milyon tonun üzerine çıkarılmıştır. 2011 yılında 1,36 milyon ton, 2012 yılında 1,44 milyon ton seviyelerinde üretim gerçekleştirilmiştir. 2013 yılında 1,8 milyon ton sıvı ham demir üretimi programlanmaktadır. Devam eden ve planlanan yatırımlar ile sıvı ham demir üretim kapasitemiz ise 3 milyon ton seviyesine ulaşacaktır. 37,5 MW elektrik üretim kapasitesine sahip olan şirketimizin elektrik üretim kapasitesinin, devam eden ve planlanan enerji yatırımları ile 140-150 MW seviyesine ulaşması beklenmektedir. Bu yatırımlarla, ihtiyaç duyduğu elektriğin tamamını kendi imkânları ile üretir, fazlasını ise satar konuma gelecektir.

“Mehmet Kemal Dedeman Araştırma ve Geliştirme Proje Yarışması” Ödülleri Sahiplerini Buldu

Dedeman Topluluğu'nun kurucusu Mehmet Kemal Dedeman'ın anısını yaşatmak üzere geleneksel olarak düzenlenen “Mehmet Kemal Dedeman Araştırma ve Geliştirme Proje Yarışması”nın Ödül Töreni bu sene 9. kez gerçekleştirildi. Türkiye'deki madencilik ve turizm sektörlerini ortak bir platformda buluşturarak yapıcı bir rekabet ortamı yaratan ve bu alanın gelişimine katkıda bulunmak amacıyla yapılan yarışma sonucunda dereceye giren projelerin ödülleri sahiplerini buldu. 12 Şubat 2013 Salı günü Dedeman İstanbul'da gerçekleşen ödül törenine, seçkin davetliler ve sektörün değerli isimleri katıldı.

Mehmet Kemal Dedeman Araştırma ve Geliştirme Proje Yarışması, Madencilik ve Turizm dalında birbirinden değerli projelere ödülleri verildi. 2012 yılı için Madencilik kategorisindeki konu başlıkları “Türk Madenciliğini Geliştirmeye Yönelik Araştırma ve Projeler” olarak belirlenirken Turizm dalındaki konu başlığı “Medyanın Konaklama Sektörünün Pazarlanmasında Etkin Kullanımı” oldu.

Madencilik dalında ödül kazananlar

Bu yıl, “Yeraltı Kömür Üretim Faaliyetlerinde Ocak Yangınlarının Önlenmesinin Araştırılması - Gli Tunçbilek Ömerler Mekanize Yeraltı Ocağı Uygulaması” projesiyle Prof. Dr. Ahmet Hakan Onur, Prof. Dr. Halil Köse, Prof. Dr. Ercüment Yalçın, Doç. Dr. Gürcan Konak, Doç. Dr. Hayati Yenice, Yrd. Doç. Dr. Doğan Karakuş, Yrd. Doç. Dr. Alper Gönen, Arş. Grv. Mehmet V. Özdoğan ve Arş. Grv. Abdurrahman Tosun ekibi birincilik ödülünü almaya hak kazandılar. “Sülfürlü Cevherlerde Oksitlenme Derecesinin Sayısal Olarak Belirlenmesi Ve Flotasyon Performansına Etkisi” projesiyle Dr. Özlem Bıçak madencilik dalında ikincilik ödülünün sahibi oldu. Üçüncülük ödülü ise “Zayıf Kaya Ve Faylı Zonlarda Tünel Kazı, Tahkimat ve Tasarım Parametreleri; İzmir Metro Projesi Örneği” projesiyle Dr. Mete Kun'a verildi.

TÜRKİYE'DE NİKEL KOBALT MADENCİLİĞİNİN ÖNCÜSÜ
THE PIONEER OF NICKEL COBALT MINING IN TURKEY

Ceyhan Atif Kansu Caddesi 114 Bayraktar Center
D Blok 3. Kat No:5-6 Balgat / ANKARA
Tel: +90 312 583 78 78 • Fax: +90 312 583 78 79

www.metanikel.com.tr

'Madencilik'in Merkezi' Migem'in Hedefi Büyük; Uluslararası Düzeye Çıkmak...

GÖKÇE UYGUN'UN RÖPORTAJI

Türkiye madencilikinin düzenleyici ve denetleyici kurumu Migem Genel Müdürü Mehmet Hamdi Yıldırım, madencilikle ihmal edilebilir bir ülke olmadığımızı vurgulayarak, "Madenler bu memleketin öz kaynağı. Bunu çok iyi değerlendirmek gerek. Tabiri caizse suyunu çıkarmalıyız!" dedi. Yıldırım, madenlerimizin aranması konusunun istenilen düzeye çıkarılması noktasındaki önlemlerin süreceğini açıkladı.

Bu sayımızda sayfalarımıza Türkiye Madencilikinin düzenleyici ve denetleyici kurumu olan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün (Migem) başındaki ismi, Sayın Mehmet Hamdi Yıldırım'ı konuk ediyoruz. Maden sektörünün devlet bazındaki yetkilisi olan Yıldırım'la Türkiye'deki madencilik masaya yatırdık...

Konuya madencilik'in bir ülkenin gelişmesi, kalkınmasında rolü ve önemini konuşarak başlayalım derseniz. Tecrübelerinize dayanarak, bu hususta neler söylersiniz?

Bence bir ülkenin kendi öz kaynaklarıyla kalkınması sağlıklıdır. Bazı ülkeler doğal kaynaklar açısından şanslıdır. Onların kalkınmaları da bu doğal kaynaklara bağlı olarak çok kolay olabilir. Örneğin biz bir petrol ülkesi değiliz, dünya çapında olabilecek bir kömür havzası değiliz. Bizim şöyle bir özelliğimiz var; ihmal edilemeyecek nitelikte ve kalkınmamızın bir bölümüne önayak olacak şekilde (rezerv açısından çok büyük olmasa da) mermer, bor, linyit, krom gibi madenlerimiz var. Bizim -tabiri caizse- bunların suyunu sıkmamız lazım, var olan madenlerimize sahip çıkmamız gerek.

Migem'le devam edelim. Migem ne amaçlarla kurulmuş bir kurum? Kurumunuzda 31 bölüm var. Elbette

bunlardan tek tek bahsetmek mümkün değil ancak temel olarak neler yapıldığından bahsedersiniz?

Maden arama faaliyetleri başta olmak üzere, bulunan madenlerin işletme faaliyetleri, bu işletilen madenlerin bir tesiste ara ve uç ürüne dönüştürülmesi süreçlerini yönetiyoruz. Şu an arama ve işletme konusunda mevzuat açısından bir sıkıntı yok. Ama uç üründe bazı düzenlemelere ihtiyaç var.

Migem'de kaç kişilik bir ekiple hizmet veriyorsunuz?

Jeoloji ve maden mühendisleri ile iktisatçılardan oluşan 450 kişi. Sektöre hizmet eden, madencilerimizle doğrudan irtibat kuran bir yer. Bizim elemanlarımız hafta içi burada ofislerde görev yapıyor, hafta sonları da tüm Türkiye'ye yayılarak, maden sahalarındaki inceleme ve denetimleri yapıyor. Dolayısıyla burası oldukça hareketli bir kurum. Güncel olayları, dünyadaki madencilik gelişmelerini takip ediyoruz. Gelişen olaylara göre mevzuat yenilemelerini yapıp, günlük sorunlara çözüm bulmaya çalışıyoruz. Burada yapılan zor ve yoğun bir iş.

Ülke genelinde kaç adet maden sahasından sorumlusunuz?

Ruhsat sayısı açısından bakarsak 25 binin üzerinde ruhsat var. Bunun yarısı arama, yarısı işletme ruhsatı.

MEHMET HAMDİ YILDIRIM
Migem Genel Müdürü

Jeoloji ve maden mühendisleri ile iktisatçılardan oluşan 450 kişi. Sektöre hizmet eden, madencilerimizle doğrudan irtibat kuran bir yer. Bizim elemanlarımız hafta içi burada ofislerde görev yapıyor, hafta sonları da tüm Türkiye'ye yayılarak, maden sahalarındaki inceleme ve denetimleri yapıyor. Dolayısıyla burası oldukça hareketli bir kurum. Güncel olayları, dünyadaki madencilik gelişmelerini takip ediyoruz.

Hazır ruhsat demişken, ruhsat alma aşamaları hakkında bilgi verir misiniz?

Bizde ruhsat işi son derece objektif kriterlere bağlı. Şu an ki mevzuatımızda öncelik hakkı var. Herhangi bir şahıs ya da şirket, halkla ilişkiler büromuza geliyor, koordinatlarını veriyor. Hemen o anda kontrol ediliyor ve o koordinatlarda başka bir ruhsat yoksa o kişi o ruhsata hak kazanıyor. Ondan sonra izlemesi gereken belli süreçler var.

Gerekli belgeleri tamamlayarak ruhsatını alıyor. Son derece açık bir sistem.

Peki ya ruhsatlar hangi durumlarda iptal ediliyor?

Ruhsat iptalinin birçok yönü var. Arama ruhsatlarında 3 aşama var. Firma ruhsatı aldıktan sonra 2 ay içinde gerekli belgeleri getirmese vazgeçmiş sayılır ve ruhsat iptal olur.

YILLAR İTİBARIYLA MÜRACAAT SAYISI VE MÜRACAATTAN DÜZENLENEN RUHSAT SAYISI		
Yıl	İlk Müracaat Sayısı	İlk Müracaattan Düzenlenen Ruhsat Sayısı (AR+İR)
2002	6426	4401
2006	18208	10462
2008	17297	9957
2010	9461	4730
2011	4342	1704
2012	5069	738

YILLAR İTİBARIYLA TOPLAM RUHSAT SAYILARI			
Tarih	Arama	İşletme	Toplam
24.06.2010 (KANUN YÜRÜRLÜK TARİHİ)	31.562	11.604	43.166
31.12.2011	18.417	13.323	31.740
31.12.2012	12.945	13.068	26.013
18.02.2013	12.089	13.032	25.121

İHALE EDİLEN RUHSAT SAYILARI VE İHALE GELİRLERİ			
Yıllar	İhale Edilen Ruhsat Sayısı	İhale Sonucu Düzenlenen Ruhsat Sayısı	İhale Geliri (x1000 TL)
2010	0	0	0
2011	1470	253	78.647
2012	2261	663	223.455

Belgeleri getirirse 1 yıllık bir ön arama süresi başlar. Bu sürede bir çalışma yapıp, aradığı madenin varlığına ilişkin bir emare bulup onu bize sunması gerek. Bunu yaparsa 2 yıllık bir genel arama dönemine alıyoruz. Bu dönemde de muhakkak sondaj ve analiz yapıp madeni bulması lazım. Bunu yapamazsa yine ruhsat iptal olur.

Bu dönemlerin hepsinde yapmakla zorunlu olduğu işlerle ilgili harcamalarını kesinlikle belgelemek zorunda. Bunları göstermezse yine ruhsat iptal aşamasına geliyor.

Tüm bu süreçlerin ardından, özellikle aramanın zor ve maliyetli olduğu 4.

Grup madenlerde- 4 yıllık bir detay arama dönemi başlıyor. Firma yine her yıl rapor verecek, harcama gösterecek. Sonuçta 7 yıllık bir dönem var. Bu 7 yıl içinde rezervi bulursa işletme projesi vermeye hak kazanıyor. Projesini verip işletmeye geçiyor. Bu dönemde de 3 yıl içinde işletme izni alması gerekiyor. İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarını tamamlaması lazım. İşletmeye geçen bir firmamızın 5 yıl içinde eğer 3 yıldan fazla süre çalışmadığı tespit edilirse o da bir iptal konusu olabiliyor.

Tam da bu noktada, sizin 'ruhsat çantacılığı' diye tabir ettiğiniz durumdan bahsetmek gerek...

Ruhsat Sayısındaki Değişimler

MİGEM Genel Müdürü Yıldırım, ruhsat sayısında yaşanan değişimlerin nedenlerini şöyle anlatıyor;

"2004 yılında 3213 sayılı Maden Kanunu'nda ve uygulama yönetmeliklerinde yapılan düzenlemelerle madencilik sektöründe bir hareketlilik sağlanmış, gerek ruhsat müracaatlarında, gerekse ihracat ve milli gelir (GSYİH) içindeki sektörün payında önemli artışlar olmuştur. Yıllık ruhsat müracaatı sayısı 18 bine, ruhsat sayısı da 45 bine çıkmıştır. Ruhsat ihale işlemleri hızlandırılmış ve atıl durumdaki sahaların işletmeye alınması ve ekonomiye kazandırılması amacıyla 82.600 sahanın ihale işlemi sonuçlandırılmıştır.

Ancak 5177 sayılı Kanunun 2004 yılında yürürlüğe girmesinden sonra

ruhsat sayılarında ciddi artışlar olmasına karşın bu ruhsatların işletmeye geçiş oranı oldukça düşük kalmıştır. Diğer taraftan 2004 yılında yürürlüğe giren 5177 sayılı Kanunda arama faaliyetlerinin tadat edilmemesi ve ruhsat müracaatlarında mali yeterlik aranmaması nedeniyle kaynakların verimli bir şekilde değerlendirilmesine engel olacak bir durum ortaya çıkmıştır. Bu arada izne tabi alanlarla ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürürlüğe konulan yasal düzenlemeler, madencilik sektörünün önünde engelleyici bir unsur olarak yer almıştır.

Bu itibarla, 24.06.2010 tarihinde Maden Kanunu ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapan 5995 Sayılı Yasa yürürlüğe girmiştir. Yapılan düzenlemeler ile ruhsat

müracaatlarında mali yeterlilik şartı getirilmiş, projeli arama dönemi başlatılarak arama dönemleri, ön arama, genel arama, detay arama olarak üç döneme ayrılmış ve her dönem sonunda yapılacak faaliyetlere ilişkin yeterlilik şartı konulmuştur. Oluşturulan dinamik bir arama dönemi ile arama döneminde yapılması gereken faaliyetlerin yapıldığının ve bu faaliyetlere ilişkin harcamaların belgelenmesi istenerek kontrol altına alınmıştır. Sanal bir maden aramacılığından reel bir arama dönemine geçiş sağlanmıştır. Spekülatif amaçlı ruhsat bulundurma durumu ortadan kaldırılmış, rezervlerin güvenilir bir biçimde ortaya çıkartılmasının yolu açılmıştır. Sonuç olarak 2008 yılında 45.900 olan ruhsat sayısı bugün 25.121'e düşmüştür. Böylece ülkenin tamamında nitelikli aramaların tamamlanması için yeni bir yola girilmiştir. Ülke olarak arayan ve üretmek katma değer yaratan

madencinin önü açılmış, madencilik için ülke ekonomisi bakımından hak ettiği yeri alması sağlanmaya çalışılmıştır. Madencilik sektörünün GSYH içindeki payı 2003 yılında yaklaşık 2,6 Milyar \$ olarak gerçekleşirken 2011 yılında bir önceki yıla göre TL bazında % 21,9 oranında; Dolar bazında ise %9,22 artışla 19,249 milyar TL (11,480 milyon \$) olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılının ilk 9 aylık dönemde gayri safi yurtiçi hâsıla değeri "Cari Fiyatlarla" %14,7'lik artışla 15,618 milyar TL; ABD doları cinsinden ise 8,660 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. 2003 yılında 841 milyon dolar olan maden ihracatımız yıllar itibariyle istikrarlı bir şekilde artış göstererek 2011 yılına kadar 4,6 kat artış ile 3 milyar 876 milyon dolara yükselmiştir. 2012 yılının Aralık ayı sonu itibariyle de toplamda 4 milyar 181 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir."

Bizde kesinlikle ruhsat güvencesi var. Ben bugüne dek, çalışan bir firmanın ruhsatının iptal edildiği görmedim. Ama 'çantacılar' dediğimiz, çalışma maksatlı olmayanların ruhsatları iptal ediliyor.

Migem'e dönecek olursak, kurumun önünde hangi hedefler var?

Önümüzde önemli birkaç konu var. Biri akreditasyon sistemi. Herhangi bir rezerv ortaya konulurken bunun güvenilirliğini sağlayacak bir sisteme ihtiyaç var. Özellikle arama raporlarının ve projelerin üst düzeye çıkarılması için bir 'Madencilik Akreditasyon Komitesi'nin oluşmasını hedefliyoruz. Bu komite ile asıl amacımız arama faaliyetlerinin geliştirilmesi. Ayrıca uluslararası arama standartlarını içinde alan bir yasal çalışmamız olacak. Maden Kanunu'nda Madenlerden daha fazla yararlanmayı gözetken, daha aktif maden yönetimini içeren bazı değişiklikler gündeme gelebilir. Havza madenciliklerini yasal olarak destekleyecek yönde çalışmalarımız da olacak.

Dünyadaki Migem muadili kurumlarla irtibat içinde misiniz?

Elbette, görüş alışverişlerimiz, toplantılarımız, karşılıklı ziyaretlerimiz sürüyor. Dünyadaki madencilik takip etme noktasında önemli gayretlerimiz var. Dünyada madencilikte öne çıkan Avustralya, Güney Afrika, Kanada, İngiltere, Amerika, Rusya, Kazakistan, Çin vb. Ülkeler var. Bunların bir kısmında arama faaliyetleri tamamlanmış, sadece işletme ve buna yönelik ürün üretme faaliyetinde bulunuyorlar. Bizim yabancı ülkelerle olan irtibatlarımız 2 türlü. Biri kurumsal bazda ilerliyor. Diğeri de şu şekilde; madencilik global bir iş olduğundan başka ülkede iş yapan firma Türkiye'de de faaliyet yapıyor. Dolayısıyla biz dünyada ne olup bittiğini bu çerçevede de görüyoruz. Yabancı firmanın hem ülkemizdeki hem dünyadaki çalışmalarını gözlemleme fırsatı yakalamış oluyoruz.

Sektöre yakın duruyoruz çünkü sorunları iyi gözlemlemek gerek. Firma bazında

karşılıklı toplantılar yapıyoruz yerli ve yabancı firmalarla. Her hafta bir firmayı birlikte masaya yatırıyoruz.

Madencilik alanında sizce Türkiye'ye bir ömür biçilebilir mi? Yani sormak istediğim; var olan madenlerimiz bize ne kadar süre yetecektir?

Şu an madencilikimiz çok kötü değil, dünyanın önemli ülkelerinden biri sayılırız. Yapmaya çalıştığımız şey eksiklerimizi tamamlamak. Madenlerimiz rezerv, çeşitlilik açısından sıkıntılı. Başka ülkelere kıyasla, jeolojik yapımızdan kaynaklı bu madenleri bulmak da zor. Öyle ülkeler var ki misal tüm sathında belli metrede kömür dolu olduğu biliniyor. Bizim bu konuda özel çaba göstermemiz gerekiyor.

Burada yanlış bilinen bir konuya açıklık getirmek isterim. Biz hammadde olarak ürünlerimizi dışarıya mı satıyoruz deniliyor. Hayır, öyle yapmıyoruz. Hammadde olarak satmadığımız çok iyi tesislerimiz var. Beypazarı trona, Eti

Maden bor tesisleri, Eti Alüminyum, bakır, gümüş, altın, seramik, tuğla, çimento sanayimiz gibi... Bunların hepsi uç ürün olan sanayiler.

Madencilik alanında yapmamız gerekenleri yapıp, varolan madenlerimizi tespit edip bir an önce ekonomiye daha fazla katma değer verecek şekilde hareket etmemiz gerek. Madencilik özelliği de zaten bu noktada ortaya çıkıyor; 1 hammadde ürettiğiniz zaman 10 artı değer üretiyorsunuz ekonomiye. Ki bu rakam, madene göre yükselir. 1 madencilik faaliyeti yaptığımızda, diğer alanlarda 25 birim ekonomik faaliyet oluyor. Onun için madencilik önemli.

Türkiye'nin tamamının aranmadığını söylemişsiniz. Nasıl yapılabilir bu çalışma? Ne kadar süre ve kaynak gerektirir?

Tabi o dediğim farazi bir şey, milimetrik bir hesap değil. Biz şu anda 2 milyon metre sondaja çıktık. Daha önce 500-600 bin metre civarındaydı.

MİGEM MÜDÜRÜ YILDIRIM'IN KALEMİNDEN....

Madencilik sektöründe temel amaç; yeraltı kaynaklarının yüksek katma değer sağlayacak şekilde ekonomiye kazandırılması, sanayinin ve enerji sektörünün hammadde ihtiyacının güvenli ve ekonomik olarak karşılanmasıdır. Bu amaçla bir çalışma başlatılmış, bu çalışma ile

- Madencilğe dayalı sanayinin geliştirilmesi ve maden kaynaklarımızın ülke ekonomisine katkısının artırılması,
- İthalata dayalı madencilik hammadde ara ve uç ürünlerin, ülkemizde mevcut olanların öncelikli faaliyetler kapsamında planlanması ve fiili tedbirler alınabilmesine yönelik hukuki altyapısının oluşturulması,
- Dünya ölçeğinde bulunan endüstriyel hammadde, metal ve metal dışı madenlerimizin üretimlerinin artırılarak yurt içinde değerlendirilmesine yönelik özel çözüm yöntemleri ve uygulamaların sağlanması,
- Çalışma alanlarına göre lisanslanmış, Uzman Proje ve Danışmanlık firmalarının teşkil edilmesi,

Bu rakam artarak, 3-5 milyon aralığına gelmeli. 10-15 yıl içinde ciddi bir aramayı tamamlamış oluruz. Detay olmasa da genel olarak nerede hangi madenimiz var bilebiliriz. Ama bunu devlet yapacak değil. Amaca yönelik, stratejik olarak kalkınmamızı hızlandıracak, cari açıktaki bize faydalı olacak yerlerde devlet maksimum aktiviteyi gösterecek. Ama özel sektörün gücünü mutlaka işin içine katmamız gerekiyor. Onlara belki paket projeler sunacağız. Hem maden aramasını hem tesisleşmesini sağlayacağız. Zaten devlet tesis yatırımı yapmaz ki gerek de yok buna. Ama öyle durumlar olur ki, özel sektörün yapmaktan kaçtığı şeyleri yapmaktan da çekinmeyecek devlet. Esas olan bizim özel sektör eliyle olan kalkınma modelimizin sürmesi.

Yaklaşık 2 yıl önce madencilik sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonu'nda sektörün sorunlarından bahsetmişsiniz. O günden bugüne neler değişti bu alanda? Türkiye maden piyasasında sorun, aşılması gereken sıkıntı olarak değerlendirdiğiniz konular nelerdir? Bunların aşılması için neler yapılması gerektiğine inanıyorsunuz?

2 yıldan bugüne en önemli sorunlarımızdan biri spekülasyon bir madencilik alanının olmasıydı. Yasal düzenleme yaptık. Bunun sonuçlarını da net olarak aldık. Bu sorunların başında 'çantacılık' konusu geliyordu. 45 bin ruhsata dek ulaşmıştık, şimdi 25 bine düştük. Bu demektir ki ruhsatlar neredeyse yarı yarıya terk edilmiş, yani görevlerini yerine getirmeyen, faaliyet yapmayanlar sistemin dışında kaldı. Bu iyi bir ilerleme oldu.

Firmalarımızın madencilğe bakış açısı zayıf. Bunun ilerlemesi gerek. 2 yıldan bugüne ilgi önemli ölçüde arttı. Bu ilginin devam etmesi ve rasyonel bir şekilde oturması lazım. Madencilik ayrı bir mentalite ile yapılan faaliyetlerdir. Özellikle yerli şirketlerimizin o mentaliteye ulaşması gerek. Bu şirketlerimizin ayrıca yurtdışında da madencilik yapması gerekiyor. Madencilik çok yerel bir iş değil. Tüm dünyada arama yapmaları, ekip oluşturup buna kaynak ayırmaları, borsa ve finans faaliyetleri içinde bulunmaları lazım.

Böyle yerli şirketler var mı?

Maalesef yok. Türkiye olarak oldukça zayıf olduğumuz alanlardan biri. Akreditasyonla sağlamaya çalıştığımız hususlardan biri de bu zaten.

Madencilik ve çevre sürekli çatışma halinde gösterilmek istenen iki konu. Madencilik sektörünün resmi ayağında yüksek bir makamdaki yetkili olarak fikrinizi almak isteriz...

Evet, madencilğin çevreye zarar verdiği eleştirileri gündemde. Bizde 'özel alan' kavramı var. Bize 'Şuraya girmeyin' diyorsanız, tamam oraya girmeyelim ama önce orada yerin altı ile üstü arasındaki karşılaştırmamı yapalım. Eğer madencilik burada memleket için önem arz ediyorsa yapalım. Ama eğer burada başka önceliklerimiz varsa elbette ona da saygımız sonsuz. Bu çerçevede, bazı düzenlemeler yaptık. Artık biz çok büyük çevresel sorunları olan bölgelerde, özel ormanlarda, özel çevre koruma bölgelerinde, askeri alanlarda, yol kenarlarında ruhsatlandırma yapmıyoruz. Bu noktada daha da alacağımız mesafe var.

Tabi şunu da kabul etmek lazım; bizim de (madencilerimiz adına konuşuyorum) yeterli, düzenli çalışma yapmadığımız oluyor. Ne kadar denetlesek de yanlış iş yapan oluyor. Güzel iş yapan da var. Giderek bunlar daha derli toplu hale geliyor. Örneğin taşocaklarıyla ilgili valiliklerimiz yetkili. Vali, nerede istemiyorsa bize bildiriyor, biz de orada ruhsatlandırma yapmıyoruz.

- Madenlerimizin kendi karakteristiklerine ve piyasa koşullarına uygun olarak yönetilmesi,
- Maden piyasalarının özelliklerine uygun, sektörde kısmi düzenlemeler yapabilme esnekliğine sahip kurumun teşekkülü,
- Maden piyasalarının özelliklerine uygun, belirli madenlere, kısmi teşvik sistemlerinin getirilebilmesine yönelik düzenlemeler yapabilme esnekliği,
- Havza madencilğine dayalı saha geliştirme faaliyetlerinin hukuki alt yapısı geliştirilerek, ülke gereksinimlerine uygun olarak tespit edilen madenlerimizin, özel arama projeleri ile aranması, geliştirilen rezervlerin bir tesis yapımını da içerecek şekilde yatırımcıların hizmetine sunulması,
- Aramalara daha fazla kaynak aktarılması,
- Günün şartlarına göre optimize edilmiş maden projelerinin ve tesise dayalı madencilik projeleri yatırımlarının hızlandırılması için izinlerin alınması işlemlerinin kolaylaştırılması,

- Ülkemiz gereksinimlerine uygun maden cinslerinde, tesis, enerji kaynağı ve hammadde kaynağı ile entegre projeler planlanarak, yapılacak ön fizibilite etütleri ile sermaye sahibinin yatırım yapmasının sağlanması,
- Maden piyasaları oluşmasına ilişkin temel adımlar atılarak yatırımcıya daha fazla yatırım güvencesinin getirilmesi,
- Maden piyasaları güçlendirilerek, yeni özel ürünlerle, uluslararası piyasalarla rekabet gücünün artırılması,
- Tesislere hammadde güvencesinin sağlanması,
- Mostra madencilğinden, daha derin madencilik faaliyetlerine geçilerek, rezerv geliştirme faaliyetlerinde daha detaylı arama ve daha derin sondaj aramaları gerçekleştirilmesine yönelik yeni düzenlemelerin getirilmesi, hedeflenmekte olup, ülkemizde, madencilik ve madencilğe dayalı sanayi ile madencilik piyasalarının geliştirilmesi yönünde yasal ve yapısal düzenleme Kanun tasarısı taslak çalışmalarımız, siz değerli madenci dostların da katkısı ile hızla devam etmektedir.

Bir röportajımızda "Türkiye madencilği yeniden keşfediyor" demişsiniz. Bu cümleyi, hangi duruma istinaden kurduğunuzu biraz anlatır mısınız? Bu cümleden hareketle, ne değişti sektörde?

O günkü bir konu. Yerli şirketlerin madencilğe ilgilerinin artmasından dolayı bir hareket yaşandı. Türkiye, yabancı madencilik firmalarının faaliyet gösterebildiği, bu anlamda açık bir ülke. Türk firmaları da madencilğin farkına vardı, önemini bir kez daha anladı.

Ayrıca cari açık meselesi var. Hep

söylediğim gibi, madencilik öz kaynağımız. Yerli kaynağa dayalı faaliyetler, ithalatı önleyici ve ihracatı artırıcı olabiliyor. Böyle olunca madencilik camiası dışındaki insanlar da madencilğin önemini kavramış oldu.

Madencilik faaliyetlerinin, kırsal kesimlerde yapıldığından hem işsizliği önlemede hem de iç göçü dengelemede ciddi rol oynadığına dikkat çekiyorsunuz. Bugün madencilik, kırsal kesimlerde ne kadarlık bir nüfusa istihdam sağlıyor?

Bu bahsettiğim istihdam, doğrudan maden ocaklarını işaret ediyor. Bunlardaki tesisleri ve bu tesislerin altyapısındaki istihdamı içermiyor. Bunları da katınca, önemli ölçüde insanın istihdam edildiğini söyleyebiliriz. Öte yandan kırsal kesimde, maden her zaman yerleşim yerine yakın olmayabiliyor. O nedenle hammadde olarak maden ürettikten sonra sanayiye ne kadar istihdam sağladığımız önemli. Bu oran 1'e 10. Yani 1 maden üretimi varsa, buna dayalı altyapı ve sanayi tesislerinde 10 istihdam oluyor ki bu önemli bir rakam. Önümüzdeki dönemde istihdamı artırıcı tedbirler de alacağız.

MİGEM'İN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

- 1.Maden hakları ile ilgili ruhsatları vermek ve bu ruhsat sahalarındaki madencilik faaliyetlerini takip etmek,
- 2.İthalata dayalı madencilik hammadde ara ve uç ürünlerinden, ülkemizde mevcut olanların öncelikli faaliyetler kapsamında planlanması ve fiili tedbirler alınabilmesine yönelik hukuki altyapının oluşturulması,
- 3.Madencilik faaliyetlerinin ülke ihtiyaçları, yararı, güvenliği ve gelişen teknoloji doğrultusunda yürütülmesini sağlayacak tedbirleri almak ve teşvik için gerekli önerilerde bulunmak,

- 4.Faaliyetlerin iş güvenliği ve işçi sağlığı ilkelerine uygun yürütülmesini takip etmek,
- 5.Madencilik faaliyetlerini çevre ve kaynak koruma ilkesine uygun olarak yürütmek, ilgili kuruluşlar ile işbirliği içinde izlemek ve gerekli tedbirleri almak,
- 6.Maden kaynaklarının ülke menfaatlerine en uygun şekilde değerlendirilmesi için gerekli arama, üretim, stoklama ve pazarlama politikalarının esaslarını tespit etmek,
- 7.Ülke ve dünya madencilik faaliyetlerini takip etmek, bilgileri derlemek, değerlendirmek ve yayınlamak,
- 8.Maden sicilini tutmak, madenlerin genel envanterini yapmak,
- 9.Bakanlığımızca verilecek benzeri görevleri yapmak.

16 Haziran 2012 tarihli ve 28325 sayılı Başbakanlık Genelgesi sonrasında yaşanan gelişmeler hakkında bilgi verebilir misiniz, sizce bu genelge sektörü nasıl etkiledi? Genelge madencilik camiasında ruhsat alma işlemlerinde önemli bir engel olarak görülüyor. Konunun çözümüne ilişkin olarak madencilere bir mesajınız olacak mı?

Bu aslında, madencilğe verilen önemden kaynaklı pozitif bir durum. Sektör tarafından kriz gibi algılanıyor ama... Geliştirici, hızlandırıcı bir unsur. Sadece bir süreç ifade ediyor. Bunun dışında engelleyici bir durum söz konusu değil. Prosedüre mini bir durum eklendi. Bu işin prosedürü. Esas olan madencilik camiası dışındaki, madencilğe olan ilgisinden kaynaklı bir durum. Şu an bu ilgi iyi yönetiliyor. Bu yönetim bizi madencilik açısından çok pozitif noktalara götürecektir. Bu durumu kötü olarak algılamamamız gerekiyor, iyi sonuçlar vereceğini düşünüyorum.

Madencilerin, Enerji Bakanlığı ve Migem dışında birçok devlet birimi ile de ilişkileri var. Bu ilişkilerin yürütülmesinde Migem, maden üretiminin artmasına yönelik olarak madencilere destek vermek istiyor

mu? Bu tür bir görevi olduğuna inanıyor mu?

Biz Türkiye'deki madencilğin gelişmesi için çalışıyoruz. Görevimiz madencilik. Ama bir farkımız var. Bu Bakanlığımızın da genel politikası; olaylara rasyonel bakmaya çalışıyoruz. Meslek taassubu içinde değiliz. Madencilğe herkesin sahip çıkması güzel bir durum. Bu sahip çıkmayı, iyi bilgilendirme, iyi yönlendirme ve sorunlarımızı çözme fırsatı doğuracak şekilde yapmak gerek.

Migem'in diğer kurumlarla olan ilişkileri de oldukça rasyonel. Biz kendi sorunlarımızı kendimiz çözebilecek durumdayız. Ancak bir kurumla ortak çalışmamız gereken bir husus (çevre, orman, atık vb.) varsa, bunları da konuşuruz, ortak noktada buluşuruz.

'Ülkemizde madencilik yapmak için belli bir hacmin üstüne çıkılması gerekiyor' şeklinde bir kanı oluştu. Bunun nedeni oluşan yeni mevzuat ve bunun doğurduğu ek masraflar. Bu konuda devlet yöneticilerinin görüşü 'Küçükler elensin - büyük hacimli işletmeler devam etsin...' şeklinde mi, yoksa küçük maden işletmelerini de yaşatma konusunda bir irade var mı?

Bizim için yapılan faaliyetin küçüğü büyüğü olmaz. 'Altın madenciliği iyi de taş ocakçılığı kötü' demeyiz. Hepsini

de çok ve aynı derecede kıymetli. Biz madencilik yapma düşüncesinde olmadan ruhsat alan ve bunu spekülatif

olarak kullanıma sistem dışına çıkartırız. Bu konudaki tavrımız çok net. Küçük madencilik dediğimiz, ülkenin jeolojik yapısından kaynaklı küçük rezervlere dayalı madencilik şart. Onların sıkışık durumlarını biliyoruz ve desteklenmeleri konusunda önlemler de alacağız.

Madencilik ciddi sermaye ister. İnsanlar heves edip, 'Ben de madenci

Stk'lar var. Biz sektöre hizmet ediyoruz. Nasıl her firmaya kapımız açıksa, Stk'larla da aynı şekilde yakın çalışmalarımız var. Karşılıklı eleştirilerde, fikir alışverişinde bulunuyoruz.

Ancak Stk'larda şöyle bir handikap var; sektörün fikirlerini yansıtmada konusunda bütüncül bir yaklaşım elde etmek gerekiyor. Bu, bazen münferit konulara

Migem'de Arama Ruhsatları, İşletme Ruhsatları, İzleme, Koordinasyon ve Dış İlişkiler, Madencilik Geliştirme, Bilgi İşlem ve Dokümantasyon ile İdari ve Mali İşler olmak üzere 7 Daire Başkanlığı bulunuyor.

olayım' diyebilir. Ama yeterli olmadığı için sermayesini kaybeden çok insan olmuştur. Ben bunlara bir taraftan acırım. Hesaplı kitaplı, parası olan firmaların bu sektörde olması gerek. Bunların da önü açık zaten.

Türkiye'deki maden birlikleri, dernekleri ne durumda sizce? Meslek örgütleri, odalar ve derneklerle ilişkileriniz nasıl? Ortak çalışmalar yapıyor musunuz?

Sektörümüzde son derece nitelikle

sağabiliyor. Bu rahatsızlık yaratıyor. Ama biz de bunları kendilerine iletince görüyorlar ve bu çerçevede yollarına devam ediyorlar.

Bizim Stk'lardan beklediğimiz dünyadaki madencilikle ilgili gelişmelerin ülkemize taşınması noktasında daha global bir bakış sergilemeleri. Çünkü Stk'lar günlük işlerle ilgilenirse sorunlar çıkıyor, ilerleme kaydedilmiyor. Onlar da biz de sektörü geliştirici global bir bakışa yönlendirmeliyiz.

üyeliği ve grup başkanlığı görevlerinde bulundu.

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde Araştırma Görevliliğinde bulundu.

1996-2003 yılları arasında

Madencilikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Baş Danışmanlığı, ETİ HOLDİNG (Madencilik) Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Vekilliğinde bulundu. Bu dönemde, Madencilik Sektörünün Yeniden Yapılandırılması Projeleri, Madencilik Bakanlığının Kurulması çalışmaları, ETİ HOLDİNG ve MTA'nın Yeniden Yapılandırılması,

Seydişehir Alüminyum tesisi kapasite artırımı ve yenileme projesi, TRONA ve BOR, madenlerinin yatırımlarının realizasyon çalışmaları, Zonguldak Havzası Kalkındırma Projesi, TTK Rehabilitasyon Projesi, Yeni Maden Kanunu ve Jeotermal Kanunu hazırlanması, Doğu ve Güneydoğu Madencilik Projesi vb. çalışmalarını yürüttü.

TBMM Milletvekilliği Danışmanlığı, çeşitli özel sektör firmalarında, Genel Koordinatör, Yönetim Kurulu Başkanlığı, Kurumsallaşma ve Yeniden Yapılandırma Başkanlığı görevlerinde bulundu.

2003-2008 yılları arasında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bakan

Danışmanlığı, Eti Maden İşletmeleri Eti Zeolit Kimya Sanayi A.Ş. Genel Müdür Yardımcılığı, aynı dönemde ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği, ETİMINE SA (Lüksemburg) Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini yürüttü.

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdür Müşavirliği, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), Toprak Holding, Toprak İnşaat AŞ Yönetim Kurulu Üyeliğinde bulundu.

26 Mart 2008 tarihinde Maden İşleri Genel Müdürlüğü görevine atandı. Evli ve üç çocuk babası olup, İngilizce ve Rusça bilmektedir.

SIYASET BİLİMİNDEN MADENCİLİĞE

Maden İşleri Genel Müdürü Mehmet Hamdi Yıldırım hakkına:

1965 yılında Konya'da doğdu. 1990 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünden mezun oldu. 1993 yılında Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilimdalı'nda "Özelleştirme; Yöntemleri ve Türkiye Örneği" üzerine Yüksek Lisans Programını tamamladı. Aynı

yıl Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi(SBF) Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı, Yönetim Bilimleri Bilim Dalında Doktora Programına başladı. "Kamu Yönetiminin Görev Alanının Daraltılması Açısından Kamu Hizmetleri ve Özelleştirme Sorunu" ve "Örgütsel Yenileşme Etmenleri, Çevresel, Durumlar ve Yapısal Etmenlerin Örgütsel Yenileşmeye Etkisi Üzerine Bir Araştırma" konularında tez çalışmaları yaptı.

Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğünde çalışma hayatına başladı. Milli Produktivite Merkezi (MPM) TÜRK ŞEKER A.Ş. Reorganizasyon Projesinde komisyon

Madencinin Resmi İşlemleri ve Masrafları

B. BENJAMEN PINTO

TMD Yönetim Kurulu Sayman Üye

Geçenlerde bir silah ruhsatı ödemesi yapmamız gerekti. Patlayıcı depolarına bekçi atamak ve bu bekçilerinin silah taşımaları zorunlu. Doğal

olarak, bu kişilerin silah taşıma ruhsatı sahibi olmaları gerekiyor. Ve bu ruhsatların 5 yılda bir yenilenmeleri gerekiyor. Bu işlemin bize maliyeti 10.000 TL seviyesinde oldu.

Gereken evrakları imzalarken bu ve benzeri hangi sayıda, hangi maliyetler ve hangi tür işlemler yapmakta olduğumuzu ve bunlara ait mevzuatları düşündüm. Bunları iş arkadaşlarımızın yardımı ile alt alta sıralayanca ben bile şaşardım. Birçok harici danışmanımız olmasına rağmen, idari ve yönetici seviyedeki birçok arkadaşımızın zamanının önemli bir kısmını mevzuat takibi için harcamakta olduğunu tekrar fark ettim.

Birçok işletmenin kendine özel veya bölgesine özel başka işlemleri olduğu da bu işin cabası. Mesela nakliye ile ilgili belgeler ve işlemler bu listeye dâhil değil. Onlar da ayrı bir uzmanlık alanı oluşturmuş durumda. Ya da ihracatçı birliklerine yapılan her ihracatın %0,1 oranındaki ödeme.

Buyurun size madencinin mevzuat listesi. Eksiklerim varsa tamamlamanız ricası ile

	Dönem / Süresi / Zamanı	Maliyeti / İş Yükü	Özel notlar
Ruhsat harçları	Her yıl Ocak Ayı	Ruhsatın türüne ve süresine göre harç bedeli ve teminat	Vergi dairesine nakit yatırılmalı
Ruhsat Temdit Harçları	Ruhsatın süresine göre 3 -10-15 yılda bir	Ruhsatın türüne ve süresine göre harç bedeli ve teminat	
Orman arazi kira bedelleri	Her yıl Ocak Ayı	Kiralanan Yerin Büyüklüğüne Göre ve Ormanın durumuna göre	
Orman İzin Harçları	Başvuru döneminde	Kiralanan Yerin Büyüklüğüne Göre ve Ormanın durumuna göre	
Ek Devlet Hakkı	Her yıl Haziran Ayı	Üretim ve Satış Miktarına göre hesaplanıyor	Orman, Özel İdare, Köylere Hizmet Götürme, Hazine
Çevre uyum teminatları	Her yıl Haziran Ayı	Harç bedeli ve her yıl eklenen teminat bedeli	
Satış bilgi formları	Her yıl Nisan Ayı	Üretim ve Satışa göre - Danışmanlara yaptırılıyor	Migem e Elden teslim ediliyor
İşletme Faaliyet Bilgi Formu ve İmalat haritaları	Her yıl	Üretim ve Satışa göre - Danışmanlara yaptırılıyor	Migem e Elden teslim ediliyor
Patlayıcı ruhsatları	2-3 yılda bir	Vilayet ve Emniyetten olur alınması gerekiyor	
Silah ruhsatları	5 yılda bir	Vilayet ve Emniyetten olur alınması gerekiyor	Patlayıcı deposu bekçileri için zorunlu
Mesleki yeterlilik Belgeleri	Tek kerelik	Her İşçi İçin Alınması Gerekiyor (Yeni Yönetmelik Bekleniyor)	
Tartı Aletleri muayene	2 yılda bir	2.000 TL civarı maliyet	
Makine Periyodik Kontroller	2 yılda bir	5.000TL civarı maliyet	
İşçi Sağlık Periyodik Kontroller	6 ayda bir	Gezici Sağlık Firmalarına veya İşçileri Sağlık kuruluşuna götürerek	Faydalı ve gerekli - buna işveren olarak itirazımız yok
Sanayi Sicil Belgesi Vizesi	2 yılda bir	İl Sanayi Ticaret Müdürlüğüne Gidilerek	
Kapasite Raporu	3 yılda bir	Harçlar ve yol masrafları	Birçok işlem bunun üstünden yürütülüyor
İSG Eğitimleri	Sürekli	Her işçi için	Faydalı ve gerekli - buna işveren olarak itirazımız yok
Flotasyon Çevre analizleri	6 ayda bir	Analizine göre ama her biri takr. 8-10'000TL	Düzenli Aralıklarla Alınıp Analize Gönderilmesi Gerekiyor
İşyeri Hekimi	Sürekli	İşyeri Hekimi veya danışman şirket	Tüm İşyerleri
Çevre Görevlisi	Sürekli	Çevre Görevlisi-Çevre Birimi-Çevre Danışmanlık Firması	Çev. Kan. Göre Al. Ger. İzin ve Lisanslar Ek1-Ek2'ye girenler
Ateşleyici Ruhsatı	Sürekli	Eleman sınav geçip belge almalı	
İSG Uzmanı	Sürekli	A Sınıfı İSG Uzmanı veya OSGB	50 işçi çalıştıran, 50'den az çalıştıran 01.07.2013 Tar.itibaren
Teknik Nezaretçi	Sürekli	Yetkin eleman olması gerekiyor	Her bir ruhsat için ayrı eleman
Daimi Nezaretçi	Sürekli	Maden Mühendisi	Her bir ruhsat için ayrı eleman
Teknik Eleman	Sürekli	Vardiya Mühendisi	Her bir ruhsat için ayrı elemanlar
Sorumlu Müdür	Sürekli		
Sanayi Odası Harcı	Her yıl Haziran-Ekim Aylarında	Taban ve tavan aralığında kalmak üzere kârın % 0,2'si	Odalardan birine ya da her birine yarısı
Ticaret Odası Harcı	Her yıl Haziran-Ekim Aylarında	Taban ve tavan aralığında kalmak üzere kârın % 0,2'si	Odalardan birine ya da her birine yarısı
Atık - Yakıt - Patlayıcı Sigortası	Her yıl	Asgari 5.000TL civarında	Yönetmelikle mecburi yaptırılıyor.
İşyeri Avukatı	Sürekli	Eleman istihdamı veya danışman şirket	
Trafo Denetçisi	Sürekli	Eleman istihdamı veya danışman şirket	
Çevresel etki değerlendirme girişimi	Faaliyet başlamadan önce	Proje bedeline göre değişken (10.000-150.000TL.)	
Çevre izin ve/veya izin ve lisans süreçleri	5 yılda bir	ÇŞB Döner sermaye birim fiyat listesi	Çev. Kan. Göre Al. Ger. İzin ve Lisanslar Ek1-Ek2'ye girenler
İSG Risk Değerlendirmesi	2 yılda bir	İşletme Kendi yapamıyorsa ücreti karşılığında yardım alabilir.	6331 Sayılı İSGK ' göre yapılmayan her ay para cezası ve işi durdurma
İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı	Faaliyet öncesi - 1 kere	Proje bedeline göre değişken (10.000-150.000TL.)	
Emisyon İzin Belgesi	5 yılda bir	İl Çevre Müdürlüğü'nün Onayı ile Vilayet imzalı	

V. Çevre Birimi Toplantısı Yapıldı

TMD Çevre Birimi 5. Kurul Toplantısı 21 Ocak 2013 tarihinde Dr. Caner Zambak, Dr. A. Vedat Oygür (Koza Altın İşletmeleri), Tayfun Mater (TMD), Atılğan Sökmen (Madkim Maden ve Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.) Çağlar Geven (Akçansa Çimento), Deniz Ulaş Doğanlar Karatoprak (Meta Nikel Kobalt Madencilik A.Ş.), Cansın Ağaç (Esan Eczacıbaşı A.Ş.), Kasım Samih Özgen, Aslıhan Derdiyok (Madkim Maden ve Kimya San. Ve Tic. Ltd. Şti.) katılımıyla gerçekleşmiştir.

Toplantıda gündem maddeleri olarak;

- Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Taslağı
- Çevre Görevlisi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelik Taslağı
- Taslak Maden Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Hakkında Gelişmeler
- 2013/2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ
- Kapasite Raporu-ÇED Kapasite-Fiili Üretim kapasitesi aralarındaki çelişkiler

konuları görüşülmüştür.

Görüşülen Konular

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Taslağı

ÇED Yönetmeliği revizyonu ile ilgili konularda görüş ve öneriler gözden geçirilmiştir. Revizyon konularında, Derneğimize iletilecek taslak metin üzerinde, MİGEM ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile görüşmeler yapılması planlanmaktadır. (Ocak Ayı sonunda Ankara'da MİGEM ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Başkanlar Konseyi düzeyinde yapılan toplantılarda, sözlü görüşlerimiz devlet kurumlarına iletilmiştir; ancak, devlet kurumlarından Derneğimize taslak yönetmelik metninin resmen iletilmemiş olması nedeniyle, bu konuda ayrıntılı bilgi dergimizde verilememektedir).

Çevre Görevlisi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelik Taslağı

Çevre Görevlisi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelik Taslağı özellikle Çevre Mühendisliği eğitimi almış kişilere Çevre Görevlisi olabilmeleri için tekrardan sınav koşulu getirmektedir.

Ancak Çevre Mühendisleri Odası tarafından mevcut yönetmelik için açılan dava sonuçlanmış ve karar (Çevre Mühendisleri Sınava girmeden Çevre Görevlisi olur) 24.01.2013 tarihinde tebliğ edilmiştir. Sonuç olarak, yeni çıkacak yönetmelikte karar

emsal gösterilerek, Çevre Mühendisleri "Çevre Görevlisi" olmak için sınava tabi tutulmalarını sağlanmalıdır.

Taslak Maden Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Hakkında Gelişmeler

Madencilik sektörü için özel önem taşıyan bu yönetmelik taslağının ikinci versiyonu da Bakanlıkça geri çekilmiştir. Yeni taslak üzerindeki çalışmalar, Bakanlıklarda, Ocak-Şubat aylarında yapılacak olan toplantılarda devam edecektir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve MİGEM ile bu konularda gerekli temaslar yapılmakta olup, yönetmelik taslağının hazırlanma sürecinde ilgili kurumlarla toplantı yapılması planlanmaktadır.

2013/2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ

16 Ocak 2013 Çarşamba tarih ve 28530 Sayılı Resmi Gazetede, 2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlanmıştır. Çevre Kanunu Uyarınca verilebilecek para cezaları yüksek miktarlarda olup, firmaların bu durumu göz önünde bulundurması gerekmektedir. 2872 Sayılı Çevre Kanunu Madde 20-İdari Nitelikli Cezaların tanımları ve bunların yıllara göre artışını gösteren bir çizelge Dergimizin web sitesinde yer almaktadır.

Kapasite Raporu -ÇED Kapasite- Fiili Üretim kapasitesi aralarındaki Çelişkiler

Özellikle Madencilik Faaliyeti ile uğraşan firmalar, Çevre Kanununa Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik gereğince Çevre İznine başvurması gereken firmalar Çevre İzni başvurusu aşamasında Fiili Üretim, Kapasite Raporu, ÇED Raporlarındaki üretim miktarları aralarında uyumsuzluktan ötürü sıkıntı yaşamaktadırlar. Çevre Mevzuatı uyarınca esas olan ÇED/PTD'lerindeki üretim miktarlarının aşılmamasıdır. Ancak Çevre İzni başvuru aşamalarında sisteme Kapasite Raporlarının yüklenmesi ve bu kapasite raporlarının tek vardiya üzerinden, 300 gün üzerinden hesaplanması gibi durumları Fiili Üretim ve ÇED/PTD'lerinde taahhüt edilen miktarlardan farklılık yaratması sistemsel sıkıntı yaratmaktadır.

ÖNERİ:

Bu durumda olan firmalar için fiili durumu yansıtan "Ekspertiz Raporu" alınması önerisi getirilmiştir. Bu şekilde firmalar bu raporlar ile (ÇED/PTD, Fiili Üretim) – Kapasite Raporu arasındaki çelişki giderilmiş olacaktır. Bu görüş ilgili Bakanlıklara iletilecektir.

DUYURU

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün öncülüğünde, Atık Yönetimi ile ilgili uygulamaların güçlendirilmesi, geliştirilmesi ve ilgili paydaş gruplarla, (Üniversiteler, özel sektör, çevresel STK'lar, oda ve birlikler, Enstitüler, Belediyeler) bilgi alışverişinde bulunması ve Atık Yönetimi alanındaki yeniliklerin değerlendirilmesi amacı ile 14-18 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya'da 4 gün sürecek "Atık Yönetimi Sempozyumu" düzenlenecektir. *Ayrıntılı bilgi için <http://www.tucev.org/> adresini ziyaret edebilirsiniz.*

%100 yerli sermaye ile IEC 61558 standartlarıyla ex-proof 1000 kVA'ya kadar Alçak Gerilim / Orta Gerilim Transformatör ve Reaktör üretimi.

Kontrol Transformatörleri
İzolasyon Transformatörleri
Oto Transformatörler
Harmonik Filtreler
Motor Sürücü Reaktörleri

30 yıllık tecrübe ile...

Yeni Türk Ticaret Kanunu Işığında Maden Ruhsatlarının Şirketlere Sermaye Olarak Konulması

Prof. Dr. MUSTAFA TOPALOĞLU
Avukat-YMM

1. TİCARET ŞİRKETLERİ VE SERMAYE

Ticaret şirketleri, Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nda düzenlenmiş bulunan, kolektif şirket, komandit şirket, anonim şirket ve limited şirketlerdir.

Ticaret şirketlerinin sermayesiz bir iş yapması düşünülemez. Sermaye aynı zamanda şirket alacaklıların yegâne teminatını teşkil eder. Bu nedenle TTK, ticaret şirketlerinden sermaye şirketi sayılan limited ve anonim şirketlerde sermayeyi özel olarak düzenlemiştir.

6102 sayılı yeni TTK, anonim şirketler için asgari sermayeyle ilgili ikili bir sistem öngörmüştür. Buna göre, esas sermaye sistemini kabul eden anonim şirketler için kuruluş sermayesi

50.000.-TL'den az olamaz. Kayıtlı sermaye sistemini kabul eden halka açık olmayan anonim şirketlerin sermayesi ise 100.000.-TL'den aşağı olmaması gerekir. Payları halka arz edilecek anonim şirketlerde ise 3.500.000.-TL başlangıç sermaye aranmaktadır (SPK Kurulu Ser: IV, No:38 sayılı Kayıtlı Sermaye Sistemine İlişkin Esaslar Tebliği m.4/9).

Limited şirketlerde ise tek bir asgari sermaye oranı vardır. 6102 sayılı TTK, limited şirketlerin en az 10.000.-TL sermayeye sahip olmasını şart koşmuştur.

2. MADEN RUHSATLARININ ŞİRKETLERE KURULUŞTA SERMAYE OLARAK KONULMASI

Ticaret şirketlerine sermaye, ortaklar veya hissedarlar

tarafından taahhüt edilerek getirilir. Sermaye taahhüdü veya sermaye konulması, şirketin kuruluşunda veya sermaye artışında söz konusu olur.

Ticaret şirketlerine para veya paradan başka şeyler aynı sermaye dediğimiz taşınır ve taşınmaz mallar ile hak ve alacaklar da sermaye olarak konulabilir. Sermaye olarak konulabilecek değerler 6102 sayılı TTK m.127'de belirtilmiştir. 6102 sayılı TTK m.127.(1)-i hükmüne göre "Maden ruhsatnameleri ve bunun gibi ekonomik değeri olan diğer haklar" sermaye olarak konulabilmesi mümkündür. Benzer bir hüküm içeren 6762 sayılı Eski Türk Ticaret Kanunu da 139/8. Maddesinde "Telif hakları, maden ruhsatnameleri gibi iktisadi değeri olan sair haklar" da ticaret şirketlerine sermaye olarak getirilebileceği öngörülmekteydi.

6102 sayılı TTK m.127.(1)-i bendindeki "maden ruhsatnameleri" kelimesinin pek de isabetli olarak kullanıldığını söylemek zordur. Zira ruhsatname, gerçekte bir kişinin maden arama veya işletme hakkına sahip olduğunu gösterir bir belgedir. Ticaret şirketlerine sermaye olarak getirilecek değer ruhsatname olmayıp, ruhsatnamenin konusunu oluşturan

maden hakkıdır. Ayrıca ruhsatlar dışında ekonomik değer taşıyan bir maden hakkı da buluculuk hakkıdır. Bunun için, "maden ruhsatnameleri" yerine "maden hakları" şeklinde bir ifadenin yer alması amacın belirlenmesi bakımından daha yerinde olurdu. Ancak maddede geçen "bunun gibi ekonomik değeri olan diğer haklar" ibaresi nedeniyle buluculuk hakkının da şirketlere sermaye olarak konulabileceğini kabul etmek gerekir.

2.1.Şirkete İlişkin Gerekli Şartlar

Her şeyden önce, sermaye olarak maden ruhsatı konulacak şirketin tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketi olması gerekir. Türk hukukunda tüzel kişiliği bulunmayan adi şirketlere maden ruhsatları sermaye olarak getirilemez. Maden ruhsatlarının adi şirketlere sermaye olarak konulmasına ve madenlerin adi şirket tarafından işletilmesine 3213 sayılı Maden Kanunu izin vermemektedir. Şöyle ki, Maden Kanunu'nun 6.maddesinde maden hakkı sahibi olabilme imkânı yalnızca gerçek kişilere ve tüzel kişiliğe sahip ticaret şirketlerine tanınmıştır. 3213 sayılı Kanunun ana prensiplerinden biri de, milli servetlerden olan madenlerin en rasyonel şekilde işletilebilmelerini sağlamaktır. Bunun için Kanun 5.maddesinde, maden haklarının hisselerle bölünmemesini ve bir bütün olarak işleme tabi tutulmasını emretmektedir. Bu sebeple, bir maden hakkının en az iki kişiden oluşan adi şirket ortakları adına iştirak halinde veya müşterek olarak bölünebilmesi ve ortaklar adına maden sicilinde tescil edilebilmesi mümkün değildir. Bu nedenle adi şirketlere maden ruhsatları sermaye olarak konulamaz.

Kendisine sermaye olarak maden hakkı getirilecek ticaret şirketinin maden hakkına sahip olmasında maden mevzuatı açısından bir engel bulunmamalıdır. Gerçekten de, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 6.maddesinde ancak "madencilik yapılabileceği statüsünde yazılı olan tüzel kişiliğe sahip şirketlerin maden hakkı sahibi olabileceği" öngörülmüştür.

Bu bakımdan, birinci olarak maden hakları sermaye olarak konacak şirketin esas sözleşmesindeki işletme konusu madencilik faaliyetinde bulunmayı da içine almalıdır. Her ne kadar 6102 sayılı TTK m.371, şirketlerin ehliyetinin işletme konusu ile sınırlı olduğunu öngören eski TTK m.137 hükmünü yürürlükten kaldırmışsa da; 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 6.maddesindeki özel hüküm hukuki geçerliliğini sürdürdüğünden esas sözleşmede madencilik konusunun bulunması zorunluluğu halen devam etmektedir.

İkinci olarak, söz konusu şirketin T.C. Kanunlarına göre kurulması gerekli ve yeterlidir. Bu şartı yerine getiren bir şirketin kurucularının veya sermayesinin yabancı olması önemli değildir. Zira Türk kanunlarına göre kurularak Türkiye'de herhangi bir ticaret siciline tescilli şirketler Türk şirketi sayılır.

Kendisine sermaye olarak maden hakkı getirilecek ticaret şirketinin maden hakkına sahip olmasında maden mevzuatı açısından bir engel bulunmamalıdır. Gerçekten de, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 6.maddesinde ancak "madencilik yapılabileceği statüsünde yazılı olan tüzel kişiliğe sahip şirketlerin maden hakkı sahibi olabileceği" öngörülmüştür.

2.2. Maden Ruhsatına İlişkin Şartlar

6102 sayılı TTK, anonim ve limited şirketler bakımından sermaye olarak konulacak maden ruhsatları ve buluculuk hakkında bir hukuki kısıtlama olmamasını istemektedir. Gerçekten de 6102 sayılı TTK anonim şirketler için 342.maddesinde ve limited şirketler için de 581.maddesinde; sermaye olarak konulacak malvarlığı unsurları üzerinde rehin, ipotek veya intifa hakkı gibi sınırlı aynı bir hak, haciz veya ihtiyati tedbir bulunmamasını şart koşmuştur.

2.3. Maden Sicilinde Ruhsatın Şirket Adına Tescili

Maden haklarının ticaret şirketlerine sermaye olarak getirilmesinin bir devir işlemini gerektirdiği kuşkusuzdur. 3213 sayılı Maden Kanununun 5.maddesinde bu devir işlemi için resmi şekil öngörülmüştür. Maden haklarının devri Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nde Yönetmelik'te belirtilen şekle (Ek Form 19) uygun olarak dilekçe tanzimi ile gerçekleşir. Bu form dilekçenin maden hakkını devredenle, devralan tarafın yetkili memur gözetiminde imzalanması gerekir. Söz konusu imzaların tamamlanmasından sonra MİGEM yetkilisinin maden sicilinde devir işlemini şerh/tescil etmesiyle devir işlemi tamamlanmış olur.

Eski TTK m.140/III sermaye olarak konan hakların devri özel şekle tabi olsa bile, bu hakkın şirket ana sözleşmesinde yer almasının bu özel devir şekli yerine geçeceği hükmünü içermektedir. Bu bakımdan, maden haklarının sermaye olarak getirilmesinde 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 5.maddesindeki devir şekli artık aranmayacağı doktrinde ileri sürülmekte ancak eski tarihli bir Danıştay İçtihadında Maden Kanununun özel bir kanun olduğu için, madenlere Eski TTK m.140/III hükmünün genel nitelikte olduğundan dolayı uygulanmayacağı belirtilmekteydi (DANIŞTAY, 8.D., 5.11.1962 gün, E.1962/408, K.1962/4171.). Buna karşılık Yargıtay, limited şirketlere ilişkin verdiği emsal kararda, maden ruhsatının sermaye olarak konulması halinde Maden Kanunundaki şekil şartının aranmayacağı ve taahhüt eden ortağın rızasına bakılmaksızın maden sicilinde tescil istenebileceğine hükmetmişti (YARGITAY, 11.HD, 25.5.1978 gün ve E.2164, K.2792).

Eski TTK m.140/III' ün karşılığı olan

Maden haklarının ticaret şirketlerine sermaye olarak getirilmesinin bir devir işlemini gerektirdiği kuşkusuzdur. 3213 sayılı Maden Kanununun 5.maddesinde bu devir işlemi için resmi şekil öngörülmüştür. Maden haklarının devri Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nde Yönetmelik'te belirtilen şekle (Ek Form 19) uygun olarak dilekçe tanzimi ile gerçekleşir. Bu form dilekçenin maden hakkını devredenle, devralan tarafın yetkili memur gözetiminde imzalanması gerekir. Söz konusu imzaların tamamlanmasından sonra MİGEM yetkilisinin maden sicilinde devir işlemini şerh/tescil etmesiyle devir işlemi tamamlanmış olur.

6102 sayılı TTK m. 128 hükmünde, sermaye olarak konulan taşınmaz dışındaki diğer hakların sermaye olarak konulması halinde özel devir şekli aranmaz şeklinde ayrı bir hükme yer verilmemiştir. Sadece taşınmazlara özgü olarak 6102 sayılı TTK m. 128.(3) 'de "Sermaye olarak taşınmaz mülkiyeti veya taşınmaz üzerinde var olan veya kurulacak olan aynı bir hakkın konulması borcunu içeren şirket sözleşmesi hükümleri, resmî şekil aranmaksızın geçerlidir." hükmü öngörülmektedir. Kanun Koyucu, maden haklarının da 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 5.maddesine göre resmi devir işlemi gerektirdiğini unutmamıştır. Ayrıca, 4721 sayılı yeni Türk Medeni Kanunu 704 ve 998.maddelerinde eski 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin 632 ve 911. Maddelerinde madenleri taşınmaz olarak kabul eden hükümleri değiştirerek madenleri kanuni olarak taşınmaz sayılmaktan çıkarmıştır. Bu durumda madenlerin taşınmazlar için öngörülen resmi şekil aranmayacağına ilişkin 6102 sayılı TTK m. 128.(3) hükmünden yararlanılması mümkün değildir. Ancak dolaylı da olsa 6102 sayılı TTK m. 128.(6) hükmü uyarınca ticaret sicil memuruna ve şirkete maden sicilinde tescil talebinde bulunma hakkı tanıyan hüküm nedeniyle 3213 sayılı Maden Kanununun 5.maddesinde öngörülen devir şekli aranmadan maden ruhsatının şirket adına tescili mümkündür.

2.3.1. Maden Ruhsatına Bilirkişi Tarafından Değer Biçilmesi

6102 sayılı TTK m.343 ve 578 hükmü gereği sermaye olarak konulacak maden ruhsatına asliye ticaret mahkemeleri tarafından atanan bilirkişilerce değer biçilir. Bunun nedeni şirketin malvarlığında yer alan sermaye olarak yer alan maden ruhsatının veya buluculuk hakkının gerçek değeriyle bilançoda yer alarak şirketten alacaklı olanların yanlış bir kanaate ulaşmasını önlemektir.

Bilirkişi sayısı mahkeme tarafından belirlenir. Maden ruhsatına değer biçecek bilirkişi kurulunun bir maden mühendisi, bir jeoloji mühendisi ve bir serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirden oluşması uygundur. Şirket halka açılmayı düşünüyorsa bilirkişilerin Sermaye Piyasası lisanslarının da bulunması gerekir.

Ticaret sicil memuru, esassözleşmede bilirkişi tarafından değerlendirilmeyen maden ruhsatı veya buluculuk hakkını aynı sermaye olarak kabul etmez. Bunun anlamı, bilirkişi raporu olmadan maden ruhsatı sermaye olarak konulan şirket esas sözleşmesi ticaret sicilinde tescil olunmayacağı gibi maden sicilinde de ruhsatın şirket adına tescili talep edilmeyecektir.

Bilirkişinin maden ruhsatıyla ilgili değerlendirme raporunda;

- Sermaye olarak konulan maden ruhsatının gerçekliği, geçerliliği ve hukuki kısıtlamasının bulunup bulunmadığı ve tam değeri;
- Maden ruhsatı karşılığında tahsis edilmesi gereken şirket hisse miktarı ile TL karşılığı,

Tatmin edici gerekçelerle ve hesap verme ilkesinin icaplarına göre açıklanır.

Maden ruhsatının değeriyle ilgili önem taşıyan husus maden rezervinin miktarını ve parasal değerini tespit etmektir. Belki de rezerv tespiti, madencilik sektörünün finans hukuku bakımından en önemli sorunlarından biridir. Henüz rezerv tespiti konusunda milli bir standart mevcut değildir. Ancak MİGEM tarafından rezerv tespitine yönelik "Akreditasyon Kanunu Taslağı" hazırlanmış olması sevindirici bir gelişmedir.

Bilirkişi raporu resmi nitelik taşıdığından mevzuattaki resmi evrakla ilişkin Türk Ceza Kanunundaki resmi evrakta sahtecilik suçu gibi hükümlere tabidir. Bu hükümlerden başka 6102 sayılı TTK m. 551'e göre değerlendirme raporunda emseline oranla yüksek fiyat biçen, maden ruhsatının niteliğini veya durumunu farklı gösteren bilirkişiler meydana gelen zararı tazmin etmek zorundadırlar. Böyle bir durumda bilirkişiler, 6102 sayılı TTK m.562 (10) uyarınca da üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına da çarptırılır.

Bilirkişi raporuna kurucular ve menfaat sahiplerine asliye ticaret mahkemesine itiraz hakkı tanınmıştır. İtiraz için kanunda herhangi bir süre öngörülmemişse de İcra ve İflas Kanunu'nun kıymet takdirine ilişkin 128/a maddesinde öngörülen yedi günlük süre kıyasen uygulanabilir. Bu süre içinde bir itiraz olmaz veya itiraz vaki olup da mahkemenin uygun göerek onayladığı bilirkişi raporundaki değerlendirme kararı kesindir.

2.3.2. Sermaye Olarak Konulma Şerhi

6102 sayılı TTK, taşınmaz, maden ve sicile kayıtlı diğer hakların sermaye olarak konulmasında önce şerh sonra tescil sistemi olarak iki aşamalı bir sistem öngörmüştür. 6102 sayılı TTK m.128.(2) "Şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmede bilirkişi tarafından belirlenen değerleriyle yer alan taşınmazlar tapuya şerh verildiği, fikrî mülkiyet hakları ile diğer değerler, varsa özel sicillerine, bu hüküm uyarınca kaydedildikleri ve taşınmazlar güvenilir bir kişiye tevdi edildikleri takdirde aynı sermaye kabul olunur." hükmünü içermektedir. Buna göre, bir maden ruhsatı veya buluculuk hakkı şirket esas sözleşmesine sermaye olarak yazıldığında ticaret sicilinde tescilden önce ilgili hak sahibi tarafından MİGEM'e başvurularak ilgili

6102 sayılı TTK m.343 ve 578 hükmü gereği sermaye olarak konulacak maden ruhsatına asliye ticaret mahkemeleri tarafından atanan bilirkişilerce değer biçilir. Bunun nedeni şirketin malvarlığında yer alan sermaye olarak yer alan maden ruhsatının veya buluculuk hakkının gerçek değeriyle bilançoda yer alarak şirketten alacaklı olanların yanlış bir kanaate ulaşmasını önlemektir.

maden hakkının sermaye olarak konulduğunun maden sicilinde şerh verilmesi istenmelidir.

MİGEM, 6102 sayılı TTK m.128.(2) de yer alan açık hüküm nedeniyle bu talebi kabul ederek maden sicilinde şerh işlemini gerçekleştirdikten sonra ruhsat veya buluculuk hakkı sahibine bu hususu tesvik eden bir şerh belgesi vermelidir. Maden sicilinde işlenecek bu şerh, maden mülkiyetinin şirkete geçmesini sağlamamakta; daha sonra şirket adına tescil gerçekleşinceye kadar geçecek evrede üçüncü kişilerin iyi niyetle hak iktisaplarına engel olmaktadır.

2.3.3. Maden Sicilinde Tescil Bildirimi veya Talebi

Şirket esas sözleşmesiyle birlikte maden sicilinde şerh belgesi kendine sunulan ticaret sicil memuru, şirketi ticaret sicilinde tesciliyle eş zamanlı olarak ilgili maden ruhsatının maden sicilinde tescili için MİGEM'e bildirimde bulunur. 6102 sayılı TTK m.128.(6) uyarınca şirketin de tek taraflı olarak MİGEM'e tescil talebinde bulunabilme hakkı mevcuttur. MİGEM'e yapılacak bildirim veya talepte şirketin adı, ruhsat, sicil ve erişim numaraları gibi bilgileri gibi bilgilerle, maden ruhsatına bilirkişilerce belirlenen değer yer alır.

Maden sicilinde şerh olmasına rağmen, tescil yapıncaya kadar geçen sürede başka bir aynı hak tesis edilmiş olması nedeniyle maden sicilinde şirket adına tescil gerçekleştirilemezse MİGEM, durumu derhal ilgili ticaret sicil müdürlüğüne bildirir. Bildirim üzerine, ticaret sicil müdürlüğü bu hususu gerekçe olarak belirterek şirketin tescil talebini reddeder. (Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Aynı Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ m.4.(6)).

3. SERMAYE ARTIRIMINDA MADEN RUHSATLARININ TAAHHÜT EDİLMESİ

Şirketler çeşitli sebeplerle sermaye artırımına giderler. En başta gelen sebep, şirketin paraya ihtiyaç duymasındır. Şirketin kredi kaynaklarının daralması veya kredinin çok pahalı hale gelmesi sermaye artırımına neden olabilir. Yine, yabancı sermayenin şirkete katılımının sağlanması bakımından da sermaye artırımını yoluna başvurulabilir.

MADENCİLİK VE HUKUK

Şirketlerde genel kurulda sermaye artırımı kararı alındıktan sonra artan sermaye miktarı taahhüt edilir. 6102 sayılı TTK m.459, bu taahhüde iştirak taahhütnameyi demektir. Bazı durumlarda iştirak taahhütnameyi yerine artan sermaye miktarının şirket esas sözleşmesinde doğrudan taahhüt edildiği de görülmektedir.

6102 sayılı TTK m.459.(3) hükmüne göre, iştirak taahhütnameyi veya doğrudan şirket esas sözleşmesiyle artan sermayenin taahhüt edilmesi halinde şirketin kuruluşuna hükümler kıyasen uygulanır. Artan sermaye taahhüdü nakden ödenebileceği gibi ayın sermaye konularak da yerine

getirilebilir. Bu bağlamda bir ayın sermaye türü olan maden ruhsatı getirilmek suretiyle de sermaye artırımına katılmak mümkündür.

Sermaye artırımında maden ruhsatının sermaye olarak konulması durumunda, kuruluşa ilişkin hükümler aynen uygulanır. Bunun için maden ruhsatına bilirkişilerce değer biçilir, maden siciline şerh verilir, maden ruhsatı esas sözleşmeye sermaye olarak yazılır ve sermaye artırımının tesciliyle birlikte ticaret sicili müdürü tarafından ruhsatın şirket adına maden sicilinde tescili için bildirimde bulunulur.

Maden ruhsatının değeriyle ilgili önem taşıyan husus maden rezervinin miktarını ve parasal değerini tespit etmektir. Belki de rezerv tespiti, madencilik sektörünün finans hukuku bakımından en önemli sorunlarından biridir. Henüz rezerv tespiti konusunda milli bir standart mevcut değildir. Ancak MİGEM tarafından rezerv tespitine yönelik "Akreditasyon Kanunu Taslağı" hazırlanmış olması sevindirici bir gelişmedir.

Bilirkişi raporu resmi nitelik taşıdığından mevzuattaki resmi evrakla ilişkin Türk Ceza Kanunundaki resmi evrakta sahtecilik suçu gibi hükümlere tabidir. Bu hükümlerden başka 6102 sayılı TTK m. 551'e göre değerlendirme raporunda emsiline oranla yüksek fiyat biçen, maden ruhsatının niteliğini veya durumunu farklı gösteren bilirkişiler meydana gelen zararı tazmin etmek zorundadırlar. Böyle bir durumda bilirkişiler, 6102 sayılı TTK m.562 (10) uyarınca da üç aydan iki yıla kadar hapis cezasına da çarptırılır.

4. BİRLEŞME VE BÖLÜNMEDE MADEN RUHSATLARININ DURUMU

6102 sayılı TTK m.136 ve devamı hükümlerine göre birleşme, sahip oldukları malvarlıkları tasfiye edilmeksizin birden fazla ticaret şirketinin içlerinden birinde veya yeni kurulan bir şirkette birleşmeleri ve birleşen şirketlerin ortaklarının belli bir değiştirme ölçüsünde yeni şirketten pay almalarıdır. Birleşme işlemleri sonucu ticaret siciline tescil gerçekleştikten sonra kalan ya da yeni kurulan ortaklık külli halefiyet ilkesi uyarınca ortadan kalkan şirketlerin halefi olur. Daha açık bir anlatımla tüzel kişilikleri sona eren şirketlerin tüm hak ve borçları devralan veya yeni kurulan şirkete intikal eder. Gerçekten de TTK m.153.(1) hükmünde "Birleşme, birleşmenin ticaret siciline tescili ile geçerlilik kazanır. Tescil anında, devrolunan şirketin bütün aktif ve pasifi kendiliğinden devralan şirkete geçer." denilmektedir. Bu bağlamda devrolunan şirketlere ait maden ruhsatlarının intikali için de 3213 sayılı Maden Kanununda öngörülen özel devir şekline uymaya gerek yoktur. Ticaret sicil müdürü, birleşmenin ticaret siciline

tescili ile birlikte eş zamanlı olarak devrolunan şirkete ait maden ruhsatının devralan şirket adına maden sicilinde tescili için MİGEM'e bildirimde bulunur (Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Aynı Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ m.4.(1)).

Aynı Tebliğ hükmü ticaret şirketlerinin bölünmesi halinde de uygulanır. Bölünme ise, bir ticaret şirketinin malvarlığının tamamen veya kısmen bir başka şirkete aynı sermaye olarak devredilmesidir. Bölünmenin geçerli olmasıyla birlikte bölünmeye dâhil olan tüm malvarlığı unsurları tek bir işlemle (Uno Actu) ve kendiliğinden (Ipso Iure) kanun gereği devralan şirkete geçer. TTK m.179.(4) hükmünde bu durum "Bölünme ticaret siciline tescille geçerlilik kazanır. Tescil ile tescil anında envanterde yer alan bütün aktifler ve pasifler devralan şirketlere geçer." şeklinde ifade olunmaktadır. Buna göre, bölünme kapsamına dâhil maden ruhsatları bölünmenin ticaret siciline tesciliyle birlikte devrolan şirkete kendiliğinden geçer. Devrolan şirketin söz konusu maden ruhsatları üzerinde tasarruf edebilmesi için ticaret sicil müdürünün yapacağı bildirim üzerine maden sicilinde devrolan şirket adına tescilin gerçekleşmesi şarttır.

GELECEK İÇİN VARIZ

Teknoloji gücümüzle tüm ihtiyaçlarınız için burdayız. Maden tesislerinizde sizi başarıya götürecek arıtma makineleri ve ekipmanları üretiminde uzman Ketmak, projelendirmeden başlayan kesintisiz hizmetleriyle her zaman yanınızda.

KETPOL
Flocculants & coagulants

www.ketmak.com
www.ketpol.com

KETMAK
machinery technology

Madencilikte Önemli Bazı Ülkelerde Maden Hukuku ve İlgili Mevzuat: Çin

Derleyen: **MELİH TURHAN**

Maden Y. Mühendisi (İTÜ Mad. Fakültesi Eski Maden Hukuku Öğr. Görevlisi)
(Türkiye Madenciler Derneği Baş Denetçisi)

Her sayımızda madencilik bakımından önemli bir ülkeyi ele alıyor ve maden mevzuatı hakkında bilgi sunuyorduk. Bundan önceki sayılarımızda ABD, Güney Afrika Cumhuriyeti, Avustralya, Kazakistan, Kanada ve bazı Eyaletlerinin maden mevzuatını incelemiştik. Bu sayımızda Çin Halk Cumhuriyetini ele alıyoruz. Çin Halk Cumhuriyeti ile ilgili bazı gerekli bilgileri verdikten sonra aşağıda özet olarak Maden Mevzuatını sunacağız.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Bir Uzakdoğu ülkesi (ÇHC). Kuzeyinde Moğolistan, kuzey doğusunda Rusya ve Kuzey Kore, doğusunda Sarı Deniz ve Doğu Çin Denizi, güney doğusunda Güney Çin Denizi, güneyde Vietnam, Laos, Birmanya, Hindistan, Bhutan ve Nepal, güney batıda Pakistan, Afganistan, Tacikistan, Kırgızistan ve Kazakistan ile çevrilidir. Başkenti Pekin'dir. **Çin** sözcüğü genellikle **Çin Halk Cumhuriyeti** anlamında kullanılır.

Çin'in, ÇHC'den önce de yaklaşık 5000 yıl geriye uzanan bir 'yazılı tarihi' vardır. Bununla birlikte üzerinde ideografik çizimlerin bulunduğu yaklaşık 6000 yıl öncesine ait kalıntılara ulaşılmıştır. Günümüz medeniyetinin temel taşlarını oluşturan kâğıt, barut, pusula ve matbaacılık gibi pek çok buluşun kökenleri Antik Çin medeniyetine dayanmaktadır. Çin Halk Cumhuriyeti, son yıllarda, yapmış olduğu atılımlarla ve politikalarla, dünyanın en önemli ekonomik güçlerinden biri haline gelmeye başlamıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin bölgede ve dünyada nüfuzu, askeri alandan çok ekonomik alanda kendisini hissettirmektedir. 2020'lerde Çin Halk Cumhuriyeti'nin dünyanın en zengin ekonomisi olacağı öngörülmektedir. Dünyanın alan olarak en büyük dördüncü ülkesi olan Çin Halk Cumhuriyeti, yaklaşık 1.75 milyar nüfusuyla dünyanın en kalabalık ülkesidir. Dünya nüfusunun yaklaşık altıda biri Çin Halk Cumhuriyeti'nde yaşamaktadır.

Çin'in Madenleri

Mevcut zengin maden yataklarının pek çoğu sermaye ve teknik imkânsızlıklar sebebiyle işletilememektedir. Ülkenin özellikle kuzey ve orta kısımları **demir cevheri** bakımından dünyada ilk sıralarda yer almaktadır. **Antimon ve tungsten** (volfram) üretiminde de dünyada birinci olan Çin (yılda 2,5 milyar ton ile) **kömür** üretiminde de dünyada ilk sırayı almaktadır. Çin'de **molibden, civa ve bizmut**'tan başka az miktarda da **çinko, kurşun ile krom ve nikel** vardır. **Fluorit, grafit, manyezit, talk ve tuz mineralleri, asbest rezervlerinin yanı sıra kükürt ve fosfat** ta kayda değer madenlerdir.

Çin Seddi: Dünyanın 7. harikası

Tarihçe

Binlerce yıl süren hanedanlar yönetimi, 1912'de milliyetçilerin yönetimi ele geçirmesi ile son buldu.1949'da milliyetçileri yenmeyi başaran Komünist Çinliler (ÇKP) Mao liderliğinde ülke yönetimini ele geçirdiler. Mao, sosyalist bir devlet kurmak için çalışmaya başladı. Stalin'in ölümüyle ülkede bir süre daha özgürlükçü bir atmosfer hakim oldu. Ama zamanla eleştirilere kapalı ve birleştirmeyi öngören düzenlemeleri büyük başarısızlığa uğrayan Mao politik açıdan zor durumda kaldı. Bu başarısızlığı 1960'larda partinin Maoistler ve pragmatistler olarak ikiye ayrılmasına neden oldu. Mao bir süre arka plana çekilse de halk arasında bir kült olmaya devam etti. Fakat ülkenin kurucusu devrimi tamamlamak istiyordu ve hala özellikle ordu tarafından destekleniyordu. Bu nedenle "kültürel devrim" adıyla yeni bir dizi çalışmayla politik hayata aktif olarak geri döndü. Zamanla çevresindeki hemen herkesle arası açılca da, 1976 yılında ölene kadar kültürel devrimine devam etti.

Mao'dan sonra Zhou En Lai Başbakan oldu. Zhou, 8 Ocak 1976 tarihinde 78 yaşında öldüğünde, Çin Komünist Partisi içinde "ılımlılar" ve "radikaller" olmak üzere iki kutup oluştu. Radikalleri; 82 yaşındaki Mao Zedong'un eşi Chian Chin yönetiyordu. Chou ölünce, Başbakanlığa Deng Şaoping'in gelmesi beklenirken, Hua Kuo-feng Başbakan oldu. Mao'nun eşi Chiang yönetimdeki etkinliğini devam ettirmek istedi. Ancak Başbakan Hua, hem parti başkanlığını ve hem de Askeri Komite Başkanlığını ele geçirdi. Bunun sonucu olarak Mao'nun eşi ve üç taraftarı tutuklandı. Bu, radikallerin mücadeleyi kaybetmesi demekti.

Çin Milli Kongresi, Şubat 1978'de, 1985 yılına kadar gerçekleştirilecek "Dört Modernizasyon Programı"nı kabul etti. Bu program ile; tarım, endüstri, bilim, teknoloji ve savunma alanlarının, 1985'e kadar çağdaş şartlara kavuşturulması öngörülmekteydi.

Fakat, programın maliyeti 600 milyar doları bulmaktaydı. Bu maliyet Çin'i yabancı sermaye teminine yöneltti. Komünist Partinin Mart 1978'de Deng Şaoping'i Başbakan yardımcılığına seçmesi sonucu Çin, önce Japonya'ya yanaştı ve iki devlet arasında Şubat 1978'de 60 milyar dolarlık bir ticaret antlaşması imzalandı. Bu antlaşma, Çin ve Japonya arasında 1937'den beri devam eden savaş halini de sona erdirmiş oldu.

Ağustos 1978'de Çin ile Japonya arasında "Barış ve Dostluk" antlaşması imzalandı ve Ekim 1978'de de Deng Şaoping Japonya'yı ziyaret etti. Böylece, Mao'nun ölümünden iki yıl sonra Çin, batıya açılmaya başladı. 1978 yılından itibaren de Amerika ile yakınlaşmaya başlayan Çin, bu ülkeden silah satın

alımını başlattı. Bir başka deyişle halk tarafından hoş görülmeden bu ticaret kızgınlık yarattı ancak bir devrime yol açmadı.

Modern Şangay

Ekonomi

Uzun yıllar kapalı bir ekonomi yapısı gösteren Çin, 1980'lerin başlarında, kolektif tarım uygulamasını durdurdu ve özel teşebbüse yeniden izin verdi. Şu anda Çin dünyanın en büyük ihracatçılarından olup rekor düzeylerde dış yatırım çekmektedir. Dünya Ticaret Örgütü'ne katılma hakkı kazanmıştır. Bu şekilde Çin dış pazarlara daha kolay erişim hakkı kazanacak, ancak dış rekabete de açık hale gelecektir. Bu durumun özel sektör yatırımlarını arttırması beklenmektedir. Ancak devlet hala iktidarda teklini ve bireyler üzerindeki sıkı denetimini sürdürmektedir.

2001 yılının Aralık ayında, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Dünya Ticaret Örgütü'yle 15 yıldır sürdürdüğü üyelik

müzakereleri tamamlanmış ve hükümet, başta ticaret rejimi olmak üzere ekonomide çeşitli yapısal değişikliklere gideceği ve uluslararası ticaret kurallarına uyumlu hareket edeceğinin sözünü vermiştir. Hemen ertesinde yıllardır sinyalleri verilen yüksek büyüme hızı gelmiş, ticaret hacimlerinde rekorlar kırılmış, uluslararası doğrudan yatırımların en cazip çekim merkezi ÇHC olmuştur. Satın alma paritesine göre hesaplandığında dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan ÇHC'nin normal şartlar altında 20 sene içerisinde bu sıralamada birinci sıraya yükselmesi öngörülmektedir.

Son 10 yıldır istikrarlı bir şekilde sürdürdüğü % 10'a ulaşan kalkınma hızıyla, 'yüzyılımızın yeni küresel gücü' olarak anılmaya başlanmıştır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nde Başkan Seçimi

Göreve Başlama ve Gerekli Nitelikler

ÇHC Anayasasına göre, Çin'in yasama organı **Ulusal Halk Meclisi** Başkanı seçme ve gerektiğinde istifaya zorlama yetkisine sahiptir. Yasaya göre yürütmenin de başı olan Başkan 45 yaşında veya aşmış bir Çin vatandaşı olmalıdır. Başkan 2 dönemden fazla hizmet veremez.

Başkanın yetkileri arasında başbakan, başbakan yardımcısı, Devlet Konseyi üyeleri, büyükelçiler ile birlikte tüm bakanlar, yasama komiteleri üyeleri haznedar ve sekreterlerin atamalarını yapmak bulunur. Ayrıca Özel Başkanlık Bildirileri, Acil Durum ve savaş ilanı gibi yetkileri vardır.

Yardımcısına, Çin Halk Cumhuriyeti Başkan Yardımcısı denir. Başkanın ölümü, veya görevi bırakması durumunda Başkanlık görevini üstlenir.

Devletin başı sıfatıyla Başkan, yasal olarak Çin'in dışişlerinden de sorumludur. 1990'lı yılların başından itibaren de başkan genel devlet politikasını oluşturup yönünü belirler. Uygulamayı hükümetin başı olan Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı'na bırakır.

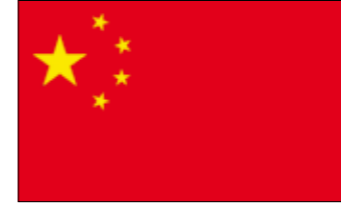
Yine 1990'lı yıllardan itibaren uygulamada Başkan aynı zamanda Komünist Parti genel sekreteri görevini de üstlenmektedir. Böylelikle parti başkanlığı ve devlet başkanlığı arasında bir güç çekişmesinin önüne geçilir.

Çin Halk Cumhuriyeti Ülke Sınırları ve Önemli Şehirler

Çin Halk Cumhuriyeti : Eyalet ve İdari Bölgeleri Gösterir Harita

Başkent:
Resmî dil:
Bölgesel dil(ler):
Resmî alfabe:
Etnik gruplar:

Pekin
Çince (Standart Mandarin)
Çince, Moğolca, Tibetçe, Uygurca
Çince
%92 Çinli; %91.6 Han Çinlileri
• %1.30 Zhuanglı
• %0.86 Mançu
• %0.79 Uygur
• %0.79 Hui
• %0.72 Miao
• %0.65 Yi
• %0.62 Tujsia
• %0.47 Moğol
• %0.44 Tibetli
• %0.26 Buyei
• %0.15 Koreli
• %1.05 diğer

Milliyet:
Yönetim biçimi:

Çinli
Tek Partili Komünist Cumhuriyet

ÇİN HALK CUMHURİYETİ MADEN MEVZUATI

Çin Halk Cumhuriyeti'nde Anayasa'ya göre ülke sınırları içinde ve Çin Halk Cumhuriyeti yönetimindeki iç denizler, sular ve karasuları altındaki, yüzeydeki veya yeraltındaki madenler devlete aittir. Madenleri ve madencilği yöneten esas kanun "**Ç.H.C. Maden Kaynakları Kanunu**" dur "Mineral Resources Law of the People's Republic of China"

Bu kanun 1986 yılında kabul edilmiş olmakla beraber 1996 yılında yapılan değişikliklerle tadilata uğramış ve

bu tadilat 1997 yılında yürürlüğe girmiştir. Tadilattan amaç madencilğin ülke kalkınmasına katkıda bulunması, kalkınma planlarındaki hedefleri tutturmak, yabancı sermayenin madencilik endüstrisine yatırım yapmasını kolaylaştırmak, yeni ve gelişmiş teknolojinin, modern metotların madencilğe uygulanmasını sağlamaktır.

Çin Halk Cumhuriyeti Maden Kaynakları Kanunu 52 maddeden oluşmaktadır. Maddeler ana ilkeleri belirlemektedir. Uygulamaya ilişkin yönetmelikler aşağıda diğer mevzuatla birlikte verilmiştir.

Madenler ve madencilikle ilgili diğer mevzuat ise şunlardır:

- **Maden Kaynakları Kanunu ile İlgili Yönetmelikler**
  - Madenlerden Devlet Hakkı Alınması Hakkındaki Yönetmelik
  - Madenlerde Çevre Koruma İdaresi Yönetmeliği
  - Maden Yatakları İçin "Blok Sistemi" Kullanılarak Maden Arama Ruhsatı Tescil Yönetmeliği
  - Maden Arama ve İşletme Lisans veya Ruhsatlarının Devir Yönetmeliği
  - Maden İşletme Ruhsatı Tescil Yönetmeliği
  - Maden Yatakları Yönetmeliği
- **Ç.H.C. Maden Kaynakları Vergisi Kanunu**
- **Ç.H.C. Gelir Vergisi Kanunu**
- **Ç.H.C. Katma Değer Vergisi Kanunu (1994)**
- **Ç.H.C. Kurumlar Vergisi Kanunu (1994)**
- **Yabancı Şirketler ile İlgili Kurumlar Vergisi Kanunu (1991)**
- **Çevre Koruma Kanunu**
- **Su Kirliliği Koruma ve Kontrol Kanunu**
- **Arazi Yönetimi Kanunu**

İlgili Bakanlık ve Madenlerin Yönetimi

Çin’de Anayasaya göre bütün maden kaynakları devletin hüküm ve tasarrufunda olması dolayısıyla Devlet Konseyi (Hükümet) devlet adına maden yataklarının kontrolünü elinde tutar.

Eyaletler, Otonom (muhtar) bölgeler, belediye idareleri ile birlikte merkezi hükümetin “**Arazi ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı**” ve bu bakanlığın yerel büroları madenlerin kontrol ve yönetiminde yetkili ve sorumludurlar. 1997 yılından daha önceleri bu bakanlığın adı (Jeoloji ve Maden Yatakları Bakanlığı) idi.

Maden yataklarının aranması ve işletilmesi genellikle devlet kuruluşları eliyle olmaktadır. Yahut son zamanlarda olduğu gibi Çin-Yabancı Sermaye Ortak Yatırım Teşebbüsleri kanalıyla da yapılmaktadır.

Hükümet, Genel Devlet Planı gereği maden bölgelerinin planlaması çerçevesinde ulusal ekonomi için önemli olan madenleri ve önceden belirlenmiş özel bazı madenleri, uzman devlet kurumlarının onayı olmadan özel kurum ve kişilere arama ve işletme ruhsatı vermemektedir.

1996’dan önce “Maden Yatakları Kanunu” yabancıların maden yatırımına hiç izin vermiyordu. Ancak o tarihten sonra kanunda yapılan değişikliklerle aşağıdaki paragraflarda açıklanan şekilde yabancı kişi ve kuruluşların da bu alanda yatırım yapmasına izin verildi.

Maden sahiplerinin çeşitli maden hakları ve kazanımları Ç.H.C. Hükümetinin koruması altındadır.

Arazi ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı Hükümetin (Devlet Konseyinin) bir organı olarak, doğal kaynakları oluşturan arazinin, maden yataklarının, denizaltı yataklarının, planlanması, yönetimi, korunması ve bütün doğal kaynakların rasyonel kullanımından da sorumludur.

Yerel Mevzuat

Çin’de merkezi hükümetten ayrı olarak İl Kongreleri ve Otonom İdareler gibi yerel

yönetimlerin de madenlerin faaliyeti ile ilgili bazı yetkileri vardır. Eyalet hükümetlerine, Otonom Bölgelere ve Belediyelere, merkezi hükümetin kontrolünde olmak üzere Arazi ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı’nın ilgilenmediği rezervi küçük ve orta büyüklükteki “**Bitümlü şistler, manganez, krom, demir ve kükürt**” gibi madenlerin arama ruhsat müracaatları yapılabilir. “Küçük Çap”taki (Small-scale) Maden İşletmelerinden valiler ve yerel yönetim yetkilileri sorumludur.

Yabancı Sermaye İle İlgili Mevzuat

Bakanlık yabancı sermayenin maden arama müracaatı yapmasına onay vermektedir. (Ancak genellikle sermayedarların tümünün yabancı olması tercih edilmemektedir.) Yabancı sermayeye açık maden türleri belirlenmiştir. Aşağıdaki dört grup madenden üçü yabancı sermayeye açıktır. Bunlar 1., 2., 4.’teki Grup A,Grup B, Grup D, de olan madenlerdir. Grup C, yabancı sermayeye açık değildir. Her grubun özel şartları vardır.

•Grup A. (“Teşvikli” Projeler) – Kömür ve birlikte bulunan minerallerin üretilmesi ve hazırlanması; demir cevheri madenciliği ve zenginleştirilmesi; baz metaller (bakır, kurşun, çinko ve alüminyum) ve metalik olmayan mineraller.

•Grup B. (“Kısıtlı” Projeler) – Koklaşan kömür madenciliği; bakır izabe ve rafinasyonu; asil metaller madenciliği, izabe ve rafinasyonu (altın, gümüş, platin grubu metaller); diğer metaller (kalay, volfram, antimon), nadir toprak elementleri ve kıymetli taşlar (gemstones).

•Grup C. “Kısıtlı” Projelerden radyoaktif mineraller içerenlerle, boromanyezitler ve selestitler.

•Grup D. Grup A., B., C.’ye girmeyen madenler

Bakanlık yabancı sermaye tarafından işletilmeye açık madenler için arama ruhsatı müracaatı da kabul etmekte ve onaylamaktadır. Yabancı sermayenin elde ettiği işletme ve arama haklarının Bakanlığın onayı ile devredilmesi mümkündür.

Çin’de yabancı sermayenin (merkezi Hükümet nezdinde) bir arama ruhsatı alabilmesi için yerine getirilmesi gereken genel prosedür 7 adımdan oluşur. Şöyle ki:

Adım 1 – Bakanlıkta istenilen arama alanının soruşturulması.

Adım 2 – Tasarlanan aramacı kuruluşun (ortaklığın) belirtilmesi.

Adım 3 – Bakanlığa bir arama (veya işletme) ruhsatı için başvuru yapılması.

Adım 4 – **Dış Ticaret ve Ekonomik Koordinasyon Bakanlığına**

(yahut bu Bakanlığın yerel bürolarına) arayıcı kuruluş (veya ortaklığın) yetkilendirilmesi ve onayı için başvuru yapılması.

Adım 5 – Faaliyet (çalışma) izninin alınması.

Adım 6 – Bakanlığa bir arama (veya işletme) ruhsatı için müracaat.

Adım 7 – Bakanlığa bir arazi kullanımını izni için başvuru yapılması.

Dış Ticaret ve Ekonomik Koordinasyon Bakanlığı ve Devlet Çevre Koruma İdaresi 1993 yılında yabancı sermayeyi ilgilendiren “Çevre Koruma Yönetimi” konusunda ortak bir tebligat yayınlamışlardır.

Madencilik alanında Yabancı sermaye teşvik tedbirleri alınmaya 21. Yüzyılda da devam edilmektedir. Hatta tek başına yabancı sermayeli ortaklıkların (Çinli ortak olmadan) maden arama ve işletme müracaatları kabul edilmeye başlanmıştır. Yabancılar tarafından Çinli şirketlerin hisse senetlerinin alınması da (orta ve büyük rezervli yataklar için-kanunun yasakladığı madenler hariç) teşvik edilmektedir.

Çin’in batı bölgelerindeki madenlere yapılacak yabancı sermaye yatırımlarında bazı vergi muafiyetleri de öngörülmektedir.

Ancak yabancı sermayenin kabul edilebilmesi için bazı şartların yerine getirilmesi istenmektedir. Bunlar: Maden Aramaları Değerlendirmesi ve Maden Hakları İçin Yeterlilik konusunda Dâhili Yönetim Yöntemleri ile Maden Arama ve Diğer Maden Haklarının Devir Edilmesi Yöntemleri hakkında konulan kurallardır.

Altın ve Gümüş Politikası

1990 yılı öncelerinde yabancı sermaye için yasak veya çok kısıtlı olan (yabancı sermayenin de genellikle ilgilendiği) altın ve gümüş üretimi konusu Çin’de önemli mevzuat değişikliklerine uğramıştır. Önceleri üretilen altının Çin Merkez Bankası’na (Bank Of China) uluslararası piyasa fiyatının % 10 eksikliğine satılması zorunluluğu vardı. Bu yeni politika gereği satış fiyatı % 3 eksik seviyesine çıkarılmıştır. Her ne kadar Çin Bankası’nın halen alış fiyatını belirleme yetkisi varsa da son zamanlarda bu fiyat Londra Metal Borsası fiyatına yaklaştırılmıştır.

Aynı politika gereği, işletilmesi yabancı sermayeye açık olan yegâne düşük tenörlü (tonda max. 0,03 ons yani takriben 0,9 gr/ ton Au içeren) altın madenleri ile refrakter-altın içeren- sülfürlü yataklarda yüksek tenörlü yeni zonlar veya refrakter olmayan bölgeler ve hatta zengin yeni damarlar bulunursa işletmeye ve üretime devam etme, yatırımlarını devam ettirme hakları verilmiştir.

Hatta 1998 den itibaren altın arama ve işletmesi yabancı sermaye için artık sadece düşük tenörlü yataklarla sınırlı olmaktan çıkarılmıştır.

Madenciliğin Yasak Olduğu Yerler

Hükümetin uzman kuruluşunun onayı olmaksızın aşağıda belirtilen yerlerde maden arama ve işletilmesi yasaktır:

- Limanlar, Hava alanları, Milli Savunma Tesis ve projeleri bölgelerinde
- Önemli sanayi tesislerine belli bir uzaklıktaki yerlerde, büyük ölçekli su rezervuarları ve tesisleri olan yerlerde yahut belediye yapı ve tesislerinin olduğu yerlerle şehir ve kasaba sınırları içinde
- Önemli nehir kıyılarında ve setlerinin her iki tarafında belli bir mesafe içinde
- Demiryolları ve önemli karayollarının her iki tarafında belli bir uzaklığa kadar olan yerlerde
- Devletçe ayrılmış özel koruma alanları ile tarihi ve devletçe ayrılmış doğal güzellikleri olan yerlerde
- Devletçe yasaklanmış diğer bölgelerde
- Bahsedilen (belli mesafeler) yönetmeliklerde açıklanmıştır.

Maden Arama Ruhsatı

Çin 1997 yılında kanunlarda yaptığı değişikliklerle madencilikte ruhsatlamada yeni bir blok sistemi getirmiştir. Arama ruhsat müddeti 3 yıldır. Ruhsat alanı “Arazi ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı”nın İl bürolarına tescil ettirilir.

Arama Ruhsat alanı olarak “Baz Blok” denen ve 1’(dakika)lık enlem ve 1’(dakika)lık boylam dairelerinin çerçevesindeki dörtgenlerden (yaklaşık olarak 848 akr yani 343,61 hektar) oluşan alanlara müracaat edilir. Metalik veya Non-Metalik mineraller için maksimum 40 Baz Blok’a, kömür için maksimum 200 adet Baz Blok’a müracaat edilebilir.

Hükümet, Genel Devlet Planı gereği maden bölgelerinin planlaması çerçevesinde ulusal ekonomi için önemli olan madenleri ve önceden belirlenmiş özel bazı madenleri, uzman devlet kurumlarının onayı olmadan özel kurum ve kişilere arama ve işletme ruhsatı vermemektedir.

Eğer ekonomik bir yatak bulunursa ruhsat sahibi bu ekonomik yatağı kapsayacak şekilde 2 yıllık bir yenileme veya (2 x 2) = 4 yıllık uzatmaya başvurabilir. Başvuru ruhsat bitim tarihinden en az 30 gün evvel yapılmalıdır. Ruhsat sahibinin ruhsat sahasında belirlenmiş asgari miktarda bir faaliyet göstermesi zorunluluğu vardır. Yapılan faaliyet asgari miktarı aşmış ise fazlası ertesi yılın faaliyetine sayılabilir.

Her yıl yerel idareye ve Tescil Bürosuna faaliyet raporu vermek zorunludur. Keza ruhsat alanının kilometrekaresi başına yönetmelikte belirlenmiş bir ücret ödenmesi gerekir. Ruhsat sahibi onay almak ve asgari faaliyet zorunluluğunu yerine getirmek şartıyla sahasını başkasına devir edebilir.

Madencilik alanında Yabancı sermaye teşvik tedbirleri alınmaya 21. Yüzyılda da devam edilmektedir. Hatta tek başına yabancı sermayeli ortaklıkların (Çinli ortak olmadan) maden arama ve işletme müracaatları kabul edilmeye başlanmıştır. Yabancılar tarafından Çinli şirketlerin hisse senetlerinin alınması da (orta ve büyük rezervli yataklar için- kanunun yasakladığı madenler hariç) teşvik edilmektedir.

Arama Safhasındaki Hak ve Vecibeler

Maden Arama Ruhsat sahibi veya bir izin sahibi aşağıdaki haklara sahiptir: Ruhsat sahibi ruhsat alanı içerisinde ruhsat müddetince her hangi bir engelleme olmadan arama faaliyeti göstermek, ekonomik bir maden yatağı bulunduğunda öncelikli olarak işletme ruhsatı almak, arama faaliyeti ile ilgili inşaatları ve tesisleri yapmak, bitişik başka ruhsat alanları üzerinden kendi sahasına geçiş sağlamak haklarına sahiptir.

Arama Ruhsat müracaatları tescil edildikten ve “İl Arazi ve Doğal Kaynaklar Bürosu”ndan 3 yıllık bir Arama Ruhsatı alındıktan sonra en az 20 yıl müddetli bir ortaklık anlaşması (Joint-Venture) gereklidir.

Ruhsat sahibinin vecibeleri arasında şunlar da vardır: Belirtilen zamanda arama faaliyetine başlamak, ilgili uygun bir büroya (tescil dairesine) bildirim yapmak, bütün ana mineraller ve refakatçi mineraller için kapsamlı bir arama programı uygulamak, ilgili yönetmelik ve kanunlara uyumlu faaliyet göstermek, arama faaliyet raporlarını vermek gereklidir.

Zorunlu Arama faaliyetleri değer tutarı 1. Yıl için kilometre kare başına 2000 RMB “Remnimbi” (Yuan) (takriben 250 USD); 2. Yıl için 5200 RMB; ondan sonraki her yıl için 10 000 RMB (takriben 1250 USD)’dir.

Çin Halk Cumhuriyetinde Diğer Maden Harç ve Ücretleri

Çin Halk Cumhuriyeti’nde maden haklarının elde edilmesi yöntemini ve ödeme şeklini

devletin belirlediğini belirtmiştik. Maden Hakları kullanım ücreti, maden sahasının bölgesine bağlı olarak **yıllık bazda** ödenir. Miktar kilometre kare başına **1000 RMB (Yuan)**’dır.Bunu hektar başına dolar olarak çevirecek olursak (1 km2 = 100 ha ve bugünkü rayiçle yaklaşık 1 USD = 8 RMB (Yuan) hesabıyla) **125 USD** eder.

Araması ve haritalaması ile rezerv belirleme işleri devlet tarafından yapılmış bir maden sahasına müracaat edecek kimse yıllık kullanım ücreti yanında ilgili saha için yapılmış olan arama masraflarını da ödemek durumundadır. Arama ve haritalama işlerinin değer tespiti **Devlet Konseyi’nin (Hükümetin) Arazi ve Doğal Kaynaklar Bakanlığınca (eski adı Jeoloji ve Maden Yatakları Bakanlığı)** yetkilendirilmiş jeoloji ve maden yataklarında uzman bir kuruluş ile yine Devlet Konseyi’nin Devlet Arazileri İdaresi’nce müştereken yapılır. Bu değerlendirmenin Bakanlık tarafından onaylanması gerekir.

Madenci bir dilekçe ile mahalli il **Halk Hükümetinin Yetkili İdari Organı’na** veya Bakanlığa müracaat ederek hem kullanım ücretinden hem de arama ve haritalama masraflarından muaf tutulmasını veya masrafların indirilmesini isteyebilir. Bakanlık uzman kuruluşu Hükümetin **Maliye Dairesi** ile müştereken alacakları bir kararla madenciye aşağıdaki şartlarda bu ödemelerden muaf tutabilir veya indirim yapabilir:

1. Aranacak maden yatağı hudut bölgelerinde veya uzak yerlerde yahut fakir bölgelerde ise.
2. Aranacak madene devletin acil ihtiyacı varsa yahut stokları yetersiz ise.
3. Doğal afet veya zorunlu bir nedenle büyük madenlerin üretiminde düşme olduysa.
4. Uzman Jeoloji ve Maden Yatakları Dairesi’nce gerekli görülen diğer şartlarda.

Maden Yataklarının Aranması ve Geliştirilmesi İle İlgili Diğer Teşvikler

Devlet Konseyi (hükümet) 2006 yılında <Çin’in Batı Bölgelerinin Kalkınması İçin Önlem ve Politikalar> kararı çerçevesinde yeni bir strateji yayınlamıştır. Bu bölgelerde maden arayıp işleteceklere yıllık maden hakkı kullanım ücreti ve arama masraflarında indirim ve hatta muafiyet tanımayı kabul etmiştir. Şöyle ki:

•Petrol, doğal gaz, kömür damarı gazı, uranyum, zengin demir ve demir alaşımı madenleri (ferroalloys), yüksek kalite manganez, kromit, bakır, leopoldite, platin grubu metaller (PGM), yeraltı suyu veya diğer maden yataklarının aranması ve işletilmesi.

- Büyük ve orta boy teşebbüslerin bıraktıkları Maden Yataklarının yeniden aranması ve işletilmesi.
- Maden Yatağının işletilmesinin ortalama randımanını yükseltecek yöntem ve yeni teknolojilerin uygulanması. (Düşük tenörlü cevherlerin

İşletme Ruhsatı

Maden İşletme Ruhsatı müddeti bulunan madenin rezervinin büyüklüğüne göre belirlenir. Eğer maden projesi çok büyükse maksimum işletme müddeti (30) otuz yıl olarak verilir. Buna paralel olarak rezerv miktarına göre müddet kademeli olarak azalan bir şekilde küçük işletmeler için (10) yıllık müddete kadar iner.

İşletme Ruhsatı kira bedeli kilometrekare başına yıllık 1000 RMB (Yuan)’dir. (Takriben 125 A.B.Dolar kadardır.)

Maden Yatakları Arama ve Tescil Yönetmeliği ekindeki listeye göre büyük rezervler için **Kömür, hidrokarbonlar, asil metaller, baz metallerin çoğu, bir çok non-metalik mineraller, nadir toprak elementleri ve diğer bazı madenler için İşletme Ruhsatı** onayı yetkisi doğrudan “Arazi ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı” uhdesindedir. İşletme Ruhsatı sahibi hükümetin onayı ile maden haklarını tamamen veya kısmen başkasına devir edebilir.

Arama Ruhsat müracaatları tescil edildikten ve “İl Arazi ve Doğal Kaynaklar Bürosu”ndan 3 yıllık bir Arama Ruhsatı alındıktan sonra en az 20 yıl müddetli bir ortaklık anlaşması (Joint-Venture) gereklidir.

zenginleştirilmesi, izabesi ve rafinasyonu zor maden yataklarının çalıştırılması, terkedilmiş eski madenlerin yeniden işletilmesi bunlara dâhildir.)

- İlgili devlet kurum ve otoritelerince bildirilen diğer durumlarda

İlk yıl maden arama ruhsatı ücreti hiç alınmaz. İkinci ve Üçüncü yıllarda % 50 indirim yapılır. Dördüncü yıldan yedinci yıla kadar % 25 indirim yapılır.

İşletme safhasında fiili yatırımın ilk yılı kullanım ücreti alınmaz. İkinci ve üçüncü yıllarda % 50 indirim yapılır. Dördüncüden yedinci yıla kadar % 25 indirim yapılır. Madenin bitiminde kapanma yılında da yıllık kullanım ücreti alınmaz. Yabancı yatırım girişimcileri için de bu indirimler geçerlidir.

İşletme Ruhsatı Döneminde Hak ve Vecibeler

Bir kez İşletme Ruhsatı alındıktan sonra ruhsat sahibinin şu hakları vardır:

Ruhsat müddetince işletme faaliyetini yürütmek, elde edilen ürünü satmak, (bunun istisnası devlet konseyince “hükümetçe” belirlenen bazı minerallerin maden bölgelerinde topluca işleme tabi tutulması amacıyla kurulan tesislere toplu alımlardır.)

İşletme Ruhsatı sahibinin faaliyet raporu vermek zorunluluğu vardır. Ayrıca devlet makamlarının madeni her zaman kontrol yetkisini kabul etmiş sayılır. İşletme Ruhsatı müracaatı sırasında madenin hazırlık ve arazi kullanımı ile paralel olarak programlanmış Çevre Etki Düzenlemesi planı vermesi gerekir.

Ruhsat sahibinin vecibeleri arasında şunlar da vardır: Belirtilen zamanda arama faaliyetine başlamak, ilgili uygun bir büroya (tescil dairesine) bildirim yapmak, bütün ana mineraller ve refakatçi mineraller için kapsamlı bir arama programı uygulamak, ilgili yönetmelik ve kanunlara uyumlu faaliyet göstermek, arama faaliyet raporlarını vermek gereklidir.

Zorunlu Arama faaliyetleri değer tutarı 1. Yıl için kilometre kare başına 2000 RMB “Remnimbi” (Yuan) (takriben 250 USD); 2. Yıl için 5200 RMB; ondan sonraki her yıl için 10 000 RMB (takriben 1250 USD)’dir.

Madenin işletilmesi sırasında madenci kuruluşun, makul bir plan içerisinde gelişmeyi sağlayıcı, randımanlı bir işletme metodu ile uygun bir cevher hazırlama yöntemi uygulaması istenir. Parajenez olarak birlikte bulunan minerallerin de kazanılması zorunludur. Kanun atıkta kalan ve o gün için ekonomik değerlendirilmesi mümkün olmayan minerallerin ilerde kazanılmasını sağlayacak şekilde atıkların muhafazası hakkında madde içermektedir.

1998 de hükümet mevzuattaki tadilatı tamamlamak için üç yönetmelik yayınlamıştır. Bunlar:

- Maden Arama Tescil Yönetmeliği,
- Maden Arama Yönetmeliği,
- Maden Arama Ruhsatı ve İşletme Ruhsatı Devir Yönetmeliği

Madenlerin Kapatılması

Eğer bir maden kapatılacaksa nedenleri ve faaliyetlerle ilgili bir rapor verilir. Raporda uygulanan reklamasyon, çevre koruma, düzenleme hakkında ve uygulanan kontroller hakkında bilgilerle yetkili kuruluşların ilgili yönetmeliklere göre kapatma konusundaki onayı istenir.

Çevre Koruma önlemlerinin uygulanması sıkı bir şekilde izlenmekte ve arazi kullanımının bilhassa tarım arazilerinin ekonomize edilmesi ve tekrar kazanılması önlemlerinin alınması gerekmektedir.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Getirdikleri ve Madencilik

CENGİZ GÖZTEPE
Maden Mühendisi
İş Güvenliği Uzmanı (A)

1. Giriş

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30 Haziran 2012 günü Resmî Gazete’de yayınlanmıştır. Yapılan düzenlemeye göre bir kısım maddeleri yayımı tarihinde, ağırlıklı bölümü yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra (30 Aralık 2012), 50 kişiden az çalışanı bulunan çok tehlikeli ve tehlikeli işyerlerinde 30 Haziran 2013 ve 50 kişiden az çalışanı bulunan az tehlikeli işyerleri ile kamu kuruluşlarında ise 30 Haziran 2014 tarihinde yürürlüğe girecektir. (md.38)

2. Kanun Kapsamında Getirilenler

2.1. Kapsam

“Bir mesleğin icrası sırasında işten kaynaklanan ve herhangi bir ayrıma tabi tutulmadan risklere karşı çalışanların tamamının sağlığının ve güvenliğinin sağlanması”nın gerekliliği göz önünde tutularak tüm çalışanları kapsama alan, “kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişi” tanımlamasıyla “işçi” yerine “çalışan” (md.3) kavramı İSG Mevzuatına dâhil edilmiştir.

2.2. Çalışan, Çalışan Temsilcisi, Destek Elemanı

4857 sayılı Kanun’da “işçi”, 5510 sayılı Kanunda “sigortalı” temel kavramlar olarak yer alırken, 6331 sayılı kanunda “kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişi” (md.3) tanımıyla Çalışan temel kavram olarak yer almaktadır.

“İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmaları izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışan” (md.3) Çalışan Temsilcisi olarak tanımlanmıştır.

Çalışan sayısına bağlı olarak temsilci seçilmesi (2-50 kişi 1 temsilci, 51-100 kişi 2 temsilci, 101-500 kişi 3 temsilci, 500-1000 kişi 4 temsilci, 1001-2000 kişi 5 temsilci ve 2000 kişiden fazla 6 temsilci) ve temsilcilerin kendi aralarında bir baş temsilci seçmeleri esas benimsenmiştir. (md.20). “Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi” (md.3) Destek Elemanı

olarak tanımlanmıştır.

2.3. Risk Değerlendirmesi

İş sağlığı ve güvenliği mevzuatımız iki ayaklı bir yapı olarak tanımlanabilir: çoğulcu yaklaşım ve koruyucu-önleyici olma.

Çoğulcu yaklaşım, adına işyeri demokrasisi de denilen, çalışanların özellikle iş sağlığı ve güvenliği alanında söz haklarının bulunmasıdır, kararlara katılımıdır.

Koruyucu-önleyici olma ise, çalışanların kazaya maruz kalmadan olabildiğini görmek, meslek hastalığı oluşmadan oluşabilirliğini görmek olarak tanımlanabilir.

Bu çerçevede bazı kavramlar ilk defa kanun kapsamında tanımlanmıştır. Bunlardan;

“İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen özre uğratan olay” İş Kazası; “mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalık” Meslek Hastalığı; “işyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümü” Önleme; “işyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyeli” “Tehlike; “tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimali” Risk; “işyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmalar” Risk Değerlendirmesi olarak tanımlanmıştır.

İş kazası ve meslek hastalığı; 5510 sayılı Kanunda “nelerin iş kazası ya da meslek hastalığı olduğu”nun ortaya konulduğu metinlerin kısa bir özeti olarak verilmiştir. Ayrıca; “risk değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır.” (Md.10/1) ifadesiyle risk değerlendirmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar ve Risklerden Korunma İlkeleri (Md.5) başlığı altında “risk önleme hiyerarşisi” ayrıntılı olarak verilmiştir.

Risk değerlendirmesinin yapılmasını ve etkinliğini sağlamak bakımından ise;

6311 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nda ise;

İşveren genel yükümlülükleri çerçevesinde “risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır” (md.4/1-c) ve “işveren, iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür.” (md.10/1) şeklinde çok belirgin ifadelerle yükümlülük ifade edilmiştir.

4857 sayılı Kanunun “77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 95, 105 ve geçici 2 nci” (37/ç) maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bu işlemler, kanunun yayımı tarihinde “ 31, 33, 34, 35, 36 ve 38 inci maddeleri ile geçici 4, geçici 5, geçici 6, geçici 7 ve geçici 8 inci maddeleri” (38/b) ve diğer maddeler ise “yayımlarından itibaren altı ay sonra“ (38/c) yürürlüğe girecektir.

“Risk değerlendirmesi yapmayan veya yaptırmayan işverene üçbin Türk Lirası, aykırılığın devam ettiği her ay için dörtbinbeşyüz Türk Lirası” (Md.26/ç) idari para cezasının verileceği ve "çok tehlikeli sınıfta yer alan maden, metal ve yapı işleri ile tehlikeli kimyasallarla çalışılan işlerin yapıldığı veya büyük endüstriyel kazaların olabileceği işyerlerinde, risk değerlendirmesi yapılmamış olması durumunda” (Md.25/1) işin durdurulacağı hükümleri yer almaktadır.

2.4. Talimatlar

4857 sayılı Kanunun “77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 95, 105 ve geçici 2 nci” (37/ç) maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bu işlemler, kanunun yayımı tarihinde “ 31, 33, 34, 35, 36 ve 38 inci maddeleri ile geçici 4, geçici 5, geçici 6, geçici 7 ve geçici 8 inci maddeleri” (38/b) ve diğer maddeler ise “yayımlarından itibaren altı ay sonra“ (38/c) yürürlüğe girecektir.

4857 sayılı İş Kanunu’nun Geçici 2. Maddesinde yapılan düzenlemeyle bugüne kadar hayatini devam ettiren, “1475 sayılı Kanuna” dayanılarak yayınlanan “tüzük ve yönetmelikler”in yürürlüğü konusu 30 Aralık 2012 tarihi itibarıyla sona erecektir.

2.5. İş Sağlığı ve Güvenliğinin Koordinasyonu

İşverenlerin “aynı çalışma alanını paylaşması durumunda” iş birliği, mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulması çalışmalarını koordinasyon ve birbirlerini ve çalışan temsilcilerini bilgilendirme yükümlülüğü getirilmiştir. (Md.23/1) “Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya siteleri gibi yerlerde” iş sağlığı ve

güvenliğinin koordinasyonun “yönetim tarafından sağlanması”, “iş sağlığı ve güvenliği yönünden diğer işyerlerini etkileyecek tehlikeler hususunda gerekli tedbirleri almaları için işverenleri” uyarma ve “bu uyarılara uymayan işverenlerin Bakanlığa bildirilmesi” görevi bulunmaktadır (23/2)

2.6. Mesleki Eğitim ve Sağlık Raporu

Kanun kapsamında yapılan düzenlemeyle;

Çalışanların Eğitimi başlığıyla yer alan 17/3 maddesinde “mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler çalıştırılmaz.” ve Sağlık Gözetimi başlığıyla yer alan 15/2 maddesinde “tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.” ibareleriyle, tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde, “mesleki yeterlilik belgesi” ve yapacakları işe uygun olduklarını belirten “sağlık raporu” olmadan işe başlatılmayacakları ve bu yükümlülükleri yerine getirmeyen işverenler için her bir konuda ve her çalışan için biner Türk Lirası idari para cezası verileceği (Md. 26/1-f,ğ) belirtilmiştir.

2.7. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirimi ve Raporlama

İşverene; “bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının” kaydını tutma, “rapor düzenleme” “işyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek” rapor

düzenleme yükümlülüğü getirmektedir. (Md.14/1) İş kazalarının “kazadan sonraki” ve meslek hastalıklarının ise “öğrendiği tarihten itibaren” üç iş günü içinde Sosyal Güvenlik Kurumu’na bildirilmesi gerekmektedir. (Md.14/2)

2.8. İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimine Diğer Sağlık Personeli

6331 sayılı Kanun’da “çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir.” (Md.6/1-a) ibaresiyle Diğer Sağlık Personeli’nde İSGB’de istihdamı zorunlu hale getirilmiştir. Ancak, “Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde, diğer sağlık personeli görevlendirilmesi” (Md.6/3) zorunluluğu kaldırılmıştır.

6331 sayılı Kanun’da yapılan düzenlemeyle “diğer sağlık personeli” kapsamında görev yapacakların “hemşirelik mesleğini icra etmeye yetkili, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş işyeri hemşireliği belgesine sahip hemşire/sağlık memuru” “İşyeri Hemşiresi” olarak tanımlanmıştır. Bu doğrultuda, İSGB’de görevlendirilecek “diğer sağlık personeli”nin “İşyeri Hemşiresi” olması gerekmektedir.

2.9. Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi veya Güvenlik Raporu

“Büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerleri için, işyerlerinin büyüklüğüne göre büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporu” hazırlamaları (md.29/1) ve “güvenlik raporlarının içerik ve yeterlilikleri Bakanlıkça incelenmesini müteakip” (md.29/2) işletmeye açabilecekleri Kanun kapsamında düzenlenmiştir.

2.10. İş Durdurma

6331 sayılı Kanunda “üç iş müfettişinden oluşan heyet”, “iş müfettişinin tespiti üzerine gerekli incelemeleri yaparak, tespit tarihinden itibaren iki gün içerisinde işin durdurulmasına” karar verebileceği belirtilmektedir. Acil müdahale gereken durumlarda ise “tespiti yapan iş müfettişi, heyet tarafından karar alınıncaya kadar geçerli olmak kaydıyla” işi durdurabilecektir.

(md.25/2) işyeri kapatma kararının, “ilgili mülki idare amirine ve Çalışma ve İş Kurumu il müdürlüğüne bir gün içinde gönderilmesi” ve kapatmanın ise “mülki idare amiri tarafından yirmi dört saat içinde” yerine getirilmesi şeklinde düzenlenmiştir. “Acil müdahale” gereken hususlarda ise iş durdurma kararının “mülki idare amiri tarafından aynı gün” (md.25/3) yerine getirilmesi uygulamanın hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesine neden olmaktadır.

2.11. Kontrol, Ölçüm ve Araştırma

İşyerlerinde, , “iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların” (Md.10) yeterlilik verilmiş firmalarca yapılması gerekmektedir.

2.12. İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Desteklenmesi

İşyerlerinden, “kamu kurum ve kuruluşları hariç” olmak üzere “ondan az çalışanı bulunanlardan, çok tehlikeli ve tehlikeli sınıfta yer alan” ların ve Bakanlar Kurulunca karar verilmesi halinde “ondan az çalışanı bulunan az tehlikeli sınıfta yer alan”ların da faydalanacağı “iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla desteklenmesi” ve bu desteklerin çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi Kanun kapsamında yer almaktadır.

2.13. Yaptırımlar

4857 sayılı İş Kanunu ile kıyaslandığında bir hayli yüksektir.

3. Bugünkü Durum

Kanunun uygulanması açısından hayatı önem taşıyan ikincil mevzuat konusunda; ilk yayın 26 Aralık 2012’de yapıldı. İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği yayımlandı. Bundan üç gün sonra ise 29 Aralık 2012 tarihinde üç yönetmelik (İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği, İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği), 18 Ocak 2013 tarihinde

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik, 25 Ocak 2013 tarihinde ise Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik ve 5 Şubat 2013’de Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi Yönetmeliği yayımlanarak yürürlüğe girdi. Ancak, yayımlanmış yönetmeliklerde ilk değişiklik, 31 Ocak 2013 tarihinde İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik’de yapıldı.

Konuyla ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı; televizyonda yaptığı bir söyleşide; işverenlerin, “özellikle A sınıfı uzman bulunamaması, bulunsa bile fahiş fiyatların oluştuğunu” belirterek tedbir alınmasını istedikleri, bu doğrultuda düzenleme yapılacağını ve en kısa zamanda eksikliğin giderileceğini belirtti.

Bu söyleşiden birkaç gün sonra, yönetmeliği yapılan Geçici Madde ilavesiyle “üç yıllık mesleki tecrübe ve (C) veya (B) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip iş güvenliği uzmanları; sektörel düzenleme kapsamında kendi meslek dallarına uygun işlerin yapıldığı işyeriyle sınırlı olmak üzere, bütün tehlike sınıflarındaki işyerlerinde” görevlendirilebilecekleri ve uygulamanın 31 Mart 2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe gireceği belirtildi.

Kanun’un İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları başlıklı 8. maddesinde “İş güvenliği uzmanlarının görev alabilmeleri için; çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde en az (B) sınıfı, az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise en az (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine” sahip olmalarını şart koşmuştur.

4. Ve Madencilğe Yansımalar

Madencilik açısından da özel önemi olan risk değerlendirmesi, Sağlık ve Güvenlik Dokümanı’nın olmazsa olmaz bir parçasıdır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü internet sitesinde risk değerlendirmesi ile ilgili olarak yayınlanan açıklamada “..... işyerlerine, yapılacak risk değerlendirmelerine yol

gösterecek ve bu değerlendirmenin işverenlerin kendileri tarafından yapılması konusunda yol gösterecek kontrol listeleri ..... “ hazırlandığı belirtilmektedir. Bu durumu birkaç açıdan değerlendirmek mümkündür:

-Risk değerlendirmesinin; tüm çalışanlarca anlaşılmasını sağlayacak, basitleştirilmiş “kontrol listeleri/soru listeleri” haline getirilmesidir.

-Akşamdan sabaha verilen bir kararla 31 Ocak tarihinde yapılan yönetmelik değişikliği sonrasında, 10000-15000 İş Güvenliği Uzmanı C sertifika sorumluluğundan A sertifika sorumluluğuna yükseltildi.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri, madencilik için hayatı önem arz etmektedir. Bu hizmetlerin; tecrübe, bilgi, birikimle yoğrulmuş olanı, sektördeki iş kazaları ve meslek hastalıklarını önleme açısından önemlidir. Aklın egemen olmadığı, popülist yaklaşımlarla alınan kararlar, geçmişte örnekleri gösterilebilecek uygulamalarla ülkemiz ve madencilüğümüz için olumsuz sonuçlar doğmasına yol açmıştır.

Örneğin, 1978 yılında 76 000 kişinin 45 günlük eğitimle öğretmen yapılmasının ülkemiz açısından, 2004 yılında Maden Kanunu’nda yapılan değişiklikle 5 günde Teknik Nezaretçi yapılanların sektörümüz açısından olumlu uygulamalar olduğunu söylemek mümkün değildir. Ve bunun bir benzeri, bugün, iş sağlığı ve güvenliği alanında 15 günde 10000-15000 kişinin A sınıfı İş Güvenliği Uzmanı olarak “atanma”sidir.

Sektöre yönelik düzenleme olarak; ihtiyaç duyulan A sınıfı İş Güvenliği Uzmanı ihtiyacının karşılanması için, 2005 ve 2006 yıllarındaki uygulamalar örnek alınabilirdi.

Ülkemizde, gerekli bilgi birikimi ve tecrübeye sahip çok sayıda maden mühendisi bulunmaktadır. Bunlardan; iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve sınavı sonrasında başarılı olanlardan, fiili çalışma yılı (işletmecilik, teknik nezaret, daimi nezaret) 10 yıl ve üzerinde olanlara B, 15 yıl ve üzerinde olanlara ise A sınıfı İş Güvenliği Uzmanı sertifikası verilebilirdi.

*Sanata ilham veren:
Mermer*

Claros Grey

*Doğduğu topraklardan
dünyaya açılıyor...*

Ankara Merkez Ofis
İlkbahar Mahallesi 621. Sokak No:8
06450 Çankaya / Ankara / Türkiye
T: +90 312 49197 80 - M: +90 533 762 29 06
F: +90 312 49197 81

İstanbul Ofis
Sümer Korusu Postacı Halli Sokak No:4/1
34450 Sarıyer / Tarabya / İstanbul / Türkiye
T: +90 212 363 82 00 - F: +90 212 262 26 06

sales@teknomarmaden.com

www.teknomarmaden.com

200 Ton Yeni Altın Rezervi Bulundu

Rusya'nın Sibirya bölgesi Yakutya Cumhuriyeti'nde 200 ton kapasitesi olan yeni bir altın madeni bulunduğu açıklandı.

Aldan rezerv bölgesi Gora Rudnaya'da belirlenen madenin üretimi ile ilgili gerekli kayıt işlemlerinin Federal Ajans tarafından yapıldığı kaydedildi. Rusya Altın İşkolu Birliği Başkanı Sergey Kaşuba bu büyük birikim hakkında Devlet Başkanı Putin'i bilgilendirdikten sonra basına yaptığı açıklamada, Altın üretimine büyük önem verdiklerini belirterek, Rusya'nın bu tür özel kaynakları koşulsuz olarak kendisinin işlettiğine vurgu yaparak, 2012'de ülkenin altın üretiminin yüzde 7 civarında artarak 226 tona ulaştığını söyledi.

Rusya Altın İşkolu Birliği Başkanı Sergey Kaşuba, Rusya'nın ulusal altın üretici şirketlerinden Polyus Altın

İşletgesi'nin projelerine göre 2013 yılında yüzde 5'lik üretim artışı öngördüğünü söyledi. Kuşaba: Rusya'nın Sibirya bölgesi altın ve yakut türevlerini barındıran bir maden sahası durumundadır" dedi.

Altın üretimi açısından Çin 403 tonla dünyada ilk sırada yer alıyor. Rusya yıllık bazda 226 ton ile Avustralya ve ABD'den sonra dördüncü. Tüketim bakımından ise;760 ton ile Hindistan ilk sırada yer alıyor.

Kaynak: www.minigprice.com. / 26 şubat 2013

Nijer'deki Uranyum Madeni Fransa'nın Koruması Altında

Nijer'de hükümet ülkenin en büyük uranyum madeninde güvenliği Fransız askerlerinin üstlendiğini açıkladı.

Nijer Devlet Başkanı Mahamadou Issoufou, Fransız basınına yaptığı açıklamada, Cezayir'de geçtiğimiz haftalarda yaşanan rehine krizinin ardından Arlit madeninde de güvenlik önlemlerinin artırıldığını söyledi.

Fransız şirketi Areva, Nijer'deki madencilik sektöründe önemli bir rol oynuyor.

Nijer, dünya uranyum üretiminde beşinci sırada bulunuyor. İslamcı militanlar, üç yıl önce Arlit madeninden beş Fransız işçiyi kaçırmışlardı.

Madencilikten dördünün, diğer üç Fransız rehineyle birlikte Mali'nin kuzeyinde rehine tutuldukları sanılıyor.

Bölge Fransız askerleri ile El Kaide bağlantılı militan gruplar arasında şiddetli çatışmalara sahne oluyor.

Nijer Cumhurbaşkanı Issoufou TV5 Kanalı'nın "uranyum madeninin Fransız özel kuvvetleri tarafından korunup korunmadığını teyit edebilir misiniz?" sorusuna "Kesinlikle teyit edebilirim. Cezayir'de olanların ışığında, risk almayıp madenlerin korunmasını güçlendirmeye karar verdik" dedi.

Fransız haber ajansı AFP maden alanında onlarca Fransız özel kuvvetler görevlisinin bulunduğunu duyurdu. Areva, uranyumun çoğunu Arlit ve Imouraren'deki madenlerden elde ediyor.

Geçen ay Cezayir'in Ayn Ennas bölgesindeki gaz tesislerinde İslamcı militanların giriştiği rehine alma eyleminde 37 yabancı işçi öldürülmüştü.

Kaynak: www.bbc.co.uk / 4 Şubat 2013

CEVHER KONSANTRELERİ
VE MADEN ATIKLARI
İÇİN ÜRETİLMİŞ FİLTRE PRESLER

REMAS

- Bilyalı ve Çubuklu Değirmenler
- Kuru ve Yaş Öğütme Sistemleri
- Kurutucular
- Seperatörler
- Özel Üretim Dişliler
- Hareket Aktarma Elemanları
- Özel Üretim Redüktörler

ERKOM®

Merkez: Alınteri Bulvarı 17. Cad. No: 29/E
06370 Ostim - Ankara / TÜRKİYE
Tel : +90 (312) 354 93 00 • Fax: +90 (312) 354 93 10

Istanbul Şube: TEM Yanyolu, Çetin Caddesi Hüsrev Sokak, No: 6/1
34775 Y.Dudullu Ümraniye - İstanbul / TÜRKİYE
Tel : +90 (216) 526 18 18 • Fax: +90 (216) 526 54 54

Trabzon Şube: Sanayi Mahallesi Anadolu Bulvarı No:6/1
61100 Değirmendere - Trabzon / TÜRKİYE
Tel : +90 (462) 325 14 24 • Fax: +90 (462) 325 14 25

REMAS REDÜKTÖR VE MAKİNA SANAYİ A.Ş.

Tepeören Köyü 34959 Tuzla / İstanbul - TÜRKİYE
Tel : +90 (216) 304 13 60 (Pbx)
Fax : +90 (216) 304 13 68

www.remas.com.tr
remas@remas.com.tr

Susurluk Sultançayır “Pandermit” Madeni Anıları

MELİH TURHAN

Maden Yüksek Mühendisi

Susurluk Sultançayır Madeni’ne Bandırma – Balıkesir Karayolundan Susurluk’un 5 kilometre kadar güneyinden doğuya ayrılan bir kilometrelik köy yolu ile gidilir. Babaköy ve Yıldız köyüne giden yol. Zaten otomobil veya otobüsle Susurluk’tan Balıkesir yönüne giderken bahsettiğimiz yol kavşağı civarına geldiğinizde sola bakarsanız pek te uzak olmayan yassı tepelerin yamaçlarında ve sırtlarda ondokuzuncu yüzyıl ortalarından (1865’ten beri) 1960 yılı sonuna kadar madenden çıkarılmış pasa ve atıkların muazzam yığınlarını görürsünüz. Tarih olarak aşağı yukarı birbuçuk asır önce üretime başlanmış ve 90 küsur yıl kadar işletilmiş bir madenin pasaları. Tabii bu üretim süresi içinde I. ve II. Dünya Savaşı veya başka nedenlerle üretimde aksamalar olmuştur.

Bu maden “Pandermit” minerali olarak Türkiye’nin ve dünyanın ilk ve tek madenidir. Bu bakımdan önemlidir. “Pandermit” mineral isminin de madenin Bandırma limanından yüklenerek ihraç edilmesi nedeniyle yabancıların Bandırma’ya verdiği (Panderma) isminden dönüştüğü pek çok kimse tarafından bilinen bir husustur. Bu mineralin bir diğer ismi de “Priceite” (praysit)’tir. Bazen Borat minerallerine yanlış olarak “Borasit” (bilhassa eskiden) veya “Boraks”ta denmektedir. Hâlbuki “Borasit” magnezyumlu bir borat mineralinin adıdır Borkas’ın da Sodyumlu bir borat olduğu gibi. Bu yanlış kelime 6309 sayılı Maden Kanunu’nda da vardı. Sonradan düzeltildi.

Benim Susurluk madenine ilk ziyaretim 1961 yılı yaz aylarında idi. Yani 52 yıl evvel. Türk Boraks Madencilik A. Ş.’ne yeni girmiştim. Önceleri Yüksek Maden Mühendisi Falih Ergunalp yönetimindeki Bursa Bürosuna bağlı olarak çalışıyorduk. Türk Boraks M. A. Ş.’nin merkezi İstanbul’da idi. Bu şirket “Borax Consolidated Ltd.” adlı merkezi Londra’da olan İngiliz şirketinin bir yan kuruluşu idi. Susurluk madeninin de sahibi bu firma idi.

Türk Boraks, 1954 yılında çıkarılan 6309 sayılı Maden Kanunu ve 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu’ndan sonra 1955 yılında Türkiye’de “Bortuzu” (Borat Mineralleri) aramak amacıyla kurulmuştur. Sermayedarlar arasında BCL ana yatırımcı olsa da o zamanki Garanti Bankasından Genel Müdür Cabir Selek ve Avukat Ferzan Aras gibi Türkler de vardı. Türk kanunlarına göre kurulmuş olduğu için Türkiye’de maden hakları alabiliyordu.

Burada şunu belirtmekte yarar görüyorum: İnternetteki Web sayfalarında bazı yazılarda bu safhada BCL yokmuş gibi Türk Boraks’ın sahibi U.S. Borax’mış gibi gösteriliyor. Ama BCL Türkiye’de US Borax’tan önce vardı. Evet, 1899 da kurulmuş olan BCL 1956 yılında Borax (Holdings) Ltd. adını almıştır. Aynı yıl U.S. Borax ile birleşmiş ve “United States Borax and Chemical Corporation” adını almıştır. Aslında U.S. Borax’ ta ilk kuruluş olarak iki ayrı şirket idi. Biri “Pacific Coast Borax Company” diğeri ise “United States Potash Co.” adını taşıyordu. Hatta daha sonra U.S. Borax and Chemical Corporation, dünyaca ünlü “Rio Tinto Zinc.”

şirketi tarafından satın alınmıştır. “RTZ Borax Group “ adıyla firmanın son sahibidir. Aşağıda “Madenin Bulunuş Hikâyesi ve Tarihçe” bölümünde biraz daha detaylı bilgi verilmiştir. Ama konumuz bu değil.

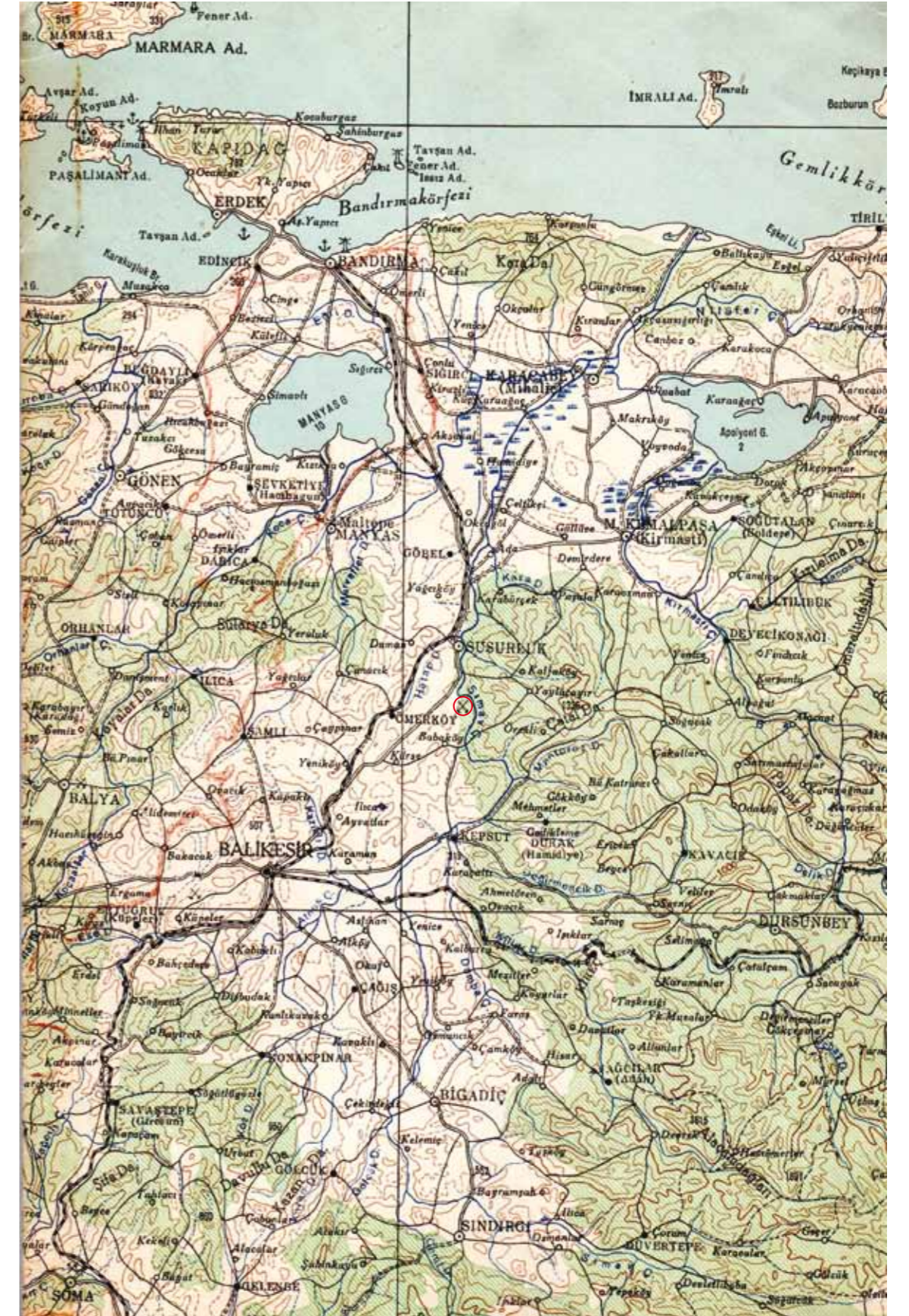
Biz tekrar Susurluk madenine gelelim. Maden Yatağı ve Madenin kısa tarihçesi hakkındaki bilgileri kısaca şöyle özetleyelim:

Uzun yıllar Avrupa’nın Bor ihtiyacını karşılayan bu madende rezervlerin tükenmesi veya işletilemeyecek kadar tenör düşmesi ve maliyetlerin çok artması nedeniyle 1955 yılında üretim durmuştu. Ama Susurluk Maden şantiyesi tamamıyla kapanmamıştı. Biz orayı bir nevi lojistik destek merkezi olarak kullanıyorduk.

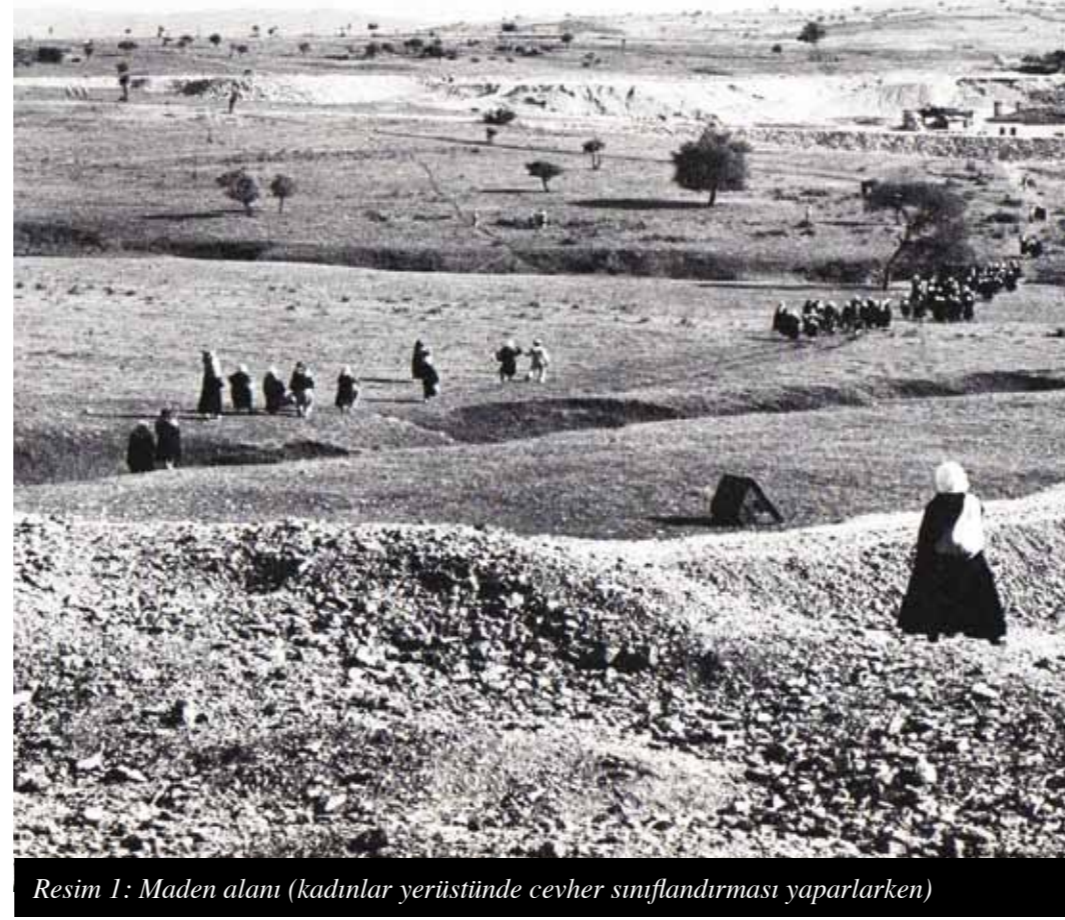
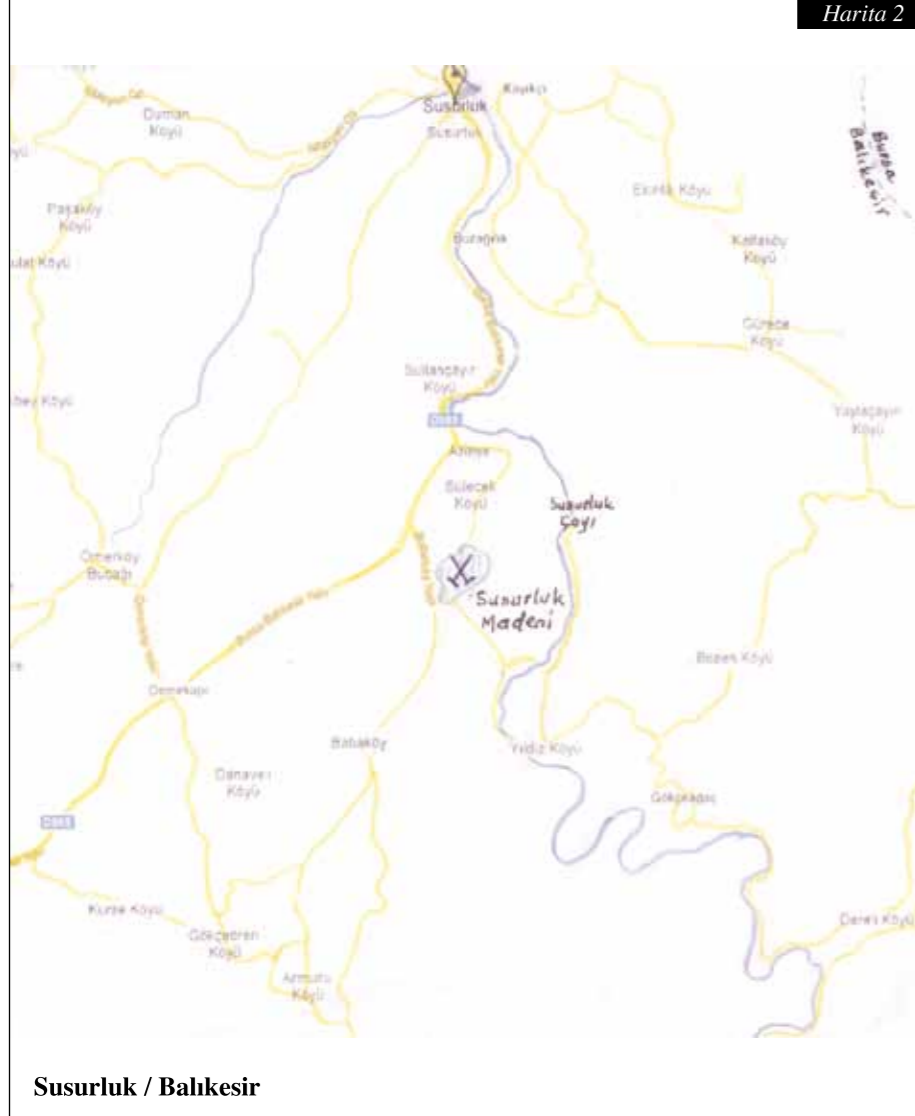
Kuzey-Batı Anadolu’da yaptığımız Bor mineralleri aramalarında zaman zaman o şantiyede kaldık. Çünkü Büro binası, misafirhane, yemekhane, ambar binaları, kimya laboratuvarı henüz duruyordu. Şantiyede hem bekçilik hem de binaların ve araçların bakımı için belli bir güvenlikçi, hizmetli, aşçı ve şoför kadrosu tutuluyordu. Bunların başında da müdür olarak yaşlı ama saygın bir kişi olan Maden Y. Mühendisi Sadi Onat bulunuyordu. Aramalarda kullandığımız Landrover marka arazi araçları, sondaj ekipmanları, sondajlar için makine ve teçhizatı taşıyan kamyonlar (Douglas marka arazi vitesli 4x4 çekerli 5 tonluk taşıtlar), sondaj suyunu taşıyan tankerler hep bu şantiyeden alınmışlardı. Eskişehir ilinde Seyitgazi-Kırka Bor yataklarının bulunuşunda kullanılan makina, taşıt ve gereçler önceleri bu madene kayıtlı idi. Taşıtlar da hepsi Balıkesir plakalı idi. Kırka – Sarıkaya’da açmış olduğumuz 60 metre derinliğindeki bir kuyunun kulesinin ağaç direkleri de bu madendeki kuyudan sökülmüştür. Bu direkler özel boyutları olan meşe kerestesi idi. (37.sayımızda -Mart 2011- bu konuda bilgiler var.)

Susurluk madeninde yetişmiş elemanlardan uzun süre yararlandık. Yeni kurulan arama şantiyelerinde vaktiyle İngiltere’den getirilmiş olan seyyar ahşap barakaları da çok kullandık. Bunları yeni yerlerine monte etmek çok kolay ve çabuk oluyordu. Bize zaman kazandırıyor.

Susurluk Pandermit oluşumu coğrafi olarak kabaca kuzeyde Aziziye köyü üçgenin tepesi olmak üzere Aziziye köyü, Babaköy, Yıldız köylerinin belirlediği üçgen alanı içindedir. (Harita: 1 ve Harita: 2)

Harita 2

Resim 1: Maden alanı (kadınlar yerüstünde cevher sınıflandırması yaparlarken)

Kuyulardan çıkarılan cevher yerüstünde triyaja tabi tutulmuş, mümkün olduğunca killerinden arındırılmıştır. Bu işte üstteki resimde de görüldüğü gibi çoklukla kadın işçiler çalıştırılmıştır.

Resim 2: Pandermit cevheri Sultan T Mevkii'nden ayrılırken (1890)

Temizlenen cevher çuvalara doldurularak önceleri deve kervanları ile taşınmıştır. Tabii o tarihlere (1911 den önce İzmir – Bandırma demiryolu hattı yok.) Üstteki resimde de böyle bir deve kervanını harekete hazır halde görüyoruz.

Bu madende bizim Türk Boraks olarak yaptığımız faaliyet çıkarılmış olan pasaların (ki bunların önemli bir kısmı % 20 ye yakın B2O3 içeriyordu ve toplam takriben 1 000 000 ton kadardı) yeniden değerlendirilmesinin mümkün olup olmadığının araştırılması ve bu amaçla bazı numuneler alınması, zenginleştirme deneyleri ve analizlerdir. Maden Dairesinin isteği ile terk edilmiş olan 90 metre derinliğindeki bir üretim kuyusunun (güvenlik açısından) doldurulması da son işlerimizdendir. Bu iş için gerekli ekibi benim sorumluluğumdaki Kırka Bölgesi arama grubundan ehliyetli kişileri seçerek gönderdim.

Susurluk madeni hakkında bildiklerimizi ve öğrendiklerimizi buraya kaydetmekte yarar görüyoruz. Türkiye'nin Bor tarihi Susurluk Sultançayır Pandermit Madeni'nin bulunuşu ile başlamaktadır.

Birçok şeyi ve madene ait bilgileri gerek şantiyede kaldığımız sürede orada yaptığımız gözlemlerden, o zamanlar veya daha önce çalışmış olanlarla yapılmış olan görüşmelerden, eskiden beri madende bulunmuş olan Türk Boraks'ta da çalışan

personelimizden, gerekse şantiyede mevcut bazı kayıtlardan yahut sonradan bu maden hakkında yapılan etüt, inceleme ve araştırma yazıları ve makalelerden (toplayabildiğim kadarıyla) elde ettim.

Bu kaynaklardan önemli olanlarının bazılarını burada açıklayayım. Birincisi "Sektör Maden" Dergisinin 2012 yılında yayınlanan 45. Sayısında Maden Y. Mühendisi Dündar Ergunalp'ın hazırladığı "Okunası Kitaplar" sayfasında tavsiye edilen N.J. Travis ve E.J. Cocks tarafından yazılmış olan "The Tincal Trail – A History of Borax" adlı kitaptır.

1984 yılında basılmıştır. Dünya Bor Madenleri ve Bor tarihçesi hakkında önemli detaylı bilgiler yanında Susurluk madeni ve tarihi gelişmeler hakkında da bilgiler içermektedir. Kitabın aktardığı olaylar 1980 yılında son bulmaktadır. Yazarlardan Norman J. Travis'i şahsen tanımak fırsatını buldum. Kendisi 1960'lı yıllarda BCL'in hem "Chairman"ı yani Yönetim Kurulu Başkanı hem de Genel Müdürü idi. Sonrada US Borax'ta da başkanlık yapmıştır. Bir Türkiye ziyareti sırasında tanışmıştık.

Maden Yatağı ve Cevherleşme

Bir Kalsiyum Borat olan Pandermit minerali (kimyasal formülü: $4CaO \cdot 5B_2O_3 \cdot 7H_2O$ olup % 46,49 B2O3 içerir) borat madenlerinin genel jeolojik yapısına uygun olarak alt ve üst kalkerler arasında oluşmuş (bunlara tavan ve taban kalkerleri de denebilir) genellikle yatay veya yataya çok yakın eğimli, gri yeşil kil tabakaları içinde 1,50 – 2,00 metre kalınlıktaki zonlarda tespih tanesi gibi sıralar oluşturan nodüller şeklindedir. Nodüllerin çapı 2-3 cm'den 100 cm ye kadar değişebilir. Cevherli zon bazı yerlerde 15 m'ye kadar kalınlık gösterebilir. Pandermit'le birlikte aksesuar olarak yer yer yine bir kalsiyum borat olan "Havlit" minerali (kimyasal formülü: $4CaO \cdot 5B_2O_3 \cdot 2SiO_2 \cdot 5H_2O$)'de bulunur. Her iki mineral beyaz renklidir. Aralarındaki fark Havlit'in Silis içeriği dolayısıyla tenörünün (% 40,69 B2O3) düşük olması ve sertlik farkıdır. (Pandermit S: 3-3,5 ve Havlit S: 2,5-3 tür.)

Cevherli zonların üstünde ve altında yani tavan ve tabanında Gips ("alçı taşı" kimyasal formülü: $CaSO_4 \cdot 2H_2O$) tabakaları vardır. Bunların mostra verdikleri yerlerde alçı taşı ocağı (açık ocak) olarak işletildiği görülmektedir.

Susurluk Pandermit oluşumu coğrafi olarak kabaca kuzeyde Aziziye köyü üçgenin tepesi olmak üzere Aziziye köyü, Babaköy, Yıldız köylerinin belirlediği üçgen alanı içindedir. (Harita: 1 ve Harita: 2)

Türkiye'de sonradan bulunan Bor madenlerinde, Balıkesir – Bigadiç havzasında genellikle Kolemanit ($Ca_2B_6O_{11}H_2O$) ve Üleksit ($NaCaB_5O_9 \cdot 8H_2O$), Bursa – M.Kemalpaşa –Kestelek Madeninde Kolemanit, Kütahya-Emet- Hisarcık ve Esbey madenlerinde Kolemanit, Eskişehir-Seyitgazi-Kırka'da Tinkal- $Na(B_4O_8(OH)_4 \cdot 3H_2O$ - (Kernit)(Boraks) mineralleri üretilmektedir. Pandermit üretilen başka maden bulunmamıştır.

ANILARLA MADENCİLİK

İkincisi ise "Türkiye Jeoloji Bülteni"nin Şubat 1993 sayısında yayınlanan **İbrahim Gündoğan ve Cahit Helvacı** tarafından yapılmış bir etüt olan "**Sultançayır Susurluk - Balıkesir Boratlı Jips Havzasının Jeolojisi, Mineralojisi ve Ekonomik Potansiyeli**" adlı bilimsel makaledir. Yazarların her ikisi de İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğretim üyeleridir. Bu makalede de birinci kaynağa atıflar yapılmış olduğu görülmüştür.

İşletme Yöntemi ve Üretim Bandırmaya nakli

Susurluk Madeninde üretim yöntemi yeraltı işletmesi şeklinde olmuştur. Kuyularla cevherli zona inildikten sonra dar ve yüksekliği cevher kalınlığına göre değişen bazen 1,5 m'den alçak galerilerle cevher takip edilmiştir. Yeraltı işletme metodu tahkimatsız mağara şeklinde ve yer yer oda topuk usulü çalışılmıştır. Edindiğimiz bilgilere ve kayıtlara göre madenden sevk edilen yıllık üretim genellikle 11 000 -12 000 ton civarında olmuş en randımanlı yıllarda 15 000 tona çıkabilmiştir.

Daha sonra 1912 de Bandırma - İzmir demiryolu hattının yapılması ile nakliye Ömerköy'den vagonlara yüklenerek yapılmıştır. Madenden Ömerköy'e kadar da bir Kablo lu havai hat (6 km'lik bir hat) kurulmuş ve cevher kovalarla havai hat üzerinden Ömerköy istasyonuna sevk edilmiştir.

Susurluk Sultançayır Madeninin Bulunuş Hikâyesi ve Tarihçe

1850'li yıllarda İstanbul Bebek'te bir mermer atölyesi işleten Polonyalı mülteci Henri Groppler'in eline alçı taşından yapıldığı söylenen iki heykelcik geçer. Groppler bu heykelcikleri mali destek istemek için gittiği bir Paris seyahatinde, bir zamanlar Marmara sahillerinde ortak inşaat işi yaptıkları Fransız arkadaşına verir. Bu kişi Camille Desmazures adında bir mühendistir. Bir zaman sonra Desmazures (Dömazür) merak saiki ile heykelciğin taşının ne olduğunu anlamak için bir analiz yaptırır. Analiz sonucu şaşırtıcıdır. Taşın yüksek oranda borat içerdiğini anlar. Hemen telgrafla Groppler'e heykelciğin nereden geldiğini araştırmasını ve bulunduğu yerden arazi satın almasını bildirir. Kendisi de Türkiye'ye gelir. Birlikte heykelciğin yapıldığı taşın yerini araştırırlar. Susurluk'un Sultançayır köyü yakınlarından geldiğini tespit ederler. Sultançayır anayol üzerinde olduğu için oranın adıyla anılmakta ise de asıl bulunduğu yer komşu "Aziziye" köyü yakınlarıdır.

Desmazures ve ortağı Groppler 1865 yılında Aziziye köyü yakınlarında 37 dönüm arazi için hükümetten 1861 tarihli Maadin Nizamnamesine göre "alçı taşı" çıkarmak üzere 20 yıllık bir ruhsatname alırlar. Ruhsat alçı taşıdır ama "Aziziye Madeni"nden ilk boratlar "pandermit"

Bandırma - İzmir demiryolunun döşenmesinin hikâyesi de enteresandır: 1911 de İtalyanlar Osmanlı İmparatorluğunun Kuzey Afrika'daki arazisini işgal için Trablusgarb'e (bu günkü Libya) çıkarma yapıyorlar. Tobruk ve Derne savaşları oluyor. Bilindiği gibi Mustafa Kemal'in de bu savunma savaşlarında önemli rolü olmuştur. İtalyanlar bu sırada Osmanlı Donanmasının Marmara Denizinden Çanakkale Boğazı yoluyla çıkıp Trablusgarb'e yardıma gitmesini önlemek için Ege Denizinde Çanakkale Boğazı önünü gemilerle ablukaya alıyorlar.

Bu durumda Osmanlı'nın Trablusgarb'e yardım göndermesi bir yana nerede ise Ege ve Akdeniz'e çıkışı dahi önlenmiş oluyor. Bunun üzerine Hükümet karadan Bandırma'yı İzmir'e bağlayarak Ege ve Akdeniz'e ulaşımı sağlamak istiyor. İzmir o zaman dahi önemli bir ihracat limanı. Büyük miktarda yüklerin taşınabilmesi için en uygun yol ancak şimendüfer hatları (demiryolu) olması dolayısıyla hemen Bandırma - İzmir demiryolunun yapılmasına karar veriliyor. Acele bu hat inşa edilerek 1912 de işletmeye açılıyor. Hatta şirket bu hattın tam madenin yanından geçirilmesini istiyor ve yapılmasına yardımcı bulunuyor. Ancak maliyet yüksek olacağı için Ömerköy üzerinden geçirilmesine karar veriliyor.

adı ile sevk edilmektedir. Desmazures'in Fransa'da Paris yakınlarında kurduğu bir rafineri vardır. Önceleri sevkıyat oraya yapılmaktadır. Bu ruhsat 1887 yılında Osmanlı hükümeti tarafından Sultanın fermanı ile 50 yıllık bir imtiyaza dönüştürülür.

Pandermit içeren formasyonun yaygınlığı görülünce etraftaki mücavir alanlar için de müracaatlar olur. 1887 de İngiliz-İtalyan ortaklığı olan "Cove ve Hanson" "Charles Hanson and Co. şirketi olarak mücavir alanda bir ruhsat alır.

1887 yılında İngiltere'de Borax Company kurulur. Aynı yıl bu şirket Aziziye madeninin çoğunluk hisselerini satın alır. 1889 yılında Borax Company "Borax Consolidated Ltd." (BCL) şirketine dönüşür. Desmazures sahalarının tamamını alır. Aynı yıl bölgede Fuat Paşaya da 1500 dönümlük bir ruhsat verilir.

Yine 1889 yılında Fransa'da Lyon'da ve Avusturya'da Viyana'da rafinerisi olan Fransız şirketi "Societe Lyonnaise de Borate de Chaux" Susurluk'ta Borax Company'nin bitişiğinde bir ruhsat elde eder.

Bütün bu ruhsatlar 1899 yılında tamamıyla BCL'in kontrolü altına girerek birleşir ve pandermit üretimi 1955 yılına kadar sürer.

ISAMILL

ISHIGAKI

KEMTRON

kati/sıvı ayırım ekipmanları.

MMD BOYUTLANDIRICI

HAYWARD GORDON

Altın Uçlu/Carbon Absorpsiyon AutoClave ve siyanür parçalama Karıştırıcıları

RF VALVE
On-Off ve Modüler
Kontrol Vanaları

GSI LUCCHINI
dövme bilya

WESTECH

proses ekipmanları ve çözümleri

ZIPA TANK

kaynaksız - birbirine geçmeli
şlam depolama ve liç tankları.

MADENCİLİK ve SANAYİ LTD. ŞTİ.

Taşpınar Mahallesi 2855 Cadde No.68 06837
İncek-Gölbaşı-ANKARA / TÜRKİYE
Tel : +90 312 499 32 55 (pbx)
Fax : +90 312 499 33 35

www.labrisltd.com.tr e-posta : info@labrisltd.com.tr

— biz söz vermeziz. İspatlarız —

TAŞI YAŞATAN TASARIMLAR

DOĞAL TAŞ TASARIM YARIŞMASI

Son Başvuru Tarihi:
29 Nisan 2013

YÜKSEKLERDEN
El Ultimo Grito

www.tasiyasatantasarimlar.com

4. Betonik Fikirler Proje Yarışması ile Beton'da Farkındalık Yarat, Hayata Değer Kat

Herhangi bir ürünü satın almadan önce, doğru seçim yapmak ve paramızın karşılığını almak için araştırıyor, öğreniyor ve bir bilene danışıyoruz... Peki ya ev alırken?

www.betonika.com.tr | Facebook: betonikfikirler | Twitter: betonikfikirler | Instagram: betonikfikirler

BETONİK FİKİRLER PROJE YARIŞMASI

Son katılım tarihi
15 Mart 2013
Proje son teslim tarihi
12 Nisan 2013

Başvurularınız ve detaylı bilgi için: www.betonikfikirler.com

BETONSA www.beton.com.tr **AKÇANSA** www.akcansa.com.tr

Turkey Mining Finance Investment Summit

26-27 September 2013
Lancaster Hotel London

Turkish Miners Association

Day One – 26th September 2013

07h30 to 08h30 – Registration and Breakfast Refreshments	13.30 to 14.30 – Exploration, Mineralogy & Resource Development
08h45 – Opening Address	14.30 to 14.45 – Refreshment Break
09.00 to 09.30 – Opening Key Note Presentations	14.45 to 15.45 – Funding Mining in Turkey
09.30 to 10.30 – Mining and Finance	15.45 to 16.15 – Technical Reporting & Due Diligence for M & A in Turkey
10.30 to 10.50 – Refreshments	16.15 to 17.00 – Emerging Mining Opportunities in Turkey & Region
10.50 to 11.30 – Mining and Finance plus Panel Discussion	Precious Metals
11.30 to 12.30 – Mining & Securities Law plus Panel Discussion	17.00 to 18.30 – Round Table Meeting Session
12.30 to 13.30 – Lunch Break	18.30 – Summit Chairmans Closing Address Day One

Day Two – 27th September 2013

08h45 – Summit Chairman's Opening & Welcome	12.15 to 13.00 – Panel Discussion Emerging Opportunities
09.00 to 10.15 – Emerging Mining Opportunities in Turkey & Region Base Metals	13.00 to 14.00 – Lunch Break
10.15 to 11.15 – Emerging Mining Opportunities in Turkey & Region Ferro & Ferrous Metals	14.00 to 15.00 – Feasibility Studies & Mine Design / Project Management and Mine Construction
Rare Earth & Strategic Metals Investment	15.00 to 15.45 – Mining & Processing Equipment & Technology
11.15 to 11.30 – Refreshments	15.45 to 16.00 – Refreshments
11.30 to 12.15 – Mineralogy & Waste Resource Development	16.00 to 17.00 – Round Table Meeting Session
	17.00 – Summit Chairmans Closing Address and Program for 2014

BARKOM GROUP DRILLING EQUIPMENT

FOR MINERAL EXPLORATION AND SOIL INVESTIGATION

Available from FEB. 2013

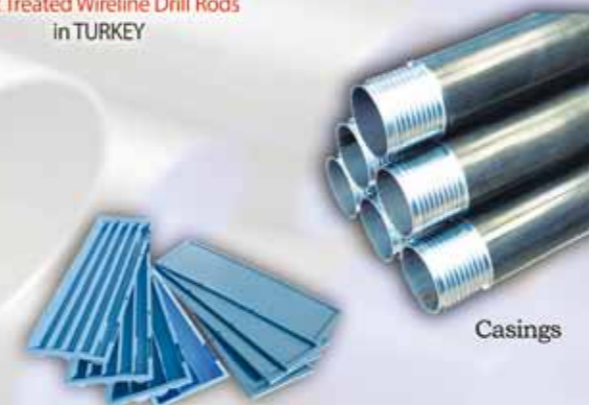

Proudly Announce Manufacturing of The First Heat Treated Wireline Drill Rods in TURKEY

MADE IN TURKEY

Wireline Drill Rods

Casings

Core Tray

Drilling Accessories

Wireline Core Barrel

Triplex Mud Pumps

BARKOM
BARKOM GROUP DRILLING RIGS & EQUIPMENT CO. LTD.

Experience, Quality, Assistance

www.barkomtd.com
e-mail: info@barkomtd.com

Anadolu Bulvarı No:204 Yenimahalle 06210 Ankara / TURKEY
Tel :+90 312 385 60 50 Faks:+90 312 385 35 75

REPUBLIC OF TURKEY PRIME MINISTRY INVESTMENT SUPPORT AND PROMOTION AGENCY

YOUR ONE-STOP-SHOP IN TURKEY

invest.gov.tr

SANDVIK

meta
NİKEL, KOBALT & S

FLSMIDTH

SÜRENTÜRK

gowlings

ASLANAY

Miningprice.com

Madencilik Türkiye

Contact : +90 212 543 9305
iguvenal@ebyintl.com - www.ebyintl.com

Use your mobile to read the QR code for access to more information online!

Dergimizin reklam koşulları ve ücretleri konusunda bilgi almak için 0 212 245 15 03 numaralı telefonu arayabilir veya info@turkiyemadencilerderneği.org.tr adresine mail atabilirsiniz.

REKLAM İNDEKSİ

MAPEK.....	1	TEKNOMAR.....	60
ERSEL.....	7	ERKOM.....	62
ENKA.....	12	REMAS.....	63
META-NİKEL.....	27	LABRİS.....	69
ELEKTRA.....	41	ÇAYELİ BAKIR.....	ÖN KAPAK İÇİ
KETMAK.....	47	SOMA KÖMÜR.....	ARKA KAPAK İÇİ
PENA MADEN.....	56	ECZACIBAŞI ESAN.....	ARKA KAPAK

Düzeltilme: 44. sayıda yer alan Madencilik Ekonomi bölümünde yer alan "METALİK MADENLERDE KONSANTRE MALİYETİ NASIL HESAPLANIR?" haberindeki tablolar eksik basılmıştır. Yazının revize haline www.turkiyemadencilerderneği.org.tr sitesinden ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

İstiklal Caddesi Tunca Apartmanı No: 233/1-1 Beyoğlu-İstanbul/Türkiye
Tel: +90 (212) 245 15 03 Faks: +90 (212) 293 83 55
info@turkiyemadencilerderneği.org.tr • www.turkiyemadencilerderneği.org.tr

**35 Yıllık Deneyim
Yüksek Kapasite
Güncellenen Yatırımlar
Evrensel Standartlar**

6000 Yetiştirilmiş İş Gücü
En Yeni Teknoloji ile İş Güvenliği
Soma Bölgesi'nde;
5.500.000 ton / yıl Yeraltı Kömür Üretimi
Mersin'de;
200.000 Ton Krom Cevheri Üretimi

**Zonguldak Taşkömürü Projesi
Soma Holding ve Türkiye
için Önemli Bir Atılım**

Halihazırda Türkiye'nin en büyük yeraltı maden üreticisi olan Soma Holding, Türkiye'nin tek taşkömürü havzası Zonguldak'ta, Bağlık-İnağzı Taşkömürü Projesi'ni hayata geçiriyor.

Jeolojik Kömür Rezervi : 136 milyon ton
Planlanan Yatırım Tutarı : 200 milyon USD
Planlanan Başlangıç Üretim Miktarı : Yıllık 2 milyon ton
Planlanan Nihai Üretim Miktarı : Yıllık 3,3 milyon ton

Karanfil Sokak No:12 34330
Levent - İstanbul - Türkiye
T : +90 212 283 08 47 / 48
F : +90 212 283 08 46
www.somaholding.com

Eczacıbaşı Esan

DOĞADAKİ DETAYLAR

www.esan.com.tr

- Feldspat
  - Kuvars
    - Süzülmüş Kil
      - Ukrayna Kili
        - Kaolen
          - Bentonit
            - Halloysit
              - Talk

MERKEZ

Esan Eczacıbaşı
Endüstriyel Hammaddeler Sanayi ve Ticaret A.Ş.
İstanbul Deri Organize Sanayi Bölgesi,
1. Yol, G-5 Parsel, Tuzla 34956
İstanbul - TURKEY
Tel : +90 (216) 581 64 00
Fax : +90 (216) 581 64 99
esan.sales@eczacibasi.com.tr

ESAN ITALIA MINERALS SRL.
Via Regina Pacis 42,
41049 Sassuolo (MO) ITALY
Tel : +39 (536) 81 33 05
Fax : +39 (536) 80 41 38
info@esanitalia.it

ESAN UKRAINE

Эсан Эджзаджибаши
Индастриал Минералз Компани
Представительство - Украина
ул.Новокопстантиновская 13/10
офис № 207 04080 Украина, Киев
тел. : +38 (044) 205 56 44
факс : +38 (044) 205 56 43
esan.ukraine@eczacibasi.com.tr

